

พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์และแจกจ่าย
พระธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โดยที่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นหน้าที่ของ
ทุกฝ่ายในสังคมไทยและเป็นการสมควรที่จะให้มีการ
ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง

และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ขึ้นไว้โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
พ.ศ. ๒๕๕๒

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ปราชญ์พงศ์ เศรษฐพงศ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

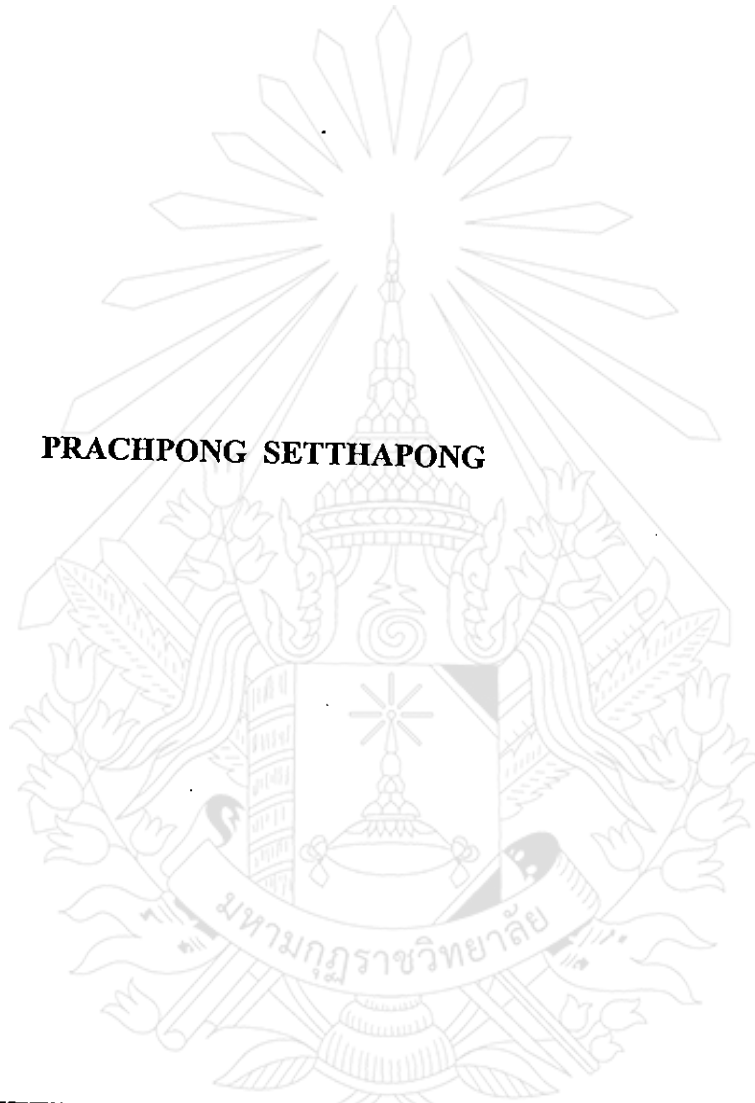
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๒

**THE FACTORS EFFECTING TO DISCIPLINARY MISCONDUCT OF PRISONERS
IN SONGKHLA CENTRAL JAIL**

PRACHPONG SETTHAPONG

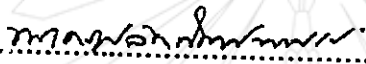

**THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY**

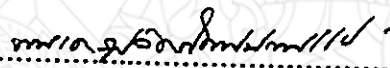
B.E. 2552 [2009]

หัวข้อสารนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลาง
สงขลา
ชื่อนักศึกษา : ปราชญ์พงศ์ เศรษฐพงษ์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คีสิน กุศลสถานภาพ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตริทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

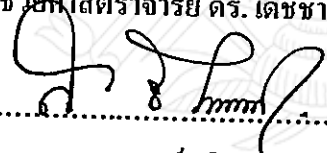

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒนวิริยาจารย์)

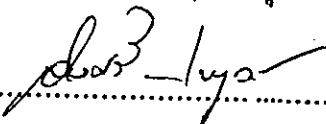
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒนวิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คีสิน กุศลสถานภาพ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตริทรัพย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร. ส่องศรี ชมภูวงศ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Factors Affecting Disciplinary Offenses of Detainees in Songkhla
Central Prison.
Student's Name : Prachpong Setthapong
Department : Government
Advisor : Asst. Prof. Dr. Kheesin Kussalanuphap
Co-Advisor : Asst. Prof. Dr. Detchart Trisap

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Kheesin Kussalanuphap
..... Advisor
(Asst. Prof. Dr. Kheesin Kussalanuphap)

D. Trisap
..... Co-Advisor
(Asst. Prof. Dr. Detchart Trisap)

S. Chaimusik
..... Member
(Asst. (Emeritus) Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

S. Chomphong
..... Member
(Dr. Songsri Chomphong)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา
ชื่อนักศึกษา	: ปราชญ์พงศ์ เสรฐพงษ์
สาขาวิชา	: รัฐศาสตรการปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คีลิน กุสสถานภาพ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉชชาติ ตริทรัพย์
ปีการศึกษา	: 2552

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา 2) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และการกำหนดโทษ กับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำความผิด และถูกลงโทษทางวินัย ภายในเรือนจำกลางสงขลา จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และการกำหนดโทษเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และด้านกฎระเบียบ และข้อบังคับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อหาความสัมพันธ์ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา พบว่า ผู้ต้องขังที่มี อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และการกำหนดโทษที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา พบว่า ปัจจัยที่ความสัมพันธ์กัน ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ ปัจจัยด้านการกำหนดโทษ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ ปัจจัยระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ปัญหาพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ควรจัดให้มีนโยบายพัฒนาการสภาพแวดล้อมภายใน

เรือนจำที่เหมาะสม กำหนดนโยบายให้ชัดเจน หรือจัดทำโครงการและการประเมินผล โครงการ ในทุกครั้ง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ควรปรับปรุงพัฒนาเจ้าพนักงาน ปลุกฝังให้เจ้า พนักงานมีจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรกำหนดเป็นนโยบายในการเลือกสรรบุคลากรให้ เหมาะสมกับตำแหน่ง และสนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าพนักงานควรกำหนดเป็นมาตรการใน การลงโทษเจ้าพนักงานที่กระทำผิดอย่างเข้มงวด ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ ควรจัดให้มีการ ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำ และผู้ต้องขัง ให้มีความอย่าง เหมาะสมและทันสมัย ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ของเรือนจำ แก่ ผู้ต้องขังที่เข้าใหม่ อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดวินัย

Thematic Title : **The Factors Effecting to Disciplinary Misconduct of Prisoners in Songkhla Central Jail**

Student's Name : **Prachpong Setthapong**

Department : **Government**

Advisor : **Asst. Prof. Dr. Kheesin Kussalanuphap**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Dr. Detchart Trisap**

Academic Year : **B.E. 2552 (2009)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows : 1) to study factors affecting disciplinary offenses of detainees in Songkhla central prison 2) to study the relation between personal factors in terms of ages, degree of educations, statuses, occupations, and punishing determination with factors affecting disciplinary offenses of detainees in Songkhla central prison 3) to study the suggestions concerning problems and resolutions of disciplinary offenses of detainees in Songkhla central prison. The samples for this study were detainees who were punished in terms of disciplinary offenses under Songkhla prison at the number of 113 persons, the data collective instrument was questionnaire, the statistical analysis by percentage, arithmetic mean, standard deviation and t.test.

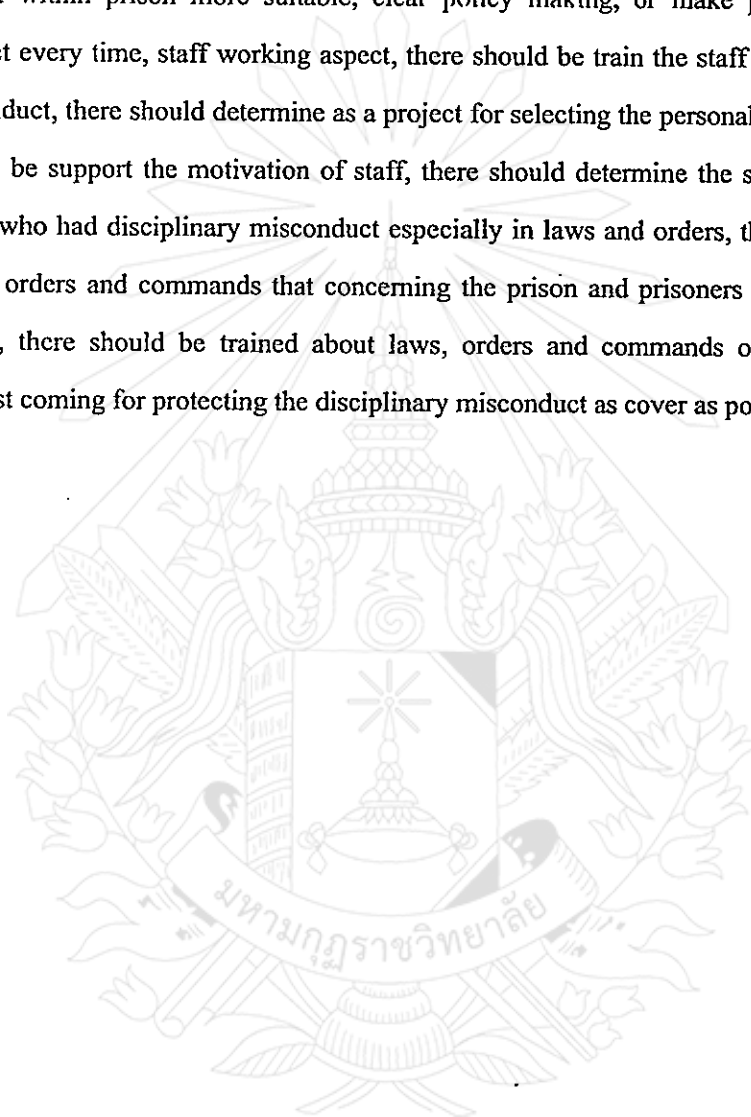
The results of research were found as follows :

The factors affecting disciplinary offenses of detainees in Songkhla central prison by including was at moderate level when identified in terms of ages, degree of educations, statuses, occupation and punishing determinations in each aspects found that environmental aspect, staff working aspect, and law and order aspect were at moderate level, when finding out the co-relation of level of disciplinary offenses of prisoners in Songkhla prison found that the prisoners who had different of ages, degree of education, statuses, occupations, and punishing determination had co-relative between factors affecting disciplinary offenses in Songkhla central prison found that the factors had co-relative i.e. ages factor had co-relation as statistical significance at 0.01 and punishing determination factor had co-relation as statistical significance at 0.05, but the factors

that had not co-relation i.e. degree of educations, statuses, and occupations they were not co-relation as statistical significance at 0.05.

The problems and resolutions of disciplinary offense of prisoners in Sóngkhla central prison, found that general background aspect, there should be arrange the background development project within prison more suitable, clear policy making, or make project and assessment of project every time, staff working aspect, there should be train the staff in terms of ethics and moral conduct, there should determine as a project for selecting the personal as suitable with position and to be support the motivation of staff, there should determine the standard for punishment of staff who had disciplinary misconduct especially in laws and orders, there should re-write some laws, orders and commands that concerning the prison and prisoners to be more suitable and update, there should be trained about laws, orders and commands of prison to prisoners who are just coming for protecting the disciplinary misconduct as cover as possible

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตาอนุเคราะห์ของ ครู อาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ทีมงานวิจัย จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยส่วนกลาง ซึ่งนำ โดย พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ ที่เมตตาอนุเคราะห์นำทีมมาจัดสัมมนาวิจัยให้ผู้วิจัยได้มีความรู้ เรื่องวิจัย

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คีลิน กุสสถานภาพ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลชาติ ตรีทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ที่ให้โอกาสกับผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราชทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ ประสาท วิชาความรู้ และปลูกฝัง จุดประกาย แนวความคิด อันเป็น ประโยชน์แก่ผู้ทำวิจัย เป็นอย่างมากในการเขียนสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม อันได้แก่ นายบุญส่ง ทองเอียง นางสาวขายนีย์ ช.บุญพันธ์ นายณรงค์ ขงณรงค์เดชกุล ผู้บัญชาการเรือนจำ กลางสงขลา ตลอดจนขอขอบคุณ เรือนจำกลางสงขลา ที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ นางสาวนิรมล ทองลิขิต ในการให้คำปรึกษางานวิจัยให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น และขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาศาขารัฐศาสตร์การปกครองทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในระหว่างศึกษาด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบเป็นกตัญญูตาบูชา แด่ บิดาและมารดา ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน.

ปราชญ์พงศ์ เศรษฐพงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ทฤษฎีทางสังคมที่เกี่ยวกับการกระทำผิด	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสังคมวิทยาของผู้ต้องขัง	15
2.3 แนวเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	16
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย	17
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	18
2.6 บทบาทหน้าที่ของเรือนจำกลางสงขลา	22
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	27

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	29
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
3.2	เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	30
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
3.4	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	30
3.5	การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.6	การวิเคราะห์ข้อมูล	31
3.7	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	32
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
4.2	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	34
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
ตอนที่ 2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	37
ตอนที่ 3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การ อาชีพ และการกำหนดโทษ	41
ตอนที่ 4	ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	61
ตอนที่ 5	ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการกระทำผิด วินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	67
บทที่ 5	สรุป ผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
5.1	สรุปผลการวิจัย	72

5.2	อภิปรายผล	75
5.3	ข้อเสนอแนะ	77
5.3.1	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	77
5.3.2	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	78
	บรรณานุกรม	79
	ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	82
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ	84
ภาคผนวก ค	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บและรวบรวมข้อมูล	88
ภาคผนวก ง	พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2497 กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับราชทัณฑ์	90
ภาคผนวก จ	แบบสอบถามและค่า IOC	129
	ประวัติผู้วิจัย	137

สารบัญตาราง

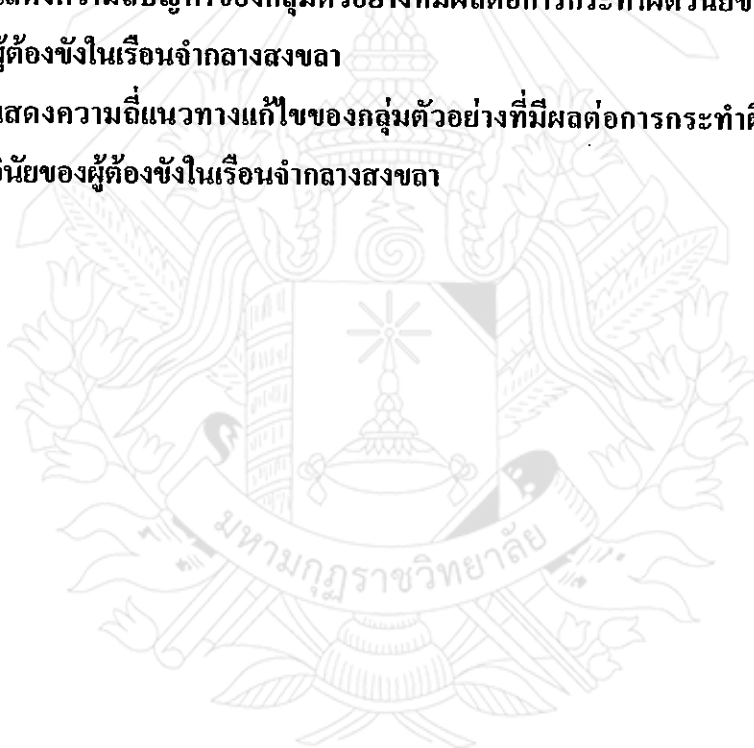
		หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	35
ตารางที่ 4.2	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	35
ตารางที่ 4.3	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	36
ตารางที่ 4.4	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	36
ตารางที่ 4.5	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการกำหนดโทษ	36
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมทุกด้าน	37
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	38
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	39
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	40
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามอายุ	41
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามอายุ	42
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามอายุ	43

ตารางที่ 4.13	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ	44
ตารางที่ 4.14	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามระดับการศึกษา	45
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	46
ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามระดับการศึกษา	47
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	48
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ	49
ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามสถานภาพ	50
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามสถานภาพ	51
ตารางที่ 4.21	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ	52

ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามอาชีพ	53
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามอาชีพ	54
ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามอาชีพ	55
ตารางที่ 4.25	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ	56
ตารางที่ 4.26	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามการกำหนดโทษ	57
ตารางที่ 4.27	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามการกำหนดโทษ	58
ตารางที่ 4.28	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามการกำหนดโทษ	59
ตารางที่ 4.29	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามการกำหนดโทษ	60

ตารางที่ 4.30	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	61
ตารางที่ 4.31	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านระดับการศึกษากับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	62
ตารางที่ 4.32	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	63
ตารางที่ 4.33	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาชีพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	64
ตารางที่ 4.34	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการกำหนดโทษกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	65
ตารางที่ 4.35	แสดงความถี่ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	67
ตารางที่ 4.36	แสดงความถี่แนวทางแก้ไขของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	69

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หน้า

28

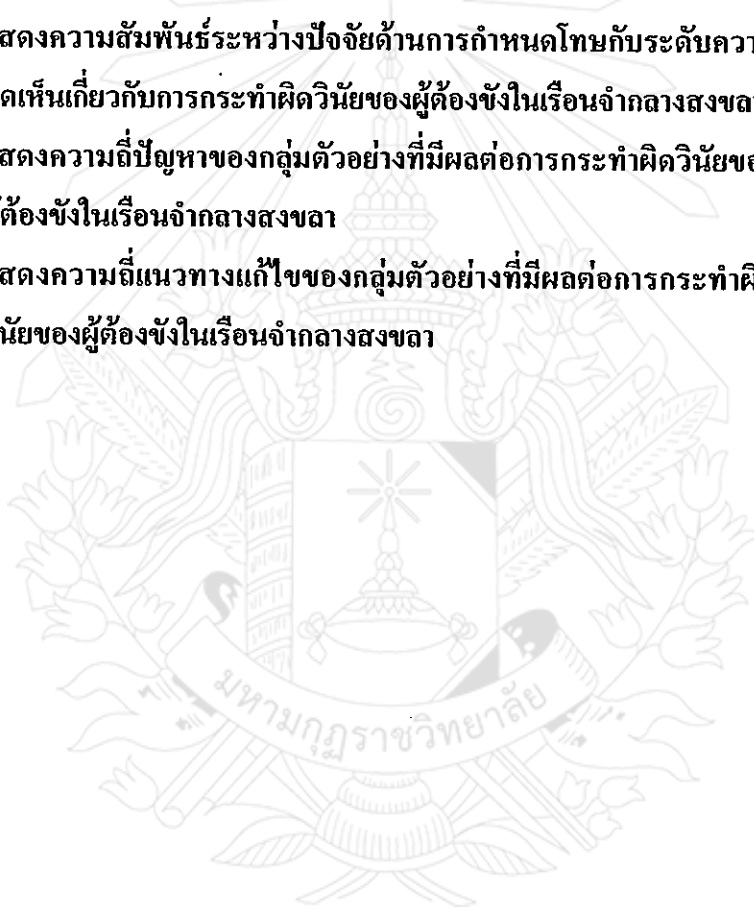
สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	35
ตารางที่ 4.2	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	35
ตารางที่ 4.3	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	36
ตารางที่ 4.4	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	36
ตารางที่ 4.5	แสดงผลจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการกำหนดโทษ	36
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมทุกด้าน	37
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	38
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	39
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	40
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามอายุ	41
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามอายุ	42
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามอายุ	43

ตารางที่ 4.13	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ	44
ตารางที่ 4.14	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามระดับการศึกษา	45
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	46
ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามระดับการศึกษา	47
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	48
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ	49
ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามสถานภาพ	50
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามสถานภาพ	51
ตารางที่ 4.21	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ	52

ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ กลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามอาชีพ	53
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ กลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตาม อาชีพ	54
ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ กลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามอาชีพ	55
ตารางที่ 4.25	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม เป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ	56
ตารางที่ 4.26	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ กลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามการกำหนดโทษ	57
ตารางที่ 4.27	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ กลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามการ กำหนดโทษ	58
ตารางที่ 4.28	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ กลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามการกำหนด โทษ	59
ตารางที่ 4.29	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม เป็นรายด้าน จำแนกตามการกำหนดโทษ	60

ตารางที่ 4.30	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	61
ตารางที่ 4.31	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านระดับการศึกษากับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	62
ตารางที่ 4.32	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	63
ตารางที่ 4.33	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาชีพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	64
ตารางที่ 4.34	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการกำหนดโทษกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	65
ตารางที่ 4.35	แสดงความถี่ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	67
ตารางที่ 4.36	แสดงความถี่แนวทางแก้ไขของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	69

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หน้า

28

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชญากรรม เป็นปัญหาของสังคมที่ทวีความรุนแรง ขึ้นพร้อมกับความเจริญเติบโตของสังคม ความก้าวหน้าของสังคม ความเจริญของวัตถุ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ไม่ได้ช่วยให้จิตใจของมนุษย์พัฒนาขึ้น แต่ในทางกลับกัน มนุษย์เราทุกวันนี้ กลับมีศีลธรรม และจริยธรรมที่เสื่อมถอยลง รูปแบบและวิธีการประกอบอาชญากรรม สลับซับซ้อน และรุนแรง ประกอบกับปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ส่งผลให้สถาบันต่างๆ ในสังคม ขาดความเข้มแข็ง ทำหน้าที่ได้ไม่สมบูรณ์ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งผลักดันให้อัตราการก่ออาชญากรรมมีสูงขึ้น ประชาชนทั่วไปได้รับความเดือดร้อน อยู่กันอย่างหวาดผวา ไม่มีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต/ร่างกาย และทรัพย์สิน

ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 143 แห่ง มีผู้ต้องขังทั้งหมด จำนวน 165,043 คน จากการเพิ่มขึ้นของอาชญากร ส่งผลให้ เรือนจำและทัณฑสถานต้องประสบกับปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ แม้กรมราชทัณฑ์จะนำมาตรการด้านทัณฑปฏิบัติมาใช้อย่างกว้างขวาง เพื่อลดความแออัดภายในเรือนจำ เช่นการพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษจำคุก ตลอดจนถึงการสนับสนุนให้มีการนำพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษมาใช้ แต่จำนวนผู้ต้องขังก็ไม่มีแนวโน้มว่าจะลดลง ภารกิจหลักด้านการควบคุม โดยเฉพาะการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมืออาชีพ อาจจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายที่กำหนดไว้ สาเหตุสำคัญคือการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ การรักษาวินัยในเรือนจำเป็นสิ่งจำเป็น ปัญหาหลักของงานควบคุม คือ งานควบคุมมักจะมีปัญหา การไม่สามารถควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบวินัยของเรือนจำ¹

การควบคุมให้ผู้ต้องขังอยู่ในระเบียบวินัย จะต้องมีการกำหนดกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ และข้อห้ามไว้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นเรื่องที่เรือนจำจะต้องให้ความสำคัญในลำดับต้น เพราะผู้ต้องขังที่มีจำนวนมาก และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้ต้องขังเหล่านี้มีลักษณะภูมิหลังที่แตกต่างกัน จากครอบครัวที่แตกต่างกัน ซึ่งล้วนแต่มีปัญหาเฉพาะตัว ไม่เหมือนกัน เมื่อต้องมาคุมขังอยู่รวมกันในสถานที่อันจำกัด ผู้ต้องขังเพิ่มมากขึ้นปัญหาต่างๆจึงตามมา อีกหลายๆด้าน โดยหลีกเลี่ยงไม่ได้

---

¹ สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, การเสริมสร้างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานด้านทัณฑปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2549), หน้า 8.

เรือนจำกลางสงขลา เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ ซึ่งปัจจุบันเรือนจำกลางสงขลา จะต้องมีความที่รับผิดชอบในการควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูง ผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ต้องขังลักษณะร้ายและที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ ที่ไม่สามารถควบคุมไว้ในเรือนจำที่มีความมั่นคงต่ำได้ ในปัจจุบันเรือนจำกลางสงขลา มีผู้ต้องขังอยู่ในควบคุม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,775 คน ผู้ต้องขังเหล่านี้จะมีพฤติกรรมในการกระทำความผิดที่แตกต่างกัน การปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของกรมราชทัณฑ์ ด้านการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างมีอาชีพ ในการรักษาวินัยของผู้ต้องขัง การควบคุมให้ผู้ต้องขังอยู่ในระเบียบวินัย จึงเป็นเรื่องที่จะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้ต้องขังมีพื้นฐานด้านครอบครัวที่หลากหลายแตกต่างกัน บางคนเป็นอาชญากรอาชีพ แต่บางคนกระทำความผิดเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การเอามาคุมขังอยู่ร่วมกัน ภายในสถานที่จำกัด ปัญหาการกระทำผิดวินัย จึงเป็นปัญหาหลักของเรือนจำฯ ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จากสถิติงานวินัยผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ พบว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย มีอัตราการกระทำผิดวินัยเพิ่มมากขึ้น² แสดงให้เห็นว่าเกิดปัญหาในการควบคุมฯ ภายในเรือนจำ หากไม่มีการแสวงหาแนวทาง ในการแก้ไขยับยั้งปัญหาดังกล่าว อาจส่งผลให้เกิดเหตุร้ายจนถึงขั้นเกิดการจลาจล หรืออาจถึงขั้นการหลบหนีออกไปจากเรือนจำ ผู้ศึกษาในฐานะเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำกลางสงขลา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง ปัจจุบันรับผิดชอบเกี่ยวกับการลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของทางราชการ จึงต้องการหาข้อมูลที่ต้องการและตรงกับความเป็นจริง ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังภายในเรือนจำกลางสงขลา เพื่อนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปเสนอแนะ แนวทางในการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง และปรับปรุง วิธีการปฏิบัติเพื่อยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป³

²สำนักทัณฑ์ปฏิบัติ กรมราชทัณฑ์, คู่มือการลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2549), หน้า 1.

³รายงานผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย ฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติ เรือนจำกลางสงขลา (อัดสำเนา).

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา
- 1.2.2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และการกำหนดโทษกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา
- 1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

- 1.3.1 อายุของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา
- 1.3.2 ระดับการศึกษาของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา
- 1.3.3 สถานภาพสมรสของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา
- 1.3.4 อาชีพของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา
- 1.3.5 การกำหนดโทษของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร
ได้แก่ ประชากรที่เป็นผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัย และถูกลงโทษทางวินัยภายในเรือนจำกลางสงขลาตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2547 – 2550 จำนวน 160 คน (จากสถิติ 223 คน ได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษไป จำนวน 63 คน ยังมีตัวคุมขังอยู่ภายในเรือนจำฯ จำนวน 160 คน)

- 1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังภายในเรือนจำกลางสงขลา ดังนี้

- ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป
- ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
- ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สถานที่เรือนจำกลางสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา

1.5.2 ทำให้ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และการกำหนดโทษกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไขการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

1.5.4 สามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นประโยชน์ ในการป้องกัน และยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัย หมายถึง องค์ประกอบที่สนับสนุนหรือผลักดันให้ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา กระทำผิดวินัย และมีโทษทางวินัย ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

ปัจจัยภูมิหลัง หมายถึง ข้อมูลส่วนตัวของผู้ต้องขัง ซึ่งประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การประกอบอาชีพ การกำหนดโทษ

ปัจจัยสนับสนุน หมายถึง องค์ประกอบที่เป็นตัวผลักดันให้เกิดการกระทำผิดวินัย ในการวิจัยครั้งนี้ จะประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ ภายในเรือนจำฯ

การกระทำผิดวินัย หมายถึง การกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ประกอบกฎกระทรวงฯ และระเบียบกรมราชทัณฑ์

ผู้ต้องขัง หมายถึง นักโทษเด็ดขาด คนต้องขัง และคนฝาก ที่ถูกศาลพิพากษาว่ากระทำผิด และให้ควบคุมไว้ในเรือนจำกลางสงขลา

เรือนจำกลางสงขลา หมายถึง เรือนจำกลางประจำเขต 9 เป็นสถานที่ซึ่งใช้ควบคุม กักขัง ผู้ต้องขังเพศชาย(เท่านั้น) ที่มีกำหนดโทษสูง ผู้ร้ายรายสำคัญ คดีอุกฉกรรจ์ และคดีเกี่ยวกับความมั่นคง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ต่ำกว่า 35 ปี และตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็น 2 ระดับ คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี และตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โสด และสมรส

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 อาชีพ คือ รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว และรับราชการ

กำหนดโทษ หมายถึง กำหนดโทษของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 25 ปี และ 25 ปี ขึ้นไปจนถึงตลอดชีวิต

บทที่ 2

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง“ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา” เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ จากเอกสาร บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นพื้นฐาน แนวทางการวิจัย ดังนี้

- 21 ทฤษฎีทางสังคมที่เกี่ยวกับการกระทำผิด
- 22 แนวคิดเกี่ยวกับสังคมวิทยาของผู้ต้องขัง
- 23 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
- 24 แนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย
- 25 แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 26 บทบาทหน้าที่ของเรือนจำกลางสงขลา
- 27 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 28 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีทางสังคมที่เกี่ยวกับการกระทำผิด

2.1.1 ทฤษฎีการเลือก (Choice Theory) ทฤษฎีการเลือกมองว่าการละเมิดกฎหมายของคนเกิดจากเหตุผลส่วนตัวหลายเหตุผล รวมถึงความอยาก ความต้องการ ความโกรธ ความหึงหวง ความคับแค้น ความทิวู เป็นต้น และเมื่อเหตุผลส่วนตัวได้มีการชั่งน้ำหนัก ระหว่างการได้มาซึ่งผลประโยชน์ และผลที่ตามมาจากการประกอบอาชญากรรมแล้ว จึงจะเลือกกระทำสิ่งที่ต้องการ¹ แนวความคิด ของ ซีซาร์ เบกกาเรีย (Cesare Beccaria) ให้นิยามของคนว่า เป็นผู้ที่ยึดหลักสิทธิผลประโยชน์ เป็นผู้ที่ไม่เห็นแก่ตัว และมองตัวเองเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้อง มีการลงโทษ มาเป็นตัวสกัด ให้เกิดความกลัวต่อความผิดที่คิดจะทำ ในขณะที่ทฤษฎีการเลือกมองว่า คนจะละเมิดกฎหมาย เมื่อได้ตัดสินใจเสี่ยง เมื่อทบทวนแล้วทั้งด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ความต้องการเงิน แก่แก่้น ความตื่นเต้น และความสนุกสนาน) และปัจจัยด้านสถานการณ์ (เป้าหมายที่ต้องการ ได้รับการป้องกันเพียงพอหรือไม่) ดังนั้นก่อนที่จะเลือกทำผิด อาชญากรผู้ใช้เหตุผล (Reasoning criminal)

---

¹บรรรัตน์ สุวรรณประเสริฐ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยฯเรือนจำกลางบางขวาง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2547, หน้า 8.

ได้ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดด้วยการพิจารณาไตร่ตรองแล้ว และคาดคะเนถึงโทษสถานหนักที่จะได้รับ โดยใช้ค่านิยมของอาชญากรเรื่อง “กล้าได้ กล้าเสีย” เมื่อได้ทบทวนด้วยเหตุผลต่างๆ แล้ว เขาจะตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรมตามประเภทที่ต้องการ ในการชั่งน้ำหนักการกระทำและผลที่จะเกิดขึ้นนั้น การชั่งน้ำหนักดังกล่าว อาชญากรอาจเลิกลุ่มที่จะคิดทำผิดก็ได้ ถ้าผลที่ออกมาอาจจะถูกจับได้ และการลงโทษที่รุนแรง พิจารณาแล้ว ได้ไม่คุ้มเสียนั่นเอง เช่น อาชญากรอาจเลิกความคิดที่จะบุกเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สินของคนในหมู่บ้าน เพราะไปสังเกตแล้วเห็นว่า มีรถสายตรวจของตำรวจ ตรวจจับอยู่ตลอดเวลาอาชญากรจึงย้ายที่ ไปก่ออาชญากรรมที่อื่นแทน (Crime isplacement)

การเรียนรู้ (Learning) และประสบการณ์ (Experience) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของโครงสร้างทฤษฎีการเลือก (Akers,1990) อาชญากรอาชีพ (Career criminal) รู้จักข้อจำกัดของตนเอง รู้ว่าเมื่อไรควรหยุด เมื่อไรควรเสี่ยง และอาชญากรที่มีประสบการณ์ อาจจะเลิกอาชีพอาชญากร เมื่อเขาเกิดความเชื่อว่า การเสี่ยงในการประกอบอาชญากรรม มีผลเสียมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ บุคลิกภาพ และวิถีชีวิต (Lifestyle) ของอาชญากร มีผลต่อการควบคุมตนเองอย่างยิ่ง เช่น อาชญากรเลือกจะประกอบอาชีพอาชญากรรม มากกว่าปฏิบัติตัวตามแนวทางของสังคม เพราะเป็นวิถีชีวิตของเขา โครงสร้างของอาชญากรรมตามแนวคิดทฤษฎีการเลือกในการตัดสินใจจะประกอบอาชญากรรมนั้น จะมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) จะประกอบอาชญากรรมที่ไหนการเลือกสถานที่ก่ออาชญากรรม อาชญากรจะเลือกสถานที่ เพราะเขาต้องรู้ว่าสถานที่นั้น เมื่อเขาประกอบอาชญากรรมแล้วเขาจะหนีพ้นการจับกุม
- 2) ลักษณะของเป้าหมายเป็นอย่างไร การเลือกเป้าหมาย (Choosing targets) เลือกเป้าหมาย เพราะอาชญากรต้องการทำงานของตัวเองให้สำเร็จ คือ การเลือกในสิ่งที่ต้องการนั่นเอง
- 3) หนทางที่จะทำให้การประกอบอาชญากรรมสำเร็จเป็นการเรียนรู้เทคนิควิธีการของการเป็นอาชญากร (Learning criminal techniques) การเรียนรู้เทคนิคช่วยทำให้หลุดรอดจากการถูกจับ

2.1.2 ทฤษฎีความกดดัน (Strain Theory)

รชนีกรณ์ แก้วไพรวลัย ได้กล่าวไว้ว่า ได้พัฒนามาจากทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐาน (Anomie) ซึ่งหมายถึง สภาพที่ผู้คนไม่เคารพต่อกฎเกณฑ์ของสังคม (Normlessness) เอมีล เดิร์ค ไฮม์ (Emile Durkheim) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศสได้เสนอหลักสำคัญเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมไว้ 2 ประการ คือประการแรกถือว่าอาชญากรรมเป็นสิ่งธรรมดาในสังคม เป็นสิ่งที่มีอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เป็นลักษณะของสังคมที่มีสุขภาพดี เป็นสิ่งที่จะต้องลงทุนแก้ไขเพื่อความมีเสถียรภาพในสังคม และเสถียรภาพนี้เอง ที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ อันเป็นรากฐานของความเจริญในสังคมอาชญากรรมเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงในบางกรณี

อาชญากรรมยังมีผลโดยตรงต่อความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง อีกด้วย กล่าวคือ อาชญากรรมบางอย่างสะท้อนถึงพฤติกรรมในรูปแบบใหม่ แม้ว่าเราจะไม่ยอมรับ พฤติกรรมนั้น ๆ โดยคุณลักษณะก็ตาม²

หลักสำคัญประการที่สอง ซึ่งเดิร์คไฮม์ได้วางเอาไว้ก็คือ การนำคำว่า “Anomic” (สภาพไร้บรรทัดฐาน) มาใช้ เดิร์คไฮม์ ได้อธิบายไว้ว่า สภาพไร้บรรทัดฐานหมายถึง สภาพที่กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติไม่มีความชัดเจนเพียงพอ ทำให้ผู้คนมีอาจจะคาดคะเนพฤติกรรมของผู้อื่นได้ อาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่ากฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนั้น มีอาจจะเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรมในบางสถานการณ์ได้ คือ คนแสดงความประพฤติโดยไม่เคารพกฎเกณฑ์นั้นเองความคิดเรื่องสภาพไร้บรรทัดฐาน ของ เดิร์คไฮม์ มีลักษณะเป็นนามธรรมยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอต่อการอธิบายสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม แต่เขาก็ควรได้รับคำสรรเสริญในฐานะที่ได้เป็นผู้ปูพื้นฐานเพื่อการอธิบายเรื่องนี้ให้ชัดเจนในสมัยต่อมา เป็นผู้วางหลักความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมรองที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ซึ่งจะได้นำเสนอในเรื่องที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมรองเป็นการเฉพาะ เรื่องสภาพไร้บรรทัดฐานนี้ โรเบิร์ต เมอร์ตัน (Robert Merton) นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ได้อธิบายให้ทราบว่าโครงสร้างของสังคมได้กดดันให้บางคนมีการกระทำที่ผิดกฎหมาย เขากล่าวว่าโครงสร้างของสังคมทุกสังคมมีสิ่งธรรมดา ๆ อยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก เป้าหมายของชีวิต อันได้แก่ เกียรติยศ ความมั่นคง และความมีอำนาจ ล้วนเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนาจะได้รับ ประการที่สองวิธีการที่จะทำบรรลุเป้าหมายดังกล่าวหากใช้วิธีการที่สังคมยอมรับหรือวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายก็คือ ว่าพฤติกรรมที่ไม่เบี่ยงเบน หากใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายก็คือน่าจะมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนอาชญากรรมก็จะเกิดขึ้น

เมอร์ตัน ได้ตรวจสอบลักษณะต่าง ๆ ของวัฒนธรรมของสังคมอเมริกัน และได้กำหนดแบบของการปฏิบัติตนเพื่อการปรับตัวให้เป็นไปตามเป้าหมายและวิธีการทางสังคม เขาได้กล่าวถึงแบบของการปรับตัวไว้ 5 แบบ คือ

1. การคล้อยตาม (Conformity)
2. การเปลี่ยนแปลง (Innovation)
3. การยึดพิธีการ (Ritualism)
4. การหลบตัว (Retreatism)
5. การขัดขืน (Rebellion)

²ริชนี่กรณีย์ แก้วไพรวลัย, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยฯ ในเรือนจำสมุทรสาคร”, สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2550, หน้า 10.

ทฤษฎีของเมอร์ตันนี้อาจจะเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า ทฤษฎีเป้าหมายและวิธีการ (The Goals and Means Theory) กล่าวคือ อาชญากรรมเกิดขึ้นจากการใช้วิธีการที่ผิดกฎหมาย โดยมุ่งจะได้บรรลุเป้าหมายที่สังคมต้องการ

2.1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ (Social Learning Theory) เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทฤษฎีทางพฤติกรรม ทฤษฎีดังกล่าว Albert Bandura เชื่อว่าคนไม่ได้เกิดมารุนแรงแต่ได้เรียนรู้ที่จะก้าวร้าวจากประสบการณ์ชีวิต ประสบการณ์เหล่านี้รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมของคนอื่นที่แสดงออก ความก้าวร้าว เพื่อมุ่งหวังผลจากความก้าวร้าวนี้ นอกจากนี้ ยังได้ดูจากภาพยนตร์ หรือ โทรทัศน์ที่ชื่นชม คนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และแสดงออกซึ่งความรุนแรง เมื่อเด็กมีการเรียนรู้จะเลียนแบบ (Modeling) ความรุนแรงจากผู้ใหญ่ เมื่อเติบโตขึ้นได้เห็นรูปแบบของความรุนแรง ซึ่งปฏิบัติต่อเนื่องในการมีความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ลูกเห็นพ่อตบตีแม่ ยอมให้พ่อทำเช่นนี้ เมื่อโตขึ้นเด็กคนนี้จะกลายเป็นคนที่ชอบตบตีลูกและภรรยาของตน การเรียนรู้ ขบวนการเลียนแบบพฤติกรรม³ (Behavior Modeling)

สรุปได้ว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนของคนเรานั้นน่าจะเกิดจากการสังเกต และลอกเลียนแบบ จากตัวแบบ สภาพแวดล้อมที่เขาอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากตัวแบบที่กระทำ พฤติกรรมเบี่ยงเบนแล้วได้รับการเสริมแรง จะมีโอกาสได้รับการลอกเลียนแบบมากยิ่งขึ้น ตัวแบบตามแนวความคิดของแบบคูรานัน อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ตัวแบบที่เป็นชีวิตจริง (Live Model) และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) อันได้แก่ ตัวแบบในภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือหนังสือ เป็นต้น

2.1.4 ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Subculture Theory) ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Subculture) กล่าวไว้ว่ามีรากฐานมาจากความคิดของเคิร์ก ไฮม์และเมอร์ตัน แต่ทฤษฎีวัฒนธรรมรองในปัจจุบัน ได้พัฒนามาจากความคิดของ เฟรดเดอริก เอ็ม ทราสเซอร์ (Frederic M. Thrasher) ซึ่งได้พิจารณาว่า แก๊งค์วัยรุ่นเกิดขึ้นได้ก็เพราะความไม่มีระเบียบ ในเขตติดต่อกับใจกลางเมืองชิคาโก้ แม้ว่าทราสเซอร์จะไม่ได้กล่าวถึงทฤษฎีวัฒนธรรมรอง โดยตรงก็ตาม แต่ก็ต้องถือว่าเขาได้มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้มาก่อนนักคิดในรุ่นหลัง ทฤษฎีที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมรองมีอยู่ด้วยกันหลายทฤษฎี จะนำมากล่าวในที่นี้ 4 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีการขีดค่านิยมของชนชั้นกลาง ทฤษฎีการแก้ตัวหรือทฤษฎีวิธีการ

³ เรื่องเดียวกัน.

เพื่อความเป็นกลาง ทฤษฎีโอกาสที่แตกต่างกัน และทฤษฎีวัฒนธรรมของชนชั้นต่ำ จะได้กล่าวถึงใจความสำคัญพอเป็นที่เข้าใจดังต่อไปนี้⁴

2.1.4.1 ทฤษฎีการยึดค่านิยมของชนชั้นกลาง (Theory of Middle Class Measuring od) ทฤษฎีนี้เกิดจากความคิดของ อัลเบิร์ต เค. โคเฮน (Albert K.Cohen) ซึ่งได้ให้ทัศนะไว้ว่า วัฒนธรรมรองเกิดจากผลของความขัดแย้งทางจิตใจกับความสามารถและโอกาส กล่าวคือ จิตใจมีความต้องการ (เพราะได้รับค่านิยมจากชนชั้นกลาง) แต่ขาดความสามารถที่จะทำได้ตามความต้องการ รวมทั้งโอกาสก็ไม่อำนวย อาจจะกล่าวได้ว่า ค่านิยมของชนชั้นกลางได้เป็นหลักของกฎหมายด้วยชนชั้นกรรมกรมีอาจจะปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามค่านิยมของชนชั้นกลางได้ ค่านิยมที่สำคัญ ๆ มีอาทิ ความสำเร็จ ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์ การวางแผนระยะยาวอย่างรอบคอบ การผัดผ่อนความพอใจ ชนชั้นกรรมกรมีอาจจะทำได้เหมือนชนชั้นกลาง เพราะขาดความสามารถและขาดโอกาส ดังนั้น ชนชั้นกรรมกรจึงได้สร้างวัฒนธรรมขึ้นมาเอง เพื่อเป็นหลักในการยึดถือและจะได้มีฐานะทางสังคมเช่นเดียวกับชนชั้นกลาง วัฒนธรรมที่สร้างขึ้นนี้จัดเป็นวัฒนธรรมรองของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด เป็นผลนำไปสู่การกระทำความผิดต่อกฎหมายของบ้านเมือง ลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมดังกล่าวมีอยู่ 6 ประการ คือ

- 1) การไม่เห็นประโยชน์ของสิ่งต่าง ๆ (Non-utilitarian) การขโมยเกิดจากการกระทำเพื่อสนองตอบต่ออารมณ์ ทั้งยังเป็นการกระทำที่ขาดเหตุผลด้วย
- 2) การผูกพยาบาท (Malice) ผู้กระทำความผิดจะรู้สึกจิตใจที่ได้กระทำกิจซึ่งส่งผลให้ผู้อื่นประสบความเดือดร้อน
- 3) การทำในสิ่งตรงกันข้าม (Negativism) จากการกระทำในสิ่งตรงกันข้ามกับสิ่งที่ ชนชั้นกลางยึดถืออยู่
- 4) ทำได้สารพัดอย่าง (Versatility) สามารถกระทำความผิดได้หลายอย่างและยังประพฤติไปในทางประสกร้าย ป่าเถื่อน ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทำตนเป็นคนจรรยาจัด เป็นต้น
- 5) การแสวงหาความสุขเพียงชั่วครู่ชั่วยาม (Short hedonism) ดำเนินชีวิตไปวัน ๆ โดยไม่มีแผนการอะไร ชอบทำสิ่งตื่นเต้น ขาดความอดทน ขาดความเร่งด่วน ขาดความรอบคอบในเรื่องผลได้และคุณค่าในระยะยาว

⁴บรรณรัตน์ สุวรรณประเสริฐ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยฯ ในเรือนจำกลางบางขวาง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแก้ว, 2547, หน้า 14.

6) ความเป็นอิสระของกลุ่ม (Group Autonomy) เป็นการปฏิบัติที่ไม่ยึดต่อข้อห้ามต่าง ๆ ในสังคม ยกเว้นความต้องการของกลุ่ม ความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มเป็นไปอย่างเหนียวแน่น และหยิ่งผยองจะไม่แยแสต่อกลุ่มอื่น

ทฤษฎีวิวัฒนาการของ โคลเคน เป็นกรอบความคิดที่แสดงให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดก็มีแนวประพฤติปฏิบัติที่เป็นของตนเอง⁵

2.1.4.2 ทฤษฎีการแก้ตัว (Neutralization Theory) เทคนิคในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน (Techniques of Delinquency) หรือการแก้ตัว อีกนัยหนึ่งคือ วิธีการเพื่อความเป็นกลาง ถือเป็นทฤษฎีวิวัฒนาการอีกทฤษฎีหนึ่ง ซึ่ง เกร์ส เอ็ม ไชส์ และ เดวิด แมตซา (Gresham M.Sykes and David Matza) ได้ร่วมกันคิดขึ้น ประเด็นของความคิดมีอยู่ว่าเด็กและเยาวชนกระทำความผิด ก็เพราะได้เรียนรู้เทคนิคของการแก้ตัว ซึ่งมีอยู่ 5 ประการด้วยกันคือ

1) การปฏิเสธความรับผิดชอบ (The denial of Responsibility) เป็นเทคนิคที่แสดงถึงความไม่รับผิดชอบต่อความผิดที่เกิดขึ้น เพราะความผิดอาจจะเกิดจากการมีเพื่อนเลว สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ความเกลียดชังจากพ่อแม่ เป็นต้น

2) การปฏิเสธการกระทำร้าย (The Denial of Injury) เมื่อมีการกระทำความผิดอาจจะคิดว่าเป็นเพียงการเล่นซุกซน หรือในกรณีการขโมยรถยนต์ก็ถือว่าเป็นการขโมยไปใช้ก่อนไม่เห็นจะเสียหายอะไร หรือในกรณีที่มีการต่อสู้กันในแก๊งค์ ก็ถือว่าเป็นการทะเลาะกันเป็นการส่วนตัวเท่านั้น

3) การปฏิเสธผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ (The Denial of The Victim) ผู้กระทำความผิดคิดว่าการกระทำของตนเป็นสิ่งที่เหมาะสม เพราะเป็นการแก้แค้นหรือการลงโทษที่ถูกต้อง หากเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ก็คิดว่าไม่มีตัวผู้ตกเป็นเหยื่อ

4) การปรักปรำผู้ที่ปรักปรำตน (The Condemnation of the Condemners) ผู้กระทำความผิดเบนความสนใจในพฤติกรรมของตนเองไปสู่แรงจูงใจที่ส่งเสริมให้เกิดการกระทำความผิด โดยเฉพาะผู้มีอำนาจหน้าที่ เช่น ตำรวจถือว่าเป็นคนคอร์รัปชั่น การโจมตีเช่นนี้เป็นการช้อนเร้นความผิดของตนเอง

5) การอ้างความจงรักภักดีในระดับสูง (The Appeal to Higher Loyalties) การกระทำความผิดเกิดขึ้นเพราะความจงรักภักดีหรือยึดมั่นต่อสิ่งที่เห็นว่าสำคัญกว่าความต้องการของสังคมเป็นส่วนใหญ่ เช่น จงรักภักดีต่อคนรุ่นพี่หรือแก๊งค์ หรือผู้เป็นมิตร

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

สรุปได้ว่าทฤษฎีของไซส์และแมตซา เน้นเรื่องเทคนิคในการกระทำความผิด หรือการหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง เพื่อเป็นการเปิดใจให้ได้ทำความผิดโดยไม่ยอมโทษความบกพร่องทางจิตของตนเอง

2.1.4.3 ทฤษฎีโอกาสที่แตกต่างกัน (Differential Opportunity Theory) บวรรัตน์ สุวรรณประเสริฐ กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีนี้ ริชาร์ด เอ. โคลวาร์ด และลloyd อี. โอลิน (Richard A. Cloward and Lloyd E. Ohlin) เป็นผู้คิดขึ้น เป็นการนำทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐานมาอธิบายใหม่ ใจความสำคัญของทฤษฎีนี้ก็คือ การที่คนเรากระทำความผิดก็เพราะประสบทางตันในการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่มีโอกาหรือหนทางที่จะกระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมาย การกระทำความผิดเกิดขึ้นก็เพราะได้เรียนรู้ในสิ่งผิด ๆ สิ่งที่เราเรียนรู้ก็จัดเป็นวัฒนธรรมรองของการกระทำความผิด ในเรื่องนี้โคลวาร์ดและโอลิน ได้กำหนดไว้ 3 ประการ คือ

1) วัฒนธรรมรองของอาชญากรรม (The Criminal Subculture) วัฒนธรรมชนิดนี้เกิดขึ้นในย่านที่อยู่อาศัยของชนชั้นต่ำ พวกที่นับถือวัฒนธรรมเช่นนี้ก็ยึดวิถีทางชีวิต โดยอาศัยการกระทำความผิดกฎหมาย

2) วัฒนธรรมรองแห่งความขัดแย้ง (The Conflict Subculture) วัฒนธรรมนี้เกิดขึ้นเพราะความวิตกกังวลและความไม่พอใจ อันเนื่องมาจากการขาดโอกาสที่จะสนองความต้องการของตน และความรุนแรงจะเริ่มมากขึ้นหากขาดโอกาสที่จะประสบความสำเร็จและระบบการควบคุมทางสังคมมีความอ่อนแอ

3) วัฒนธรรมรองแห่งความหลบตัว (The Retreatist Subculture) วัฒนธรรมนี้เกิดขึ้นเพราะความล้มเหลวในเรื่องของวัฒนธรรมทั้งสองข้างต้นและโอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็มีอยู่อย่างจำกัด จึงกลายเป็นคนหลบตัว หนีโลกแห่งความเป็นจริง ถือสิ่งเสพติดเป็นที่พึ่งวัฒนธรรมรองทั้ง 3 ประการ ดังกล่าวแล้วล้วนเป็นสิ่งเสริมการละเมิดกฎหมายด้วยกันทั้งสิ้น

2.1.4.4 ทฤษฎีวัฒนธรรมของชนชั้นต่ำ (Lower-Class Culture) ทฤษฎีนี้เป็นความคิดของวอลเตอร์ บี มิลเลอร์ (Walter B. Miller) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่าการกระทำที่มีความผิดหรือการเบี่ยงเบนในหมู่ชนชั้นต่ำ เกิดจากการยึดติดกับแนวประเพณีของชนชั้นต่ำ ซึ่งมีลักษณะจำเพาะแนวประเพณีดังกล่าวนี้ เป็นตัวส่งเสริมการกระทำผิด สิ่งที่เป็นพื้นฐานของวัฒนธรรมรองก็คือ การเป็นครอบครัวที่มอบหมายหน้าที่ในการดูแลลูกไว้แก่ผู้หญิง กล่าวโดยสรุปก็คือ ผู้หญิงเป็นศูนย์กลางของครอบครัว ภาวะเช่นนี้ก่อให้เกิดกลุ่มที่มีการคบค้าสมาคมเฉพาะที่เป็นเพศเดียวกัน เด็กผู้ชายที่เติบโตมาใน ครอบครัวเช่นนี้จำเป็นต้องเรียนรู้บทบาทของผู้ชาย ซึ่งเผชิญปัญหาที่คล้ายคลึงกัน จำต้องทำตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม และเป็นคนมีฐานะทางสังคมในหมู่เพื่อนฝูงรุ่นราวคราว

เดียวกันจะแสดงตน ให้เห็นว่ามีความรู้และผูกพันกับค่านิยมของชนชั้นต่ำ ซึ่งมีอยู่ 6 ประการ คือ (1) การก่อความเดือดร้อน (Trouble) (2) การเป็นนักเลงโต (Toughness) (3) ความมีเล่ห์เหลี่ยม (Smartness) (4) การชอบความตื่นเต้น (Excitement) (5) การเชื่อ โชคชะตา (Fate) (6) ความมีอิสระ(Autonomy)

2.1.5 ทฤษฎีกลไกการควบคุม (Containment Theory)Walter Reckless ได้กล่าวถึง พฤติกรรมที่ถูกต้องตามกฎหมาย และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน การกระทำความผิดจะมีกลไกในการ ควบคุมที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 ระบบ

1) ระบบการควบคุมภายใน (inner control) จะเป็นองค์ประกอบของความเป็น ตัวเอง (Self components) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตัวเองได้ ความอดกลั้น ความคิดที่ ใฝ่ดี จิตใจที่สูงพอจะมองข้ามสิ่งเร้าหรือความชั่วร้าย ความเข้มแข็งของจิตสำนึก ความมีสติ สัมปชัญญะ ความอดทนสูง

2) ระบบการควบคุมนอก (outer control) หมายถึง กฎเกณฑ์ ระเบียบ จารีต ประเพณี ศีลธรรม การมีเป้าหมายและความมุ่งหวังแห่งชีวิต สภาพสังคมที่มีความหวังและมีเหตุผล คำแนะนำที่ดี วินัยที่มีประสิทธิภาพ โอกาสที่จะได้รับการยอมรับนับถือ⁶

ทฤษฎีนี้ไม่ได้กล่าวถึงแรงผลักดันจากภายในของแต่ละบุคคลที่มาจากแรงบีบ บังคับ แรงกดดัน ความวิตกกังวล และบุคลิกภาพที่บกพร่องอันมาจากจิตใจ และความบกพร่อง และไม่สมบูรณ์ทางสมอง เช่น ภาวะจิตใจมีอาการประสาทหลอน สมองพิการ การเป็นลมบ้าหมู ความคิดความหลงผิด รวมทั้งอาการหวาดกลัว ทฤษฎีนี้มีความสำคัญที่ว่าอาชญากรส่วนมากจะ กระทำความผิดอันมีสาเหตุจากระบบควบคุมตามทฤษฎีนี้

สาระสำคัญของทฤษฎีนี้อยู่ที่ว่าระบบการควบคุมภายใน ระบบการควบคุม ภายนอก สิ่งผลักดันให้เกิดอาชญากรรม ได้แก่ แรงดึงดูดจากภายนอกและกิเลสจากภายใน ถ้า ระบบการควบคุมทั้งภายในและภายนอกเข้มแข็งก็พอเพียงระบบเดียวคน ๆ นั้นก็จะไม่ประกอบ อาชญากรรม ใครก็ตามที่มีจิตใจอ่อนแอไม่อดทนหนักแน่นก็จะทำผิดได้ง่าย

ทฤษฎีกลไกในการควบคุมชี้ให้เห็นถึงข้อกำหนดพฤติกรรมที่อยู่ในระเบียบแบบแผนที่จะ ต่อต้านการเบี่ยงเบนและปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อการเป็นอยู่ที่มีความหวังในสังคม อาจจะกล่าวได้ ว่า ระบบการควบคุมภายใน ระบบการควบคุมภายนอก เป็นแกนที่สำคัญที่จะป้องกันแรงกดดัน และ แรงดึงดูดจากสภาพแวดล้อมภายนอกและป้องกันกิเลสในจิตใจ แรงกดดันภายนอก เช่น ความ ยากจน ความเสียเปรียบ การขัดแย้งและการทะเลาะกัน ข้อห้ามต่าง ๆ แรงดึงดูดจากสิ่งแวดล้อม

⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 17-18.

ภายนอก เช่น ความสวยงาม ความมีเสน่ห์ ความขี้ขลาด พฤติกรรมเบี่ยงเบน ชนิดต่าง ๆ การโฆษณาชวนเชื่อ สิ่งชักนำให้เกิดการกระทำความคิด ส่วนกิเลสภายในจิตใจ เช่น ความต้องการ ความวิตกกังวล ความวุ่นวายใน ความคิดหวัง ความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ ความมุงร้าย ความรู้สึกต่ำต้อย เป็นต้น

สรุปได้ว่าทฤษฎีของ Reckless ให้ความสำคัญทั้งปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะปัจจัยทางสังคม และปัจจัยภายในคือ สภาพของจิตใจเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหา ความเบี่ยงเบนในสังคม โดยจะต้องพยายามปรับปรุงสถาบันทางสังคมต่าง ๆ โดยเฉพาะสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง พร้อม ๆ กับการฝึกฝนระเบียบวินัยหรือความมีสติสัมปชัญญะให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในตัวบุคคล และทฤษฎีนี้ยัง ได้กล่าวถึงเรื่องกระบวนการทางสังคมและ โครงสร้างทางสังคมพร้อม ๆ กันไป เรื่องกระบวนการทางสังคมก็คือ สิ่งที่ทำให้คนเรียนรู้แล้วหลงผิด ส่วนเรื่อง โครงสร้างทางสังคมก็ได้แก่ สถาบันต่าง ๆ ในสังคมซึ่งไม่อาจจะควบคุมพฤติกรรมของคน ไว้ได้ดีพอเนื่องจากสถาบันเหล่านี้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์ ได้อธิบายถึงสาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังจากการศึกษาวิจัยสาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม ว่าสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก

1. สถานภาพความแออัดภายในเรือนจำ
2. เกิดจากคนหมู่มากอยู่รวมกัน
3. เกิดจากความเครียดในการดำเนินชีวิตประจำวัน
4. เกิดจากการชักจูงของเพื่อน
5. เกิดจากหลักการปกครองของเจ้าหน้าที่ที่มีอคติกับผู้ต้องขัง
6. เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังหาผลประโยชน์
7. เรือนจำขาดบุคลากร (อัตรากำลังไม่พอ)
8. การต่อต้านกฎระเบียบของเรือนจำ
9. การลงโทษรุนแรงไม่เป็นไปตามกฎหมายและเป็นธรรม⁷

สรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้ผู้ต้องขังกระทำผิดเกิดจากปัจจัยหลัก ๆ 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำ ปัจจัยเกี่ยวกับเจ้าพนักงานหรือบุคลากร และปัจจัยด้านกฎระเบียบที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังมีการกระทำผิดวินัย ดังนั้นจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดจากผลการวิจัยของ ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์ มาเป็นแนวทางใน

⁷มยุรี พริ้งเพระ, “สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงพัฒนาสถานหญิงชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2550, หน้า

การศึกษานี้จึงจัดที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลาใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและด้านกฎระเบียบข้อบังคับ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสังคมวิทยาของผู้ต้องขัง

การควบคุมผู้กระทำผิด ไว้ภายในเรือนจำ เป็นการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม นอกจากการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยแล้ว กรมราชทัณฑ์ยังมีภารกิจหลัก ด้านการอบรมแก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกได้ ดังนั้นในการดำเนินการอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ จึงกำหนดให้เรือนจำต่างๆ จัดให้ผู้ขังได้ฝึกวิชาชีพ ได้รับการศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ วิชาศีลธรรม ตลอดจนการจัดสวัสดิการ การสังคมสงเคราะห์ เพื่อช่วยให้ผู้ต้องขังที่ผ่านขั้นตอนของเรือนจำ สามารถกลับเข้าสู่สังคม อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของการแก้ไข ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการของเรือนจำเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับตัวของผู้ต้องขัง และสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำ การที่ผู้ต้องขังจำนวนมาก จากสถานที่ จากครอบครัว จากสังคมที่แตกต่างกัน มาอยู่ร่วมกัน ในสถานที่เดียวกัน กินอยู่ด้วยกัน ทำงานร่วมกัน อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นเวลานาน จนก่อเกิดระบบความสัมพันธ์ ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นสังคมย่อยๆ^๖ ที่จำลองขึ้น สังคมภายในเรือนจำจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากสังคมภายนอก จะประกอบไปด้วยวัฒนธรรมและระบบค่านิยมของผู้ต้องขัง สังคมดังกล่าวจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของผู้ต้องขังในเรือนจำ ตลอดจนการกลับสู่สังคมภายหลังพ้นโทษ ทั้งนี้เพราะมีวัฒนธรรมและค่านิยมของผู้ต้องขังบางลักษณะ จะต่อต้านกฎระเบียบของสังคม ในขณะที่ผู้ต้องขังอยู่ร่วมกันนานๆ จะทำให้มีการถ่ายทอดค่านิยม และแบบแผนความประพฤติที่ต่อต้านสังคม และนิสัยอาชญากรให้แก่กัน รวมตลอดถึงการทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเคยชินต่อสภาพภายในเรือนจำ ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่สังคมไม่พึงปรารถนา หากเจ้าหน้าที่เรือนจำไม่เข้าใจสภาพสังคมดังกล่าว การปกครองจะเป็นไปด้วยความยุ่งยาก ในทางตรงกันข้าม หากเจ้าหน้าที่เรือนจำมีความเข้าใจถึงลักษณะและผลกระทบของสังคมผู้ต้องขัง ต่อการปรับตัว และการใช้ชีวิตในเรือนจำได้ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางในการ อบรมและการควบคุมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขัง

^๖บรรรัตน์ สุวรรณประเสริฐ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางบางขวาง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อังแล้ว, 2547, หน้า 7.

ในการศึกษาสังคมของผู้ต้องขังนั้น วิธีการที่ดีที่สุด คือการศึกษาถึงแบบพฤติกรรมของผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม ค่านิยม และแบบแผนความประพฤติของผู้ต้องขังในเรือนจำได้เป็นอย่างดี

พฤติกรรมของผู้ต้องขังแต่ละแบบ แต่ละประเภท เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และสมควรจะศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการควบคุม หรือแก้ไข อบรมผู้ต้องขัง ได้สอดคล้องกับผู้ต้องขังแต่ละประเภท ได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น การจะแบ่งผู้ต้องขังออกเป็นกี่ประเภท และประเภทใดบ้างนั้น ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่นำมาใช้ เช่น เกณฑ์ด้านกฎหมายราชทัณฑ์ (กฎกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2479 ข้อ 40) จะแบ่งผู้ต้องขังเป็น 7 ประเภท คือ ผู้ต้องขังหญิง ผู้ต้องขังที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และต้องโทษเป็นครั้งแรก ผู้ต้องขังที่ต้องโทษสำหรับความผิดอาญา ผู้ต้องขังที่ต้องโทษสำหรับความผิดประทุษร้ายแก่ชีวิต และร่างกาย ผู้ต้องขังที่ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ผู้ต้องขังที่ศาลพิพากษาว่ามีสันดานเป็นผู้ร้าย และผู้ต้องขังที่ไม่อยู่ในจำพวกที่ได้ระบุนมาแล้ว หรืออาจจะแบ่งตามสถานภาพตามกฎหมาย เช่น ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี นักโทษเด็ดขาด คนฝาก การแบ่งประเภทของผู้ต้องขัง โดยอาศัยเกณฑ์ด้านกฎหมายดังกล่าว จะมีข้อจำกัดในการที่จะทำความเข้าใจพฤติกรรมของผู้ต้องขัง อย่างแท้จริง เพราะวิธีการดังกล่าว ไม่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ต้องขังได้ เช่น ผู้ต้องขังคดีลักทรัพย์ อาจจะมาจากผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมที่เป็นผู้ร้ายโดยสันดาน หรือว่าอาจจะทำไปเพราะการบีบบังคับของสังคม นอกจากนี้การแบ่งประเภท โดยอาศัยเกณฑ์ด้านกฎหมายยังจำกัดขอบเขตตามพฤติกรรมที่ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษ เช่น ผู้ต้องขังคดีลักทรัพย์ มิได้หมายความว่า จะมีพฤติกรรมเฉพาะลักทรัพย์เท่านั้น และยังมีกรณีผู้ต้องขังที่ติดยาเสพติด ไปแสดงพฤติกรรมลักทรัพย์ และถูกศาลพิพากษาให้จำคุกในคดีลักทรัพย์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การควบคุมผู้กระทำความผิดไว้ภายในเรือนจำ เป็นการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมต่างๆ และกรมราชทัณฑ์ยังมีภารกิจหลักในการอบรมแก้ไข ให้ผู้ถูกคุมขังสามารถกลับไปอยู่ในสังคมได้อีก กรมราชทัณฑ์จึงได้อบรมฝึกวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ประกอบอาชีพที่สุจริตหลังพ้นโทษออกไปอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข และไม่ย้อนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

การตัดสินใจ เป็นกระบวนการสรรหาทางเลือกตามระดับสติปัญญา ลักษณะนิสัย อารมณ์ และการเรียนรู้ทางสังคมของบุคคล เพื่อกำหนดพฤติกรรม ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้ ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เช่น นิวัติ กลิ่นงาม สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไว้ 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านผู้ตัดสินใจ

ด้านเวลา และ จันทร ชุ่มเมืองปัก สรุปได้ว่าความคิดเห็น จะต้องพิจารณาจากปัจจัย 3 อย่าง ประการแรก คือข้อมูลจากตนเอง ที่ได้รู้จักตนเองอย่างแท้จริง ประการที่สอง คือการใช้ข้อมูลทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประการที่สาม ด้านความรู้ทางวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ปัจจัยทางจิตวิทยาบางตัวก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจได้แก่ การรับรู้ ค่านิยม และบุคลิกภาพ การรับรู้ จะมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของบุคคลที่แตกต่างกันออกไป จะมีอิทธิพลในการตัดสินใจที่ไม่แน่นอน หากข้อมูลในการตัดสินใจที่ไม่เพียงพอ ค่านิยมจะเป็นกรอบมาตรฐานที่ใช้เป็นกรอบกำหนดทางเลือก สำหรับบุคลิกภาพ จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เช่นการกล้าเสี่ยง กล้าได้กล้าเสีย หรือการขาดความมั่นใจในตนเอง⁹

สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์นั้น มีหลายด้านด้วยกัน ซึ่งจะมีผลต่อการตัดสินใจในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่แตกต่างกัน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย

การบริหารงานเรือนจำในส่วนที่เกี่ยวกับการปกครองผู้ต้องขังให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย กฎหมายข้อบังคับ ตลอดจนระเบียบแบบแผนต่างๆ ซึ่งกำหนดไว้ให้เกิดความสงบเรียบร้อย จำเป็นต้องมีวินัย และบทลงโทษเป็นเครื่องมือกำกับดูแล เพราะผู้ต้องขังที่มาอยู่ร่วมกันจำนวนมากมีความแตกต่างกันทางพื้นฐาน การศึกษา ความเป็นอยู่จากสังคมหลายรูปแบบ ก็ย่อมเกิดการกระทบกระทั่ง การฝ่าฝืนระเบียบวินัยขึ้น ได้เสมอๆ การลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย จำเป็นต้องกระทำให้อุบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับด้วยเช่นกัน เพื่อมิให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง หากมีการลงโทษทางวินัยด้วยความยุติธรรมแล้ว ย่อมเป็นผลดีแก่การบริหารงานเรือนจำ

ในการลงโทษผู้ต้องขัง ต้องมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วยหลายฝ่าย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายครอง คณะกรรมการในการสอบสวนการกระทำผิด เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ควรศึกษาให้ถ่องแท้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ กรณีและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง ในการลงโทษให้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน ให้เกิดความเป็นธรรมในการปกครองของคนหมู่มาก และการลงโทษทางวินัยควรเป็นมาตรการสุดท้ายเท่านั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การอบรมชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่ผู้ต้องขังเข้าใหม่ว่า เมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำจะต้องประพฤติปฏิบัติอย่างไร และกระทำต่อเนื่องในวาระต่างๆ พร้อมนำระเบียบ ข้อบังคับ ดัดประกาศไว้ในที่ต่างๆ เพื่อให้ผู้ต้องขังทราบโดยทั่วกัน

⁹ รัชนิกรณ์ แก้วไพรวลัย, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง”, สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแก้ว, 2550, หน้า 8.

หากการดำเนินการดังกล่าวได้ผล ก็จะเป็นการช่วยลดปัญหาการลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขังและจะมีส่วนช่วยในการปกครองและการบริหารงานเรือนจำอีกทางหนึ่งด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน มีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของข้าราชการ ซึ่งย่อมรวมถึงการปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษผู้ต้องขังด้วย ฉะนั้น เจ้าพนักงานเรือนจำจำเป็นต้องศึกษา ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยให้ถ่องแท้ ซึ่งได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิผู้ต้องขังตามบทบัญญัติดังกล่าว

สรุปได้ว่าการบริหารงานเรือนจำในส่วนที่เกี่ยวกับการปกครองจึงจำเป็นต้องออกกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ มาใช้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย และในการลงโทษผู้ต้องขังจะต้องมีเจ้าหน้าที่เข้ามาเกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและข้อครหาต่างๆ ดังนั้นเจ้าพนักงานเรือนจำจึงต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษผู้ต้องขังให้ถ่องแท้ เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิผู้ต้องขังตามบทบัญญัติต่างๆ

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 โทษทางวินัย

การลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยเรือนจำจะถือปฏิบัติตามกฎหมายราชทัณฑ์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 ซึ่งได้กำหนดโทษทางวินัยไว้ ดังนี้

- 1) ภาคทัณฑ์
- 2) งดการเลื่อนชั้น โดยมีกำหนดเวลา
- 3) ลดชั้น
- 4) ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อ ไม่เกิน 3 เดือน เว้นไว้แต่กรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- 5) ลดหรืองดประ โยชน์และรางวัลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนบางอย่าง
- 6) ขังเดี่ยวไม่เกิน 3 เดือน
- 7) ขังห้องมืด ไม่มีเครื่องหลับนอนไม่เกิน 2 วัน ในสัปดาห์หนึ่ง โดยความเห็นชอบของแพทย์
- 8) เข็มยกราวหนึ่งไม่เกิน 20 ที ในความควบคุมของแพทย์แต่ห้ามเข็มยกราวต่อไป เว้นแต่จะล่วงพ้นเวลา 30 วัน จากวันที่เข็มยกราวหนึ่งแล้ว ถ้าเป็นผู้ต้องขังหญิงห้ามเข็ม
- 9) ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ตามมาตรา 32 (6)

การลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 ก่อนที่จะลงโทษแก่ผู้ต้องขังฐานผิดวินัยจะต้องให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังได้ชี้แจงว่าตนมีข้อแก้ตัวอย่างไรหรือไม่ แล้วลงโทษสถานหนึ่งสถานใดหรือหลายสถานดังต่อไปนี้¹⁰

2.5.2 พฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัย จะไม่แสดงเอาไว้โดยเฉพาะ แต่จะปรากฏอยู่ในบทลงโทษตามกฎกระทรวงมหาดไทย หมวด 5 เรื่องการลงโทษฐานผิดวินัย ข้อ 104 – 119 และ กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2521) ข้อ 4 ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ประพฤติผิดระเบียบหรือข้อบังคับอันมีไว้สำหรับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อกับบุคคลภายนอก

- 2) พยายามหลบหนี หรือหลบหนีไปแล้ว แต่ได้ตัวคืนมา
- 3) นำเข้ามา หรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ
- 4) นำสิ่งของซึ่งมิใช่ของตนออกจากเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต
- 5) ทำให้ทรัพย์สินของหลวง หรือของผู้อื่นเสียหาย
- 6) กระทำการให้เกิดเหตุขัดขวางในงานของผู้ต้องขังอื่น
- 7) กระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
- 8) ก่อการวิวาทขึ้นกับผู้ต้องขังอื่น
- 9) เล่นการพนัน
- 10) ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพยาของเมาอื่นๆ
- 11) คำ หรือมีสิ่งของต้องห้าม
- 12) ละทิ้งหรือเพิกเฉยต่องานอันเป็นหน้าที่
- 13) พยายามทำร้าย หรือทำร้ายผู้อื่น
- 14) จงใจหลีกเลี่ยงการงาน
- 15) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา
- 16) ก่อการวุ่นวาย ก่อความเสียหาย หรือสมคบกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อย
- 17) กระทำผิดระเบียบอื่นๆ (นอกกรอบ ในหมวด 5)

2.5.3 สิ่งของต้องห้าม

สิ่งของต่อไปนี้ ห้ามมิให้นำเข้า หรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ

- 1) ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและสารระเหย

¹⁰พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 หมวดที่ 8 มาตรา 35, (อัคสำเนา).

- 2) สุราหรือของมีนเมาอย่างอื่น
- 3) อุปกรณ์สำหรับเล่นการพนัน
- 4) เครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี
- 5) อาวุธ เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
- 6) ของเน่าเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย
- 7) น้ำมันเชื้อเพลิง
- 8) สัตว์มีชีวิต
- 9) เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น รวมทั้งอุปกรณ์สำหรับสิ่งของดังกล่าว
- 10) วัตถุ เอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือเสื่อมเสียต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน¹¹

2.5.4 เงื่อนไขในการลงโทษ

เงื่อนไขในการลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย การแสดงพฤติกรรมอย่างไร จะลงโทษอย่างไรนั้น เรือนจำจะยึดถือปฏิบัติตาม กฎหมายราชทัณฑ์ ที่ได้วางกรอบไว้ คือ

- 1) การลงโทษภาคทัณฑ์นั้นพึงกระทำได้ เมื่อผู้ต้องขังกระทำผิดไม่ร้ายแรงและผู้ต้องขังได้สำนึกถึงความผิดที่ได้กระทำไปแล้วนั้น การลงโทษภาคทัณฑ์กระทำโดยวิธีเรียกตัวมาว่ากล่าวสั่งสอนให้พยายามประพฤติตัวอยู่ในระเบียบวินัย
- 2) การลงโทษตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อกับบุคคลภายนอกนั้น พึงกระทำได้เมื่อผู้ต้องขังประพฤติผิดระเบียบ หรือข้อบังคับอันมีไว้สำหรับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อกับบุคคลภายนอก พยายามหลบหนีหรือหลบหนีไปแล้วแต่ได้ตัวคืนมา นำเข้ามาหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ นำสิ่งของซึ่งมิใช่ของตนออกจากเรือนจำ โดยมีได้รับอนุญาต
- 3) การลงโทษงดการเลื่อนชั้น พึงกระทำได้เมื่อผู้ต้องขังประพฤติผิดระเบียบข้อบังคับนี้ พยายามหลบหนีหรือหลบหนีไปแล้วแต่ได้ตัวคืนมา นำเข้ามาหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ นำสิ่งของซึ่งมิใช่ของตนเองออกจากเรือนจำ โดยมีได้รับอนุญาต ทำให้ทรัพย์สินของหลวงหรือผู้อื่นเสียหายโดยประมาท กระทำให้เกิดเหตุขัดขวางในงานของผู้ต้องขังอื่นโดยประมาท
- 4) การลงโทษลดชั้น พึงกระทำได้เมื่อผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยดังนี้ พยายามหลบหนีหรือหลบหนีไปแล้วแต่ได้ตัวคืนมา นำเข้ามาหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ โดยเจตนา แต่ไม่

¹¹กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 หมวด 5 ข้อ 127. (อัคสำเนา).

เกิดผลเสียหายร้ายแรง กระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งต่ำกว่ายศตติลงมา ก่อการวิวาทขึ้นกับผู้ต้องขังอื่น แต่ไม่มีเหตุร้ายแรง เล่นการพนัน ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่นหรือเสพของมีนเมาอื่น ๆ คำสั่งของต้องห้าม

5) การลดรางวัล พึงกระทำได้ในกรณี ทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นในขณะที่ทำงาน ละทิ้งหรือเพิกเฉยต่อการทำงานอันเป็นหน้าที่ สำหรับการลดรางวัลนั้นจะลงโทษได้ เมื่อได้เกิดผลเสียหายขึ้น และโดยการจงใจให้เกิดขึ้น

6) การขังเดี่ยว พึงกระทำได้ในกรณี พึงกระทำได้ในกรณี กระด้างกระเดื่องต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเรือนจำ ตั้งแต่ชั้นยศตติขึ้นไป, ทะเลาะวิวาทกับผู้ต้องขังอื่น 2 ครั้งขึ้นไป, เป็นเจ้ามือเล่นการพนัน หรือสมคบกับผู้อื่นเล่นการพนัน ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป, ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพของมีนเมาอย่างอื่น 2 ครั้งขึ้นไป, มีสิ่งของต้องห้าม ในจำพวกที่เป็นเครื่องมือ อันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี หรือคำสั่งของต้องห้าม

7) ขังห้องมืด พึงกระทำในกรณีผู้ต้องขัง ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นเนื่องๆ พยายามทำร้ายเจ้าพนักงาน ก่อการรบกวน แต่ไม่ร้ายแรง จงใจหลีกเลี่ยงการทำงาน จงใจขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือพยายามหลบหนี

8) การเขียน พึงกระทำในกรณีผู้ต้องขัง สมคบกันเพื่อก่อความไม่สงบเรียบร้อย พยายามหรือทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน พยายามหลบหนี ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งหน้า หรือจงใจก่อความเสียหายให้แก่กิจการของเรือนจำ และได้เกิดความเสียหายขึ้น

การขังห้องมืด และการเขียน ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ไม่นำมาใช้บังคับแก่ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย เพราะการลงโทษดังกล่าวอาจจะเป็นการลงโทษที่ทารุณโหดร้าย¹²

สรุปได้ว่า แนวคิดในการกำหนดบทลงโทษต่างๆ ที่กฎหมายของราชทัณฑ์ได้บัญญัติขึ้นก็เพื่อที่จะบังคับให้ผู้ต้องขัง ได้อยู่ในระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

¹²กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 หมวด 5 ข้อ 104 – 114 และ กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2521) ข้อ 4 (อัตรานา).

2.6 บทบาทหน้าที่ของเรือนจำกลางสงขลา

ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย ซึ่งประกอบด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล และ ราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ นับได้ว่าเป็นกลไกลำดับสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มีหน้าที่ บังคับโทษต่อผู้กระทำผิด ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งของผู้มีอำนาจ¹³ ในการแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ.2545 ตามกฎกระทรวง ได้กำหนดให้ กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุม และแก้ไข ฟื้นฟูพฤติกรรมผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็น องค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ผู้ต้องขังกลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่ วนกลับไปกระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือ ในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติ โดยสังคมให้การยอมรับ โดยให้มีอำนาจ หน้าที่¹⁴ คือ

1. ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ให้เป็นไปตามคำพิพากษา หรือคำสั่งตามกฎหมาย โดย ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์ และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวงยุติธรรม หลักอาชญาวิทยา และหลักทัณฑ์วิทยา ตลอดจนข้อกำหนด มาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ขององค์การ สหประชาชาติ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการ และการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง
4. ปฏิบัติการอื่นใด ตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ หรือ ตามที่กระทรวงยุติธรรม หรือคณะรัฐมนตรี มอบหมาย

2.6.1 ที่ตั้ง โครงสร้างหน่วยงาน และประวัติความเป็นมา

เรือนจำกลางสงขลา เป็นหน่วยงานในสังกัด กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ตั้งอยู่ เลขที่ 163 หมู่ที่ 4 ถนนสงขลา – นาทวี ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีเนื้อที่ภายใน เรือนจำฯ จำนวน 25 ไร่ ภายในเรือนจำแบ่งเนื้อที่ออกเป็นแดน จำนวน 6 แดน สถานที่ภายในมีสิ่ง ปลูกสร้างที่เป็นอาคารที่พักเรือนนอน โรงฝึกวิชาชีพ โรงเรียน และสถานพยาบาล สำหรับ สถานที่ภายนอกเรือนจำฯ จัดเป็นสถานที่ฝึกวิชาชีพด้านการเกษตร สำหรับผู้ต้องขังที่มีกำหนด

¹³ฝ่ายบริหาร เรือนจำกลางสงขลา, “เอกสารบรรยายสรุป” เรือนจำกลางสงขลา , 2550, หน้า 6.(อัดสำเนา).

¹⁴ฝ่ายสวัสดิการ, กองการเจ้าหน้าที่, รวมกฎหมายราชทัณฑ์ ฉบับมาตรฐาน, พิมพ์ครั้งที่ 4 , (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2544), หน้า 237.

โทษน้อย โกล์พื้นโทษ และมีบ้านพักของเจ้าพนักงานเรือนจำฯ ก่อสร้างไว้โดยรอบ แนวกำแพงทั้ง 3 ด้าน

2.6.2 อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ

เรือนจำกลางสงขลา เป็นเรือนจำระดับความมั่นคงสูง เป็นหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง เป็นเรือนจำกลางประจำเขต 9 มีอำนาจในการควบคุมเฉพาะผู้ต้องขังชายเท่านั้น ที่มีกำหนดโทษจำคุก ตั้งแต่ 15 ปี ถึงกำหนดโทษตลอดชีวิต มีหน้าที่ ความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำ ความผิด ให้เป็นไปตามคำพิพากษา หรือคำสั่ง ตามกฎหมาย โดยดำเนินการตาม พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักราชญาวิทยา หลักทางวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดขั้นต่ำ สำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ขององค์การประชาชาติตลอด ทั้ง ดำเนินการเกี่ยวกับ สวัสดิการ การสงเคราะห์ และปฏิบัติอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด มอบหมาย ให้เป็นหน้าที่ของเรือนจำกลางจังหวัดสงขลา นอกจากนี้เรือนจำฯ ยังได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายดังนี้

2.6.3 วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นเรือนจำต้นแบบที่มีกระบวนการควบคุมแก้ไข พัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อคืนคนดี มีคุณค่าสู่สังคมและเป็นศูนย์กลางของการศึกษาดูงาน ฝึกอบรม ข้าราชการราชทัณฑ์

2.6.4 พันธกิจ (Missions)

ที่กำหนดไว้ คือ การควบคุมผู้ต้องขัง ด้วยความเป็นมืออาชีพ และการแก้ไข พัฒนาพฤตินิสัยอยู่ต้องขังให้เป็นพลเมืองที่มีคุณประโยชน์ ต่อการพัฒนาประเทศ

2.6.5 เป้าหมายหลัก

ให้ผู้ต้องขังได้รับการปฏิบัติในระหว่างถูกควบคุมตามหลักอาชญาวิทยา ทัณฑวิทยา และมีสภาพความเป็นอยู่ ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การประชาชาติ และผู้ต้องขัง ได้รับการแก้ไขปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤตินิสัยให้เป็นบุคคลที่สังคมพึงปรารถนา และสามารถเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าทางการพัฒนาประเทศ

2.6.6 โครงสร้างหน่วยงาน

เรือนจำกลางสงขลา ปัจจุบันมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ จำนวน 115 คน แบ่งเป็นชาย 109 คน หญิง 6 คิดเป็นอัตราส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ต้องขัง 1:17 คน แบ่งโดยสภาพการบริหารงานออกเป็น 3 ส่วน 1 ฝ่าย 1 ศูนย์ปฏิบัติการ และ 1 สถานพยาบาล รายละเอียดดังนี้

1) ส่วนควบคุม มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน และดำเนินการควบคุม ผู้ต้องขัง แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายควบคุม และฝ่ายรักษาการ เพื่อควบคุมผู้กระทำความผิด เอาไว้ตามคำสั่งศาล ไม่ให้ผู้ต้องขังหลบหนี

2) ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง มีหน้าที่เกี่ยวกับทางทะเบียนประวัติการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การศึกษาอบรม และฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขัง ได้มีความพร้อมก่อน ปล่อยตัวออกสังคม แบ่งเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ ฝ่ายจำแนกลักษณะ ฝ่ายฝึกวิชาชีพ และ ฝ่ายการศึกษา

3) ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง มีหน้าที่ดำเนินการจัดสวัสดิการ และให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความสะดวกใกล้เคียงกับสภาพภายนอกให้มากที่สุด แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสงเคราะห์ และฝ่ายสวัสดิการ

4) ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่ดำเนินการ เกี่ยวกับงาน สารบรรณงานทะเบียนเอกสาร ทั่วไป การเงิน บัญชี พัสดุ อาคารสถานที่

5) ศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ มีหน้าที่วางแผน ดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร และการประสานงาน กับเรือนจำฯ อื่นๆ ภายใน ปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานทั่วไป ตลอดถึงการ ปฏิบัติงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายจากกรมทัณฑ์

6) สถานพยาบาล มีหน้าที่ดำเนินการในการบำบัดรักษา แก่ผู้ต้องขัง ดูแลควบคุมและ ดำเนินการเกี่ยวกับอนามัย ของผู้ต้องขัง สุขภาพของเรือนจำ

2.6.7 ปัญหาอุปสรรค

เรือนจำกลางสงขลา มีกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ 149 คน แต่ปัจจุบันมีอัตรากำลัง เจ้าหน้าที่ 115 คน มีภารกิจ ในการควบคุมผู้ต้องขังชาย ที่มีกำหนดโทษสูง มีการจัดตั้งแผนความ มั่นคงสูง เพื่อรองรับการย้ายผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูง ผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ และผู้ต้องขังในคดี ความมั่นคง ก่อการร้ายใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ทำให้มีปัญหาอุปสรรค ในด้านอัตรากำลัง เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอ แต่ต้องปฏิบัติหน้าที่ ควบคุมดูแลและให้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ที่มี พฤติกรรมพื้นฐานเดิมที่แตกต่าง หลากหลาย จำนวนมาก อยู่กันอย่างแออัด ส่งผลให้ผู้ต้องขังที่อยู่ กันแออัด แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คือการกระทำความผิดวินัย การละเมิดข้อบังคับ ของเรือนจำฯ

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของเรือนจำกลางสงขลา นั้น ได้หน้าที่บังคับโทษต่อผู้กระทำความผิด ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลและตามคำสั่งของผู้มีอำนาจ โดยแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการบริหารงานออกเป็น 3 ส่วน และ 1 ฝ่าย เพื่อย่อยต่อการบริหารงานในองค์กรให้ได้ ประโยชน์ มากที่สุด

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางคลองเปรม” พบว่าพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดส่วนใหญ่ เกิดจากสภาพความแออัดภายในเรือนจำ ทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเครียด จึงเกิดการทะเลาะวิวาทและการที่เรือนจำปล่อยให้ผู้ต้องขังมีเวลาว่างมาก อาจจะเพราะการฝึกวิชาชีพที่ไม่เหมาะสม จึงทำให้ผู้ต้องขังรวมกลุ่มเล่นการพนัน ตลอดจนการลงโทษที่ไม่เหมาะสมกับความผิด การถูกเอาผิดเอาเปรียบจากผู้ต้องขังอื่น หรือจากเจ้าหน้าที่ก่อให้เกิดการกระต้างกระเดื่องและต่อต้านกฎระเบียบของเรือนจำโดยได้สรุปว่า พฤติกรรมที่ผู้ต้องขังกระทำผิดมากที่สุดคือ ความผิดเกี่ยวกับการมีสิ่งของต้องห้าม¹⁵

บวรรัตน์ สุวรรณประเสริฐ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางบางขวาง” จากการศึกษาพบว่า ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ อายุระหว่างในวัยกลางคน อายุ 26 – 40 ปี การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา สถานภาพ สมรสแล้ว ส่วนใหญ่อาชีพรับจ้าง รายได้น้อย เป็นผู้กระทำผิดในคดีอาชญากรรม พฤติกรรมการกระทำผิดวินัย เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาทมากที่สุด และพบว่าในแต่ละครั้งสาเหตุมาจากความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ถูกเพื่อนชักชวน¹⁶

สัมพันธ์ ภูระหงษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติต่อสาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ศึกษาเฉพาะกรณี แคนความมั่นคงสูง” พบว่า ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ อายุอยู่ระหว่าง 36 – 50 ปี การศึกษาระดับมัธยม กำหนดโทษสูง และพบว่า ผู้ต้องขังกระทำผิดในกรณีก่อการวิวาทมากที่สุด และสาเหตุสำคัญมาจากความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเพื่อน เกิดจากการชักชวนของเพื่อนด้วยกัน เมื่อได้กระทำผิดวินัยแล้วผู้กระทำผิดจะมีความรู้สึกภูมิใจ ได้รับการยอมรับ ยกย่องจากกลุ่มเพื่อน และยังมีทัศนคติด้านกฎระเบียบฯ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังจำนวนมาก¹⁷

¹⁵ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์, “สาเหตุการกระทำผิดวินัยฯ เรือนจำกลางคลองเปรม” ภาคนิพนธ์มหบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2546, 132 หน้า.

¹⁶บวรรัตน์ สุวรรณประเสริฐ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยฯ เรือนจำกลางบางขวาง” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, 2547, 134 หน้า.

¹⁷สัมพันธ์ ภูระหงษ์, “ทัศนคติต่อสาเหตุการกระทำผิดวินัยฯ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง”, สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2548, 143 หน้า.

สมบุญ มาศประมูท ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางบางขวาง” พบว่า สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำเกิดจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มีฐานะครอบครัวยากจน มีรายได้ไม่พอรายจ่าย การกระทำผิดจึงเกิดขึ้น สำหรับสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำพบว่า ขณะคุมขังอยู่ในเรือนจำฯ ผู้ต้องขังไม่ได้รับการฝึกวิชาชีพที่ตนเองชอบ และมีความกดดันเมื่อพ้นโทษออกไปอยู่ร่วมกับสังคมภายนอก สังคมก็ไม่ยอมรับ เพราะไม่มีงานทำ ไม่มีความรู้ติดตัวมาจากเรือนจำฯ จึงไม่มีงานทำสังคมก็ไม่ยอมรับผู้กระทำผิดมีความประสงค์ให้ทางราชการช่วยเหลือเรื่องทุนในการประกอบอาชีพ¹⁸

มยุรี พริ้งเพราะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนผลักดันให้มีพฤติกรรมรุนแรงเกิดขึ้นเนื่องมาจากความเครียดจากกรต้องโทษ ระยะเวลาในการต้องโทษ ซึ่งผู้ต้องขังส่วนมากมีความเครียดทางด้านนี้อยู่แล้ว การขาดติดต่อกฎาติ การลอกเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลรอบข้างที่ผิดๆ การเอาไรด์เอาเปรียบจากผู้ต้องขังด้วยกัน จากสภาพแวดล้อมและกฎระเบียบรวมทั้งพฤติกรรมและบุคลิกภาพส่วนบุคคล¹⁹

รัชนิภรณ์ แก้วไพรวลัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง ในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภูมิหลัง มีผลต่อการกระทำผิดวินัยในระดับต่ำ ปัจจัยแวดล้อมและสังคม เกิดจากกลุ่มเพื่อน เพื่อนชักชวน ต้องการ การยอมรับภายในกลุ่ม มีผลมากที่สุด สำหรับความสัมพันธ์ในครอบครัวมีผลปานกลาง ด้านแรงจูงใจในการกระทำผิด เกิดจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎ ระเบียบ ของเรือนจำฯ²⁰

¹⁸สมบุญ มาศประมูท, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำๆ ในเรือนจำกลางบางขวาง”, ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), 2547, หน้า 126.

¹⁹มยุรี พริ้งเพราะ, “สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 89.

²⁰รัชนิภรณ์ แก้วไพรวลัย, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยๆ ในเรือนจำสมุทรสาคร”, ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, 2550, หน้า 115.

วรินทร์ พวงแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพแวดล้อมภายในชุมชน และการได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับปานกลาง²¹

อนุวัตร โชคเฉลิมวงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การกระทำผิดวิจัยของผู้ต้องขังชาย : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านระดับความรู้ ความเข้าใจในคำ ระเบียบ ข้อกำหนดต่างๆ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง แต่ปัจจัยในด้านอายุ ระดับการศึกษา ลักษณะความผิด กำหนดโทษตามคำพิพากษา ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว จำนวนครั้งที่เคยกระทำผิดวินัย และระดับความรู้ความเข้าใจในบทลงโทษทาวินัย ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง²²

2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษา ทฤษฎี แนวคิดต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดจากผลการวิจัยของ ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์²³ มาเป็นแนวทางในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลาผู้ศึกษา จึงได้สรุปกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

²¹ร.ต.อ. วรินทร์ พวงแก้ว, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2546, หน้า 89.

²²อนุวัตร โชคเฉลิมวงศ์, “การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2549, หน้า 89.

²³มยุรี พริ้งเพระ, “สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแก้ว, หน้า 30.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ที่มีผู้ต้องขังจำนวน 113 คน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ ประชากรที่เป็นผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัย และถูกลงโทษทางวินัย ภายในเรือนจำกลางสงขลาตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2547 – 2550 จำนวน 160 คน (จากสถิติ 223 คน ได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษไป จำนวน 63 คน ยังมีตัวคุมขังอยู่ภายในเรือนจำฯ จำนวน 160 คน)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำผิด และถูกลงโทษทางวินัย ภายในเรือนจำกลางสงขลา ที่สุ่มมาจากประชากรโดยใช้ตารางการกำหนด กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน¹ จำนวน 113 คน

---

¹สุภาพ วาดเขียนและอรพิน โภชนา, การประเมินผลการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 71.

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sample) ด้วยวิธีการจับฉลากจากจำนวนผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำความผิดวินัยและถูกลงโทษทางวินัยภายในเรือนจำกลางสงขลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – 2550 จำนวน 160 คน ให้เหลือกลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 คน ที่จะทำการวิจัยสำรวจต่อไป

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกโดยประเมินค่า 5 ระดับ ตามแบบของ ไลเคิร์ต สเกล (Likert Scale) คือ

ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5) หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความทั้งหมด

ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย (4) หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความเป็นส่วนใหญ่

ระดับความคิดเห็น ไม่แน่ใจ (3) หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความบางส่วน

ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย (2) หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความส่วนใหญ่

ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1) หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความทั้งหมด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended) ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็นได้อย่างอิสระ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 113 ชุด โดยได้รับกลับคืนมาจำนวน 113 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 การทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงวุฒิพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและความเข้าใจของภาษาของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงวุฒิ

3.4.2 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขให้อาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ได้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องที่เที่ยงตรง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อพิจารณาเลือกข้อที่ดีที่สุดและถูกต้องเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

3.4.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามส่วนปัจจัยต่างๆ โดยวิธีคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Cronbachs' Alpha Cocfficient) ได้ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.72

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 ทำหนังสือถึงผู้บัญชาการเรือนจำกลางสงขลา ขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลจากผู้ต้องขังภายในเรือนจำกลางสงขลา

3.5.2 นำแบบสอบถามไปมอบให้กลุ่มประชากรตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังภายในเรือนจำกลางสงขลา จำนวน 113 ชุด ด้วยตัวเองพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ใช้เวลาเก็บข้อมูลภายใน 5 วันทำการ และได้รับแบบสอบถามกลับ จำนวน 113 ชุด ครบจำนวน 100 %

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ วิเคราะห์เพื่อประเมินระดับความคิดเห็นในภาพรวม โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยแบ่งระดับความเห็นเป็น 5 ระดับ จาก หลักเกณฑ์ดังกล่าว กำหนดให้ช่องคะแนนห่างกันเท่ากับ 0.80

คะแนน 1.00 - 1.80	หมายถึง เห็นด้วยระดับต่ำมากที่สุด
คะแนน 1.18 - 2.61	หมายถึง เห็นด้วยระดับต่ำมาก
คะแนน 2.62 - 3.42	หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลาง
คะแนน 3.43 - 4.23	หมายถึง เห็นด้วยระดับสูง
คะแนน 4.24 - 5.00	หมายถึง เห็นด้วยระดับสูงมาก

3.6.3 วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์ของระดับความเห็นด้วยระหว่างตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลต่อปัจจัย 3 ด้าน ที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของระดับความคิดเห็น โดยใช้คำสั่ง Compare Means

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ สถิติพื้นฐาน มีดังนี้

1. การแจกแจงความถี่
2. ค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการหา}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

3. ค่าเฉลี่ย (mean)² โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทนจำนวนประชากร

²สงศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547),
 หน้า 55.

4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน³ โดยใช้สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

5. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)⁴ ใช้สูตร

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n หมายถึง จำนวนข้อคำถาม

S_i^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

6. การแจกแจงไคสแควร์ (Chi-Square) ใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

O_{ij} = ความถี่ที่ได้จากการสังเกต (ข้อมูลจริง) ในแถว i และแถว j

E_{ij} = ความถี่ที่คาดหวัง (ข้อมูลสมมติ) ในแถวที่ i สดมภ์ที่ j

r_i = ความถี่ (ข้อมูลจริง) รวมในแถวที่ i

c_j = ความถี่ (ข้อมูลจริง) รวมในสดมภ์ที่ j

³ มลิวัลย์ สมศักดิ์, ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2543), หน้า 153.

⁴ ส่งศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า 29.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์ตามที่คาดหวัง ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างตอบแล้วส่งคืนกลับมาจำนวน 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ประกอบคำบรรยาย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

P แทน ค่าร้อยละ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X^2 แทน ค่าความสัมพันธ์

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ได้เสนอผลการวิจัยเป็น 5 ตอน ในรูปตารางแจกแจงความถี่ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการกระทำวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและการกำหนดโทษ

ตอนที่ 4 ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับผลการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
- ต่ำกว่า 35 ปี	75	66.4
- ตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป	38	33.6
รวม	113	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ ต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 66.4 และตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	62	54.9
- ปริญญาตรีขึ้นไป	51	45.1
รวม	113	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
- โสด	68	60.2
- สมรส	45	39.8
รวม	113	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ โสด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 60.2 และสมรส จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
- รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว	85	75.2
- รับราชการ	28	24.8
รวม	113	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการประกอบอาชีพ รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 และรับราชการ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการกำหนดโทษ

การกำหนดโทษ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
- อยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี	72	63.7
- 25 ปีขึ้นไปจนถึงตลอดชีวิต	41	36.3
รวม	113	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการกำหนดโทษอยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 และ 25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง
ในเรือนจำกลางสงขลา

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของ
ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมทุกด้าน

ปัจจัยที่มีผลกระทบ	ระดับการกระทำผิดวินัย		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	3.10	0.59	ปานกลาง
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	2.86	0.59	ปานกลาง
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	2.68	0.32	ปานกลาง
รวม	2.88	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อม
มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และด้านกฎระเบียบและ
ข้อบังคับมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป

ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	ระดับการกระทำผิดวินัย		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำวินัย	3.49	1.03	มาก
2. อาหารที่ทางเรือนจำจัดให้เพียงพอและเหมาะสมแล้ว	2.88	1.08	ปานกลาง
3. บรรยากาศภายในเรือนจำเหมาะต่อการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง	2.51	1.01	น้อย
4. ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้	3.66	1.24	มาก
5. การกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงพอ	2.96	1.03	ปานกลาง
รวม	3.10	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการมาเป็นพยานที่ศาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำวินัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง
ในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	ระดับการกระทำผิดวินัย		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เจ้าพนักงานมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่	2.54	1.05	ปานกลาง
2. ความเข้มงวดของเจ้าพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย	3.33	1.05	ปานกลาง
3. เจ้าพนักงานไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ	2.46	1.04	น้อย
4. เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน	2.98	1.34	ปานกลาง
5. เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง	3.03	1.23	ปานกลาง
รวม	2.86	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการบริหารจัดการคดี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ความเข้มงวดของเจ้าพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ

ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	ระดับผลการกระทำผิดวินัย		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไม่เข้าใจในกฎระเบียบของทางเรือนจำ	2.42	0.59	น้อย
2. โทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้วผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ	2.76	0.64	ปานกลาง
3. การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด	2.86	0.87	ปานกลาง
4. โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดของผู้ต้องขัง	2.97	1.29	ปานกลาง
5. ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยจะไม่กระทำผิดวินัยซ้ำ	2.42	1.02	น้อย
รวม	2.68	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง
ในเรือนจำกลางสงขลา จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การอาชีพ และ
การกำหนดโทษ

เป็นรายด้านโดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัย
ที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพ
แวดล้อมทั่วไป จำแนกตามอายุ

ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	ต่ำกว่า 35 ปี			ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผล ทำให้ท่านกระทำผิดวินัย	3.47	1.00	มาก	3.53	1.08	มาก
2. อาหารที่ทางเรือนจำจัดให้เพียงพอและ เหมาะสมแล้ว	3.03	0.94	ปานกลาง	2.58	1.26	น้อย
3. บรรยากาศภายในเรือนจำเหมาะสมต่อ การควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ ต้องขัง	2.64	1.08	ปานกลาง	2.26	0.79	น้อย
4. ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการ ฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้	3.73	1.18	มาก	3.53	1.33	มาก
5. การกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำ จัดให้มีความเหมาะสมเพียงพอ	2.80	1.14	ปานกลาง	3.29	0.69	ปานกลาง
รวม	3.13	0.59	ปานกลาง	3.03	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัย
ของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ
แยกเป็นรายข้อ พบว่าอายุต่ำกว่า 35 ปี มีทัศนคติต่อท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการ
ฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มาก รองลงมาคือสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำ
ผิดวินัย ส่วนอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่าน
กระทำผิดวินัยและท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มาก
รองลงมาคือการกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงพอ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามอายุ

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	ต่ำกว่า 35 ปี			ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เจ้าพนักงานมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่	2.52	1.07	น้อย	2.58	1.03	น้อย
2. ความเข้มงวดของพนักงานกวดขันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย	3.43	1.10	มาก	3.13	0.91	ปานกลาง
3. เจ้าพนักงานไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ	2.61	1.05	น้อย	2.16	0.97	น้อย
4. เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน	3.09	1.15	ปานกลาง	2.76	1.63	ปานกลาง
5. เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง	3.01	1.11	ปานกลาง	3.05	1.45	ปานกลาง
รวม	2.93	0.49	ปานกลาง	2.73	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าอายุต่ำกว่า 35 ปี มีทัศนคติต่อความเข้มงวดของพนักงานกวดขันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือเจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน ส่วนอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อความเข้มงวดของพนักงานกวดขันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือ เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามอายุ

ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	ต่ำกว่า 35 ปี			ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไม่เข้าใจในกฎระเบียบและข้อบังคับของทางเรือนจำ	2.48	0.64	น้อย	2.29	0.46	น้อย
2. โทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้ว ผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ	2.68	0.75	ปานกลาง	2.92	0.27	ปานกลาง
3. การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด	2.69	0.77	ปานกลาง	3.18	0.98	ปานกลาง
4. โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้	3.20	1.30	ปานกลาง	2.53	1.15	น้อย
5. ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยจะไม่กระทำผิดวินัยซ้ำ	2.53	1.04	น้อย	2.18	0.95	น้อย
รวม	2.72	0.32	ปานกลาง	2.62	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าอายุต่ำกว่า 35 ปี มีทัศนคติต่อโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มาก รองลงมาคือการลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด ส่วนอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิดมาก รองลงมาคือ โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ

ด้าน ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	ระดับการกระทำผิดวินัย				แปลผล
		ต่ำกว่า 35 ปี		ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	สภาพแวดล้อมทั่วไป	3.13	0.59	3.03	0.58	ปานกลาง
2	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	2.93	0.49	2.73	0.72	ปานกลาง
3	กฎระเบียบและข้อบังคับ	2.72	0.32	2.62	0.30	ปานกลาง
	รวม	2.93	0.27	2.80	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่าการศึกษาระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรอายุ เป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.สภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย	3.35	1.01	ปานกลาง	3.65	1.04	มาก
2.อาหารที่ทางเรือนจำจัดให้เพียงพอและเหมาะสมแล้ว	2.97	0.99	ปานกลาง	2.76	1.18	ปานกลาง
3.บรรยากาศภายในเรือนจำเหมาะต่อการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง	2.60	0.99	น้อย	2.41	1.02	น้อย
4.ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้	3.76	1.15	มาก	3.55	1.33	มาก
5.การกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงพอ	2.94	1.05	ปานกลาง	3.00	1.02	ปานกลาง
รวม	3.12	0.58	ปานกลาง	3.07	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษา มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายชื่อ พบว่าต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มาก รองลงมาคือสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย ส่วนปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.เจ้าพนักงานมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่	2.58	1.08	น้อย	2.49	1.03	น้อย
2.ความเข้มงวดของพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย	3.21	1.04	ปานกลาง	3.47	1.05	มาก
3.เจ้าพนักงานไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ	2.47	1.06	น้อย	2.45	1.03	น้อย
4.เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน	3.05	1.32	ปานกลาง	2.90	1.36	ปานกลาง
5.เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง	3.16	1.21	ปานกลาง	2.86	1.23	ปานกลาง
รวม	2.89	0.58	ปานกลาง	2.83	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษา มีทัศนคติปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติเจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึงมาก รองลงมาคือเจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน ส่วนปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติความเข้มงวดของพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือเจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไม่เข้าใจในกฎระเบียบและข้อบังคับของทางเรือนจำ	2.50	0.67	ปานกลาง	2.31	0.50	ปานกลาง
2. โทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้ว ผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ	2.74	0.60	ปานกลาง	2.78	0.70	ปานกลาง
3. การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัว ไม่กล้ากระทำผิด	2.85	0.85	ปานกลาง	2.86	0.92	ปานกลาง
4. โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้	2.74	1.29	ปานกลาง	3.25	1.25	น้อย
5. ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยจะไม่กระทำผิดวินัยซ้ำ	2.35	1.04	น้อย	2.49	1.00	ปานกลาง
รวม	2.64	0.32	ปานกลาง	2.74	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษา มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อการลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด รองลงมาคือโทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้วผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษและโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มาก ส่วนปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติต่อโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มาก รองลงมาคือการลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	ระดับการกระทำผิดวินัย				แปลผล
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	สภาพแวดล้อมทั่วไป	3.12	0.58	3.07	0.60	ปานกลาง
2	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	2.89	0.58	2.83	0.59	ปานกลาง
3	กฎระเบียบและข้อบังคับ	2.64	0.32	2.74	0.31	ปานกลาง
รวม		2.88	0.32	2.88	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่าการศึกษาระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรระดับการศึกษา เป็นรายด้าน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ

ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	โสด			สมรส		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.สภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย	3.24	1.07	ปานกลาง	3.87	0.84	มาก
2.อาหารที่ทางเรือนจำจัดให้เพียงพอและเหมาะสมแล้ว	3.15	1.03	ปานกลาง	2.47	1.03	น้อย
3.บรรยากาศภายในเรือนจำเหมาะต่อการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง	2.75	0.95	ปานกลาง	2.16	0.99	น้อย
4.ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้	4.22	0.91	มาก	2.82	1.19	ปานกลาง
5.การกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงแล้ว	3.00	1.15	ปานกลาง	2.91	0.85	ปานกลาง
รวม	3.27	0.59	ปานกลาง	2.84	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสถานภาพ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า โสด มีทัศนคติต่อท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มาก รองลงมาคือสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย ส่วนสมรส มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือการกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงแล้ว

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามสถานภาพ

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	โศด			สมรส		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.เจ้าพนักงานมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่	2.60	0.98	น้อย	2.44	1.16	น้อย
2.ความเข้มงวดของพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย	3.43	0.83	มาก	3.18	1.30	ปานกลาง
3.เจ้าพนักงานไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ	2.59	0.82	น้อย	2.27	1.30	น้อย
4.เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน	2.59	0.81	น้อย	2.27	1.30	น้อย
5.เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง	3.07	1.03	ปานกลาง	2.96	1.49	ปานกลาง
รวม	2.91	0.50	ปานกลาง	2.79	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสถานภาพ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายชื่อ พบว่า โศด มีทัศนคติต่อความเข้มงวดของพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือเจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง ส่วนสมรส มีทัศนคติต่อความเข้มงวดของพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือเจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามสถานภาพ

ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	โสด			สมรส		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไม่เข้าใจในกฎระเบียบและข้อบังคับของทางเรือนจำ	2.46	0.50	น้อย	2.36	0.71	น้อย
2. โทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้ว ผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ	2.71	0.57	ปานกลาง	2.84	0.74	ปานกลาง
3. การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัว ไม่กล้ากระทำผิด	2.97	0.81	ปานกลาง	2.69	0.95	ปานกลาง
4. โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้	2.71	1.22	ปานกลาง	3.38	1.30	ปานกลาง
5. ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยจะไม่กระทำผิดวินัยซ้ำ	2.21	1.07	น้อย	2.73	0.86	ปานกลาง
รวม	2.61	0.31	น้อย	2.80	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสถานภาพ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าโสด มีทัศนคติต่อการลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด รองลงมาคือโทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้วผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษและโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มาก ส่วนสมรส มีทัศนคติต่อโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มาก รองลงมาคือโทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้วผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ

ด้าน ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา	ระดับการกระทำผิดวินัย				แปลผล
		โสด		สมรส		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	สภาพแวดล้อมทั่วไป	3.27	0.59	2.84	0.50	ปานกลาง
2	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	2.91	0.50	2.79	0.70	ปานกลาง
3	กฎระเบียบและข้อบังคับ	2.61	0.31	2.80	0.30	ปานกลาง
	รวม	2.93	0.30	2.81	0.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 พบว่าการศึกษาระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรสถานภาพ เป็นรายด้าน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามอาชีพ

ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว			รับราชการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.สภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย	3.42	1.00	ปานกลาง	3.68	1.09	มาก
2.อาหารที่ทางเรือนจำจัดให้เพียงพอและเหมาะสมแล้ว	3.02	1.05	ปานกลาง	2.43	1.03	น้อย
3.บรรยากาศภายในเรือนจำเหมาะต่อการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง	2.61	1.00	น้อย	2.21	0.99	ปานกลาง
4.ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้	3.85	1.12	มาก	3.11	1.42	ปานกลาง
5.การกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงพอแล้ว	2.96	1.07	ปานกลาง	2.96	0.92	ปานกลาง
	3.17	0.59	ปานกลาง	2.88	0.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่ารับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว มีทัศนคติต่อท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มาก รองลงมาคือสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย ส่วนรับราชการ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงาน จำแนกตามอาชีพ

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว			รับราชการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.เจ้าพนักงานมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่	2.66	1.04	ปานกลาง	2.18	1.02	น้อย
2.ความเข้มงวดของพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย	3.25	0.97	ปานกลาง	3.57	1.23	มาก
3.เจ้าพนักงานไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ	2.55	1.05	น้อย	2.18	0.98	น้อย
4.เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน	2.94	1.28	ปานกลาง	3.11	1.50	ปานกลาง
5.เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง	3.00	1.17	ปานกลาง	3.11	1.40	ปานกลาง
รวม	2.88	0.59	ปานกลาง	2.83	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่ารับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว มีทัศนคติต่อความเข้มงวดของพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือเจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง ส่วนรับราชการ มีทัศนคติต่อความเข้มงวดของพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือเจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตนและเจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล ต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามอาชีพ

ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว			รับราชการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไม่เข้าใจในกฎระเบียบและข้อบังคับของทางเรือนจำ	2.45	0.62	น้อย	2.32	0.47	น้อย
2. โทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้ว ผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ	2.76	0.65	ปานกลาง	2.75	0.64	ปานกลาง
3. การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัว ไม่กล้ากระทำผิด	2.80	0.86	ปานกลาง	3.04	0.92	ปานกลาง
4. โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้	2.88	1.28	ปานกลาง	3.25	1.32	ปานกลาง
5. ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยจะไม่กระทำผิดวินัยซ้ำ	2.35	1.04	น้อย	2.61	0.96	น้อย
รวม	2.65	0.29	ปานกลาง	2.79	0.37	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่ารับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว มีทัศนคติต่อโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มาก รองลงมาคือ การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัว ไม่กล้ากระทำผิด ส่วนรับราชการ มีทัศนคติต่อโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มาก รองลงมาคือ การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัว ไม่กล้ากระทำผิด

ตารางที่ 4.25 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ด้าน ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	ระดับการกระทำผิดวินัย				แปลผล
		รับจ้างหรือ ธุรกิจส่วนตัว		รับราชการ		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	สภาพแวดล้อมทั่วไป	3.17	0.59	2.88	0.55	ปานกลาง
2	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	2.88	0.59	2.83	0.59	ปานกลาง
3	กฎระเบียบและข้อบังคับ	2.65	0.29	2.79	0.37	ปานกลาง
	รวม	2.90	0.33	2.83	0.28	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.25 พบว่าการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรอาชีพ เป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำแนกตามการกำหนดโทษ

ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	อยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี			25 ปีขึ้นไปจนถึงตลอดชีวิต		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย	3.46	1.16	มาก	3.54	0.74	มาก
2. อาหารที่ทางเรือนจำจัดให้เพียงพอและเหมาะสมแล้ว	2.74	1.07	ปานกลาง	3.12	1.05	ปานกลาง
3. บรรยากาศภายในเรือนจำเหมาะต่อการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง	2.47	0.99	น้อย	2.59	1.05	น้อย
4. ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้	3.83	0.95	มาก	3.37	1.59	ปานกลาง
5. การกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงพอแล้ว	2.78	0.94	ปานกลาง	3.29	1.12	ปานกลาง
รวม	3.05	0.51	ปานกลาง	3.18	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างการกำหนดโทษ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ระหว่างรอพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มาก รองลงมาคือสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย ส่วน 25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามการกำหนดโทษ

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	อยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี			25 ปีขึ้นไปจนถึงตลอดชีวิต		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เจ้าพนักงานมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่	2.78	0.88	ปานกลาง	2.12	1.21	น้อย
2. ความเข้มงวดของพนักงานกวดขันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย	2.93	0.74	ปานกลาง	4.02	1.15	มาก
3. เจ้าพนักงานไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ	2.58	1.13	น้อย	2.24	0.83	น้อย
4. เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน	2.86	1.29	ปานกลาง	3.20	1.40	ปานกลาง
5. เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง	2.97	1.15	ปานกลาง	3.12	1.36	ปานกลาง
รวม	2.82	0.59	ปานกลาง	2.94	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างการกำหนดโทษ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อเจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึงมาก รองลงมาคือความเข้มงวดของพนักงานกวดขันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย ส่วน 25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต มีทัศนคติต่อความเข้มงวดของพนักงานกวดขันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก รองลงมาคือเจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำแนกตามการกำหนดโทษ

ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	ระดับการกระทำผิดวินัย					
	อยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี			25 ปีขึ้นไปจนถึงตลอดชีวิต		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไม่เข้าใจในกฎระเบียบและข้อบังคับของทางเรือนจำ	2.47	0.65	น้อย	2.32	0.47	น้อย
2. โทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้ว ผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ	2.81	0.72	ปานกลาง	2.68	0.47	ปานกลาง
3. การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด	2.64	0.88	ปานกลาง	3.24	0.73	ปานกลาง
4. โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้	2.86	1.30	ปานกลาง	3.17	1.26	ปานกลาง
5. ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยจะไม่กระทำผิดวินัยซ้ำ	2.15	0.99	น้อย	2.88	0.93	ปานกลาง
รวม	2.59	0.27	น้อย	2.86	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างการกำหนดโทษ มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มาก รองลงมาคือโทษทางวินัยมีความเหมาะสมแล้วผู้ต้องขังที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ ส่วน 25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต มีทัศนคติต่อการลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิดมาก รองลงมาคือการลงโทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้

ตารางที่ 4.29 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามการกำหนดโทษ

ด้าน ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำวินัยของ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา	ระดับการกระทำผิดวินัย				แปลผล
		อยู่ระหว่าง พิจารณาหรือต่ำ กว่า 25 ปี		25 ปีขึ้นไป จนถึงตลอด ชีวิต		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	สภาพแวดล้อมทั่วไป	3.05	0.51	3.18	0.71	ปานกลาง
2	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	2.82	0.59	2.94	0.57	ปานกลาง
3	กฎระเบียบและข้อบังคับ	2.59	0.27	2.86	0.32	ปานกลาง
รวม		2.82	0.33	2.99	0.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.29 พบว่าการศึกษาระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรการกำหนดโทษ เป็นรายด้าน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ตารางที่ 4.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัย	อายุ	ระดับความคิดเห็น						χ^2
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	
1. ด้านสภาพ แวดล้อมทั่วไป	ต่ำกว่า 35 ปี	0	14	48	13	0	75	0.48
	ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป	0	9	22	7	0	38	
	รวม	0	23	70	20	0	113	
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	ต่ำกว่า 35 ปี	0	28	43	4	0	75	15.95**
	ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป	6	13	14	5	0	38	
	รวม	6	41	57	9	0	113	
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	ต่ำกว่า 35 ปี	0	39	36	0	0	75	0.22
	ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป	0	18	20	0	0	38	
	รวม	0	57	56	0	0	113	
รวม	ต่ำกว่า 35 ปี	0	12	61	2	0	75	13.26**
	ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป	0	18	20	0	0	38	
	รวม	0	30	81	2	0	113	

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านระดับการศึกษากับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัย	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						χ^2
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	
1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	12	38	12	0	62	0.29
	ปริญญาตรีขึ้นไป	0	11	32	8	0	51	
	รวม	0	23	70	20	0	113	
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	23	32	4	0	62	0.51
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	18	25	5	0	51	
	รวม	6	41	57	9	0	113	
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	35	27	0	0	62	1.98
	ปริญญาตรีขึ้นไป	0	22	29	0	0	51	
	รวม	0	57	56	0	0	113	
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	17	43	2	0	62	1.79
	ปริญญาตรีขึ้นไป	0	13	38	0	0	51	
	รวม	0	30	81	2	0	113	

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านระดับการศึกษากับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน

ตารางที่ 4.32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะ
กระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด วินัย	สถานภาพ	ระดับความคิดเห็น					รวม	χ^2
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	โสด	0	9	39	20	0	68	18.07***
	สมรส	0	14	31	0	0	45	
	รวม	0	23	70	20	0	113	
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้า พนักงาน	โสด	0	30	31	7	0	68	13.92**
	สมรส	6	11	26	2	0	45	
	รวม	6	41	57	9	0	113	
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	โสด	0	43	25	0	0	68	11.18***
	สมรส	0	14	31	0	0	45	
	รวม	0	57	56	0	0	113	
รวม	โสด	0	18	50	0	0	68	3.10
	สมรส	0	12	31	2	0	45	
	รวม	0	30	81	2	0	113	

*** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไปและด้านกฎระเบียบและข้อบังคับมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาชีพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัย	อาชีพ	ระดับความคิดเห็น					รวม	χ^2
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว	0	13	53	19	0	85	8.52*
	รับราชการ	0	10	17	1	0	28	
	รวม	0	23	70	20	0	113	
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว	5	31	42	7	0	85	0.32
	รับราชการ	1	10	15	2	0	28	
	รวม	6	41	57	9	0	113	
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว	0	46	39	0	0	85	1.85
	รับราชการ	0	11	17	0	0	28	
	รวม	0	57	56	0	0	113	
รวม	รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว	0	22	61	2	0	85	0.72
	รับราชการ	0	8	20	0	0	28	
	รวม	0	30	81	2	0	113	

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาชีพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไปมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการกำหนดโทษกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัย	การกำหนดโทษ	ระดับความคิดเห็น						χ^2
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	
1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	อยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี	0	14	49	9	0	72	4.31
	25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต	0	9	21	11	0	41	
	รวม	0	23	70	20	0	113	
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	อยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี	6	22	39	5	0	72	6.02
	25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต	0	19	18	4	0	41	
	รวม	6	41	57	9	0	113	
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	อยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี	0	40	32	0	0	72	2.08
	25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต	0	17	24	0	0	41	
	รวม	0	57	56	0	0	113	
รวม	อยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี	0	24	46	2	0	72	6.26*
	25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต	0	6	35	0	0	41	
	รวม	0	30	81	2	0	113	

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการกำหนดโทษกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ตารางที่ 4.35 แสดงความถี่ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา จำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหา	ความถี่
1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	
- ห้องขัง คับแคบแออัดและอากาศร้อน	20
- ห้องขังมีฝุ่นละออง	3
- สวัสดิการของผู้ต้องขัง	2
รวม	25
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	
- เจ้าพนักงานขาดความยุติธรรมต่อผู้ต้องขัง	6
- การใช้คำพูดคำจาของเจ้าพนักงานต่อผู้ต้องขัง	5
- การปกครองระหว่างเจ้าพนักงานกับผู้ต้องขังเจ้าพนักงานไม่สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังได้	4
- เจ้าพนักงานบางคนกลับมองนักโทษเหมือนขยะสังคม	2
- เจ้าพนักงานเข้มงวดมากเกินไป	2
- เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกกับผู้ต้องขัง	2
รวม	21
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	
- การลงโทษทางวินัย	4
- กฎระเบียบและข้อบังคับมีมากเกินไป	2
- ผู้ต้องขังไม่สามารถเข้าใจกฎระเบียบและข้อบังคับเพราะผู้ต้องขังไม่รู้หนังสือ	2
รวม	8

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ผู้ต้องขัง ได้ตอบแบบสอบถามข้อนี้ จำนวนความถี่ 54 ได้จัด
เสนอแนะปัญหา อันดับหนึ่ง ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำนวนความถี่ 25 อันดับสอง ด้านการ
ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำนวนความถี่ 21 อันดับสาม คือ ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ
จำนวนความถี่ 8

ตารางที่ 4.36 แสดงความถี่แนวทางแก้ไขของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา จำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางแก้ไข	ความถี่
1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป	
- ควรให้มีสถานที่พักผ่อนเพื่อระบายความเครียด เช่นมีห้องดนตรี	6
- ควรปรับปรุงดูแลห้องนอนให้ดีกว่านี้	5
- เพื่อความเหมาะสมควรมีการโยกย้ายผู้ต้องขัง ไปเรือนจำอื่นบ้าง	4
- ควรจัดให้มีอาหารที่ดูแล้วหน้ารับประทานและราคาไม่แพงเกินไป	3
- ควรจัดให้มีการแข่งกีฬาภายในทุกปี	3
- ควรให้ความสำคัญและความต้องการแก่นักโทษบ้าง	3
- ควรแยกผู้ต้องขังที่ป่วยออกจากแดนให้เร็วที่สุด	2
- ควรจัดให้มีต้นไม้ เพื่อผู้ต้องขังจะได้ความร่มเย็นและพักผ่อนได้ร่มไม้ได้	2
รวม	28
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	
- เจ้าพนักงานควรเอาใจใส่ในการทำงาน ให้ความเมตตา และความยุติธรรมแก่ผู้ต้องขังบ้าง	7
- เจ้าพนักงานควรพูดจาให้น้ำเสียงและมีน้ำใจต่อผู้ต้องขังบ้าง	5
- เจ้าพนักงานควรรับฟังเหตุผลและรับคำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังได้บ้าง	3
- เจ้าพนักงานไม่ควรเข้มงวดหรือตึงจนเกินไป ควรมีการลดหย่อนบ้าง	2
- เจ้าพนักงานไม่ควรแบ่งพรรคแบ่งพวกกับผู้ต้องขัง	2
- เจ้าพนักงานไม่ควรทุบตีผู้ต้องขัง	2
รวม	21
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ	
- เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ทราบถึงผลได้ผลเสียในการกระทำผิดวินัยเรื่องต่างๆควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้การแนะนำเรื่องกฎระเบียบและข้อบังคับ	5
- กฎระเบียบและข้อบังคับควรมีการลดหย่อนแก่ผู้ต้องขังบ้าง	4
- กฎระเบียบและข้อบังคับควรให้เฉพาะในบางเรื่องที่เป็นเท่านั้น	2
รวม	11

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ผู้ต้องขังได้ตอบแบบสอบถามข้อนี้ จำนวนความถี่ 42 ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา อันดับหนึ่ง ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป จำนวนความถี่ 28 อันดับสอง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำนวนความถี่ 21 อันดับสาม ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ จำนวนความถี่ 11

บทที่ 5

สรุป ผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลาในครั้งนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลาที่มี อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การประกอบอาชีพ การกำหนดโทษ ที่ต่างกัน และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาคกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำผิด และถูกลงโทษทางวินัย ภายในเรือนจำกลางสงขลา ที่สุ่มมาจากประชากรโดยใช้ตารางการกำหนด กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 113 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sample) ด้วยวิธีการจับสลากจากจำนวนผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยและถูกลงโทษทางวินัยภายในเรือนจำกลางสงขลาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 – 2550 จำนวน 160 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายปิด (Close- ended) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขังซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การประกอบอาชีพ การกำหนดโทษ

ตอนที่ 2 เป็นแบบคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา จำนวน 3 ประเด็นหลัก 15 ประเด็นย่อย เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close- ended)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาและแนวทางแก้ไขในการปรับปรุงปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended) ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) และการใช้การทดสอบที (t-test)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 66.4 และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6
2. กลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1
3. กลุ่มตัวอย่างสถานภาพ โสด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 60.2 และสมรส จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8
4. กลุ่มตัวอย่างอาชีพ รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 และรับราชการ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8
5. กลุ่มตัวอย่างการกำหนดโทษอยู่ระหว่างพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 และ 25 ปีขึ้นไปและตลอดชีวิต จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ดังนี้

ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการมาเป็นพยานที่ศาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำมีผลทำให้ท่านกระทำวินัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านการบริหารจัดการคดี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าความเข้มงวดของเจ้าพนักงานกดดันให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือเจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ ระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น

รายประเดี๋ยพบว่ โทษทางวินัยสามารถยั้งยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังใน เรือนจำกลางสงขลา ตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ การกำหนดโทษ

1. อายุ กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุเห็นว่าระดับระดับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังใน เรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรอายุเป็นรายด้าน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้า พนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษาเห็นว่าระดับการกระทำผิดวินัยของ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรระดับการศึกษา เป็นรายด้าน โดยรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับ ปานกลาง

3. สถานภาพ กลุ่มตัวอย่างสถานภาพโสดและสมรสเห็นว่าระดับการกระทำผิดวินัย ของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรสถานภาพ เป็นรายด้าน โดยรวม อยู่ในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

4. อาชีพ กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพเห็นว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรการประกอบอาชีพ เป็นรายด้าน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและ ข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

5. การกำหนดโทษ กลุ่มตัวอย่างการกำหนดโทษเห็นว่าระดับการกระทำผิดวินัยของ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ตามตัวแปรการกำหนดโทษ เป็นรายด้าน โดยรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ อยู่ในระดับ ปานกลาง

5.1.4 ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลาง สงขลา

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านระดับการศึกษากับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป และด้านกฎระเบียบและข้อบังคับมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาชีพกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไปมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการกำหนดโทษกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา โดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน

5.1.5 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา สรุปได้ดังนี้

ปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ได้แก่ ห้องขัง คับแคบแออัด อากาศร้อน มีฝุ่นละออง และสวัสดิการของผู้ต้องขังไม่ดีเท่าที่ควร

2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ได้แก่ เจ้าพนักงานขาดความยุติธรรมต่อผู้ต้องขัง การใช้คำพูดคำจาของเจ้าพนักงานต่อผู้ต้องขัง การปกครองระหว่างเจ้าพนักงานกับผู้ต้องขังเจ้าพนักงานไม่สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังได้ เจ้าพนักงานบางคนกลับมองผู้ต้องขังเหมือนขยะสังคม เจ้าพนักงานเข้มงวดมากเกินไป และเจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกกับผู้ต้องขัง

3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ ได้แก่ การลงโทษทางวินัยกฎระเบียบและข้อบังคับมีมากเกินไปทำให้ผู้ต้องขังไม่สามารถเข้าใจกฎระเบียบและข้อบังคับเพราะผู้ต้องขังบางคนไม่รู้หนังสือ จึงไม่สามารถเข้าใจในกฎระเบียบและข้อบังคับได้

แนวทางแก้ไขการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ได้แก่ ควรให้มีสถานที่พักผ่อนเพื่อระบายความเครียด เช่นมีห้องดนตรี ปรับปรุงดูแลห้องนอนให้ดีกว่านี้ เพื่อความเหมาะสมควรมีการโยกย้ายผู้ต้องขังไปเรือนจำอื่นบ้าง จะได้ไม่ดูแออัด อาหารของผู้ต้องขังควรจัดให้ดูแล้วหน้ารับประทานกว่านี้และราคาไม่แพงเกินไป ควรจัดให้มีการแข่งกีฬาภายในทุกปี เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ผ่อนคลายเจ้าพนักงานควรให้ความสำคัญและความต้องการแก่ผู้ต้องขังบ้าง ควรแยกผู้ต้องขังที่ป่วยออกจากแดนให้เร็วที่สุด เพื่อป้องกันการติดต่อไปสู่ผู้ต้องขังคนอื่น และ ควรจัดให้มีต้นไม้ เพื่อให้ผู้ต้องขังจะได้ความร่มเย็นและพักผ่อนได้ร่มไม้ได้

2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ได้แก่ เจ้าพนักงานควรเอาใจใส่ในการทำงานให้ความเมตตา และความยุติธรรมแก่ผู้ต้องขังบ้าง ในการใช้คำพูดเจ้าพนักงานควรพูดจาให้มีน้ำเสียงและมีน้ำใจต่อผู้ต้องขังไม่ควรพูดจาหยาบคายกับผู้ต้องขัง เจ้าพนักงานควรรับฟังเหตุผลและรับคำปรึกษาแก่ผู้ต้องขังในทุกๆ เรื่องบ้าง เจ้าพนักงานไม่ควรเข้มงวดหรือตึงจนเกินไป ควรมีการลดหย่อนบ้าง เจ้าพนักงานไม่ควรแบ่งพรรคแบ่งพวกกับผู้ต้องขัง และไม่ควรทุบตีผู้ต้องขัง

3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ทราบถึงผลได้ผลเสียในการกระทำผิดวินัยเรื่องต่างๆ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้การแนะนำเรื่องกฎระเบียบและข้อบังคับ ควรมีการลดหย่อนกฎระเบียบและข้อบังคับแก่ผู้ต้องขังบ้าง และกฎระเบียบและข้อบังคับควรใช้เฉพาะในบางเรื่องที่เป็นเท่านั้น

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ซึ่งจะได้อภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ผลการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าทุกประเด็นมีผลการกระทำผิดอยู่ในระดับปานกลาง

ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ยังมีผู้ต้องขังในบางส่วนยังมีการกระทำผิดวินัยบ้าง อาจจะเป็นโดยนิสัยส่วนตัวของผู้ต้องขังหรือความอยากที่จะกระทำผิดกฎเกณฑ์ของสังคมอยู่แล้ว หรือความเห็นแก่ตัวของผู้ต้องขัง และประกอบกับสภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดส่วนใหญ่เกิดจากสภาพความแออัดภายในเรือนจำ ทำให้ผู้ต้องขังเครียด จึงเป็นเหตุทำให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย และการถูกเอาผิดเอาเปรียบจากผู้ต้องขัง ดังที่แนวความคิดของ ซีซาร์ เบกกาเรีย (Cesare Beccaria) ให้นิยามของคนว่า เป็นผู้ที่ยึดหลักสิทธิผลประโยชน์ เป็นผู้ที่เห็นแก่ตัว และมองตัวเองเป็นหลัก

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ผลการกระทำวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ทุกประเด็นมีผลการกระทำความผิดอยู่ในระดับปานกลาง

ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ยังมีเจ้าพนักงานในบางคนไม่ค่อยดูแลเอาใจใส่ผู้ต้องขัง เจ้าพนักงานขาดความยุติธรรมมีความลำเอียง ในบางครั้งเมื่อเจ้าพนักงานมีความลำเอียง ทำให้เป็นผลต่อผู้ต้องขังเกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวกและเกิดการทะเลาะวิวาท สิ่งสำคัญบางครั้งเจ้าพนักงานก็บางพรรคพวกเสียเอง จึงเป็นปัญหาที่สมควรได้รับการแก้ไขเป็นอย่างยิ่ง

ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ ผลการกระทำวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ทุกประเด็นมีผลการกระทำความผิดอยู่ในระดับปานกลาง

ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ในเรือนจำมีการลงโทษมาเป็นตัวสกัด ให้เกิดความกลัวต่อความผิดที่คิดจะทำ ในขณะที่ทฤษฎีการเลือกมองว่า คนจะละเมิดกฎ เมื่อได้ตัดสินใจเสี่ยง เมื่อทบทวนแล้วทั้งด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ความต้องการ แก้นั้น ความตื่นตัว และความสนุกสนาน) และปัจจัยด้านสถานการณ์ (เป้าหมายที่ต้องการ ได้รับการป้องกันเพียงพอหรือไม่) ดังนั้นก่อนที่จะเลือกทำผิด ผู้ต้องขังผู้ใช้เหตุผล (Reasoning criminal) ได้ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดด้วยการพิจารณาไตร่ตรองแล้ว และคาดคะเนถึงโทษสถานหนักที่จะได้รับ โดยใช้ค่านิยมของผู้ต้องขัง เรื่อง “กล้าได้ กล้าเสีย” เมื่อได้ทบทวนด้วยเหตุผลต่างๆแล้ว เขาจะตัดสินใจที่จะกระทำผิด ตามที่ต้องการ ในการชั่งน้ำหนักการกระทำและผลที่จะเกิดขึ้นนั้น การชั่งน้ำหนักดังกล่าว ผู้ต้องขังอาจเลิกคิดที่จะคิดทำผิดก็ได้ ถ้าผลที่ออกมาอาจจะถูกจับได้ และการลงโทษที่รุนแรง พิจารณาแล้ว ได้ไม่คุ้มเสียนั่นเอง เช่น ผู้ต้องขังอาจเลิกความคิดที่จะกระทำผิดวินัย เพราะไปสังเกตแล้วเห็นว่า มีเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา ผู้ต้องขังจึงไม่กล้ากระทำผิดวินัยได้ แต่ก็ไม่เสมอไปที่ผู้ต้องขังจะไม่

กระทำความคิดวินัยเลย ซึ่งมีทฤษฎีที่อาจทำให้พวกเขากระทำผิดวินัยได้ คือ ทฤษฎีความกดดัน
 รัชนีภรณ์ แก้วไพรวลัย ได้กล่าวไว้ว่า ได้พัฒนามาจากทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐาน (Anomie) ซึ่ง
 หมายถึง สภาพที่ผู้คนไม่เคารพต่อกฎเกณฑ์ของสังคม (Normlessness) เป็นสิ่งที่มีอาจจะหลีกเลี่ยงได้
 และพฤติกรรมเบี่ยงเบนของคนเราน่าจะเกิดจากการสังเกต และลอกเลียนแบบจากตัวแบบใน
 สภาพแวดล้อมที่เขาอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากตัวแบบที่มี พฤติกรรมเบี่ยงเบน แล้วได้รับการ
 เสริมแรง จะมีโอกาสได้รับการลอกเลียนแบบมากยิ่งขึ้น ตัวแบบ อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ
 ตัวแบบที่เป็นชีวิตจริง (Live Model) และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) อันได้แก่
 ตัวแบบในภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือหนังสือ เป็นต้น อาจเป็นสาเหตุที่ให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยได้

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางสงขลา พบว่า
 ปัจจัยที่ความสัมพันธ์กัน ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 0.01 และ ปัจจัยด้านการกำหนดโทษ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน
 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ ปัจจัยระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางจังหวัด
 สงขลา ข้อค้นพบจากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้ว มีข้อเสนอแนะที่ควรจะไปพิจารณา
 ปรับปรุงแก้ไขปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ที่มีระดับความ
 คิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อลดปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขัง ดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ควรจัดให้มีนโยบายพัฒนาการสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำ
 ๗ที่เหมาะสม กำหนดนโยบายให้ชัดเจน หรือจัดทำโครงการและการประเมินผลโครงการในทุก
 ครั้ง
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ควรปรับปรุงพัฒนาเจ้าพนักงาน ปลุกฝังให้เจ้า
 พนักงานมีจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรกำหนดเป็นนโยบายในการเลือกสรรบุคลากรให้
 เหมาะสมกับตำแหน่ง และสนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าพนักงานควรกำหนดเป็นมาตรการใน
 การลงโทษเจ้าพนักงานที่กระทำผิดอย่างเข้มงวด
3. ด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ ควรจัดให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่
 เกี่ยวข้องกับเรือนจำ และผู้ต้องขัง ให้มีความอย่างเหมาะสมและทันสมัย ควรจัดอบรมให้ความรู้

เกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ของเรือนจำ แก่ผู้ต้องขังที่เข้าใหม่ อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดวินัย

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการพิจารณาหรือระหว่างอุทธรณ์ฎีกา กับผู้ต้องขังที่คดีถึงที่สุด (นักโทษเด็ดขาด)
2. ควรมีการศึกษาวินัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรม ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขการกระทำผิดวินัยซ้ำ
3. ควรมีการศึกษาวินัย ปัจจัยด้านสังคม และวัฒนธรรม ที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำต่างๆ ทั่วประเทศ

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

ทัศนทปฏิบัติ, สำนัก, กรมราชทัณฑ์. คู่มือการลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2549.

ทัศนทปฏิบัติ, สำนัก, กรมราชทัณฑ์. คู่มือการลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2549.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. วิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทวี. อินเทอร์เน็ต วันท, 2550.

ฝ่ายสวัสดิการ, กองการเจ้าหน้าที่. รวมกฎหมายราชทัณฑ์ ฉบับมาตรฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2544.

มลิวีย์ สมศักดิ์. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช, 2543.

ยุทธ ไถยวรรณ. พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2545.

วิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, สำนัก. การเสริมสร้างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานด้านทัศนทปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2549.

สงศรี ชมพวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547.

สุภาพ วาดเขียนและอรพิน โภชนา. การประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : ไทย วัฒนาพานิช, 2520.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

บวรรัตน์ สุวรรณประเสริฐ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยฯ เรือนจำกลางบางขวาง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

มยุรี พริ้งเพราะ. “สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงพัฒนาสถานหญิงชลบุรี”. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.

ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์. “สาเหตุการกระทำผิดวินัยฯ เรือนจำกลางคลองเปรม”. ภาคนิพนธ์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

- รัชนิกรณ์ แก้วไพรวลัย. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยฯ ในเรือนจำสมุทรสาคร”. สารนิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- วรินทร พวงแก้ว,ร.ด.อ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกอบรม
บ้านกรุณาและบ้านปรานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.
- สัมพันธ์ ภูระหงษ์. “ทัศนคติต่อสาเหตุการกระทำผิดวินัยฯ ทนตสถานที่สถานบำบัดพิเศษกลาง”, สารนิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.
- สมบุญ มาศประมุท. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำๆ ในเรือนจำกลางบางขวาง”. ภาคนิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2547.
- สมบุญ มาศประมุท. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำๆ ในเรือนจำกลางบางขวาง”. ภาคนิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2547.
- อนุวัติ โชคเฉลิมวงศ์. “การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลอง
เปรม เรือจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัศนคติสถานบำบัดพิเศษกลาง”. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.
- อัจฉรา ชุมช่วย. “แนวทางการพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี”.
วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2545.

3. เอกสารที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

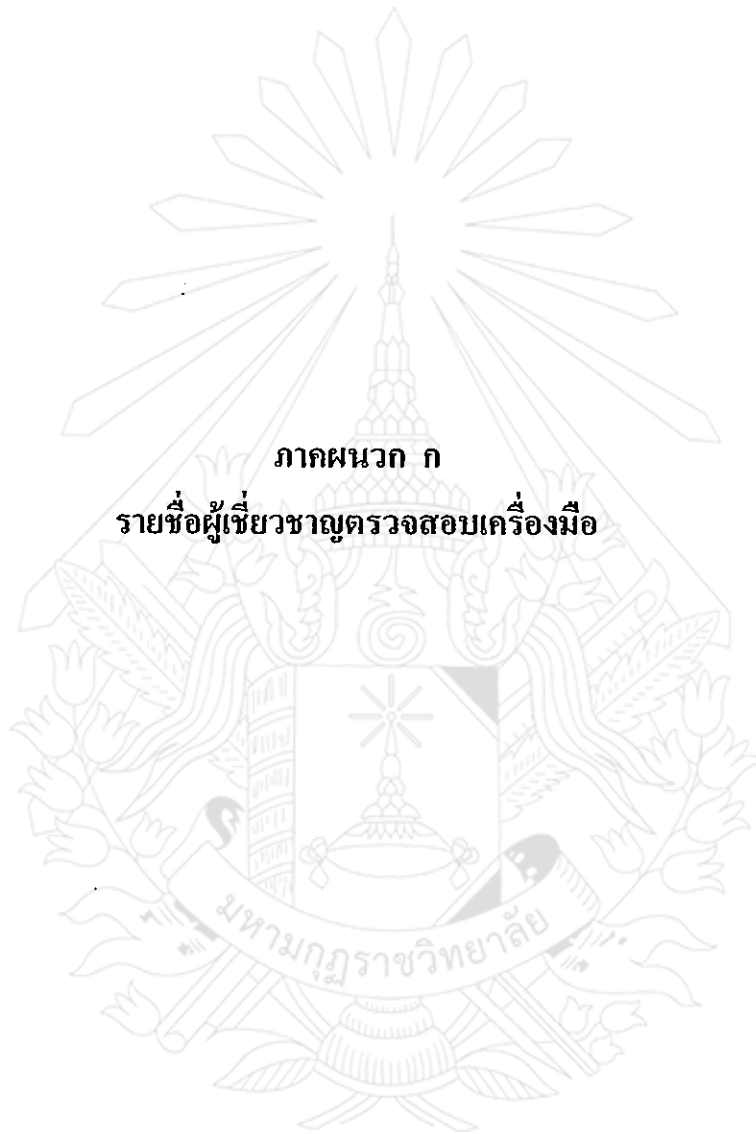
- กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช
2479 หมวด 5 ข้อ 104 – 114 และ กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2521) ข้อ 4
(อัครธานา)
- กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช
2479 หมวด 5 ข้อ 127. (อัครธานา).
- งานผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย ฝ่ายพัฒนาปฏิบัติ เรือนจำกลางสงขลา (อัครธานา).
- ฝ่ายบริหาร เรือนจำกลางสงขลา. “เอกสารบรรยายสรุป”. เรือนจำกลางสงขลา, 2550
(อัครธานา).
- พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 หมวดที่ 8 มาตรา 35, (อัครธานา).
- รายกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์
พุทธศักราช 2479 หมวด 5 ข้อ 104 – 114 และ กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2521) ข้อ 4 (อัครธานา).

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นายบุญส่ง ทองเอียง

การศึกษา กศ.ม. สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมา โศกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา

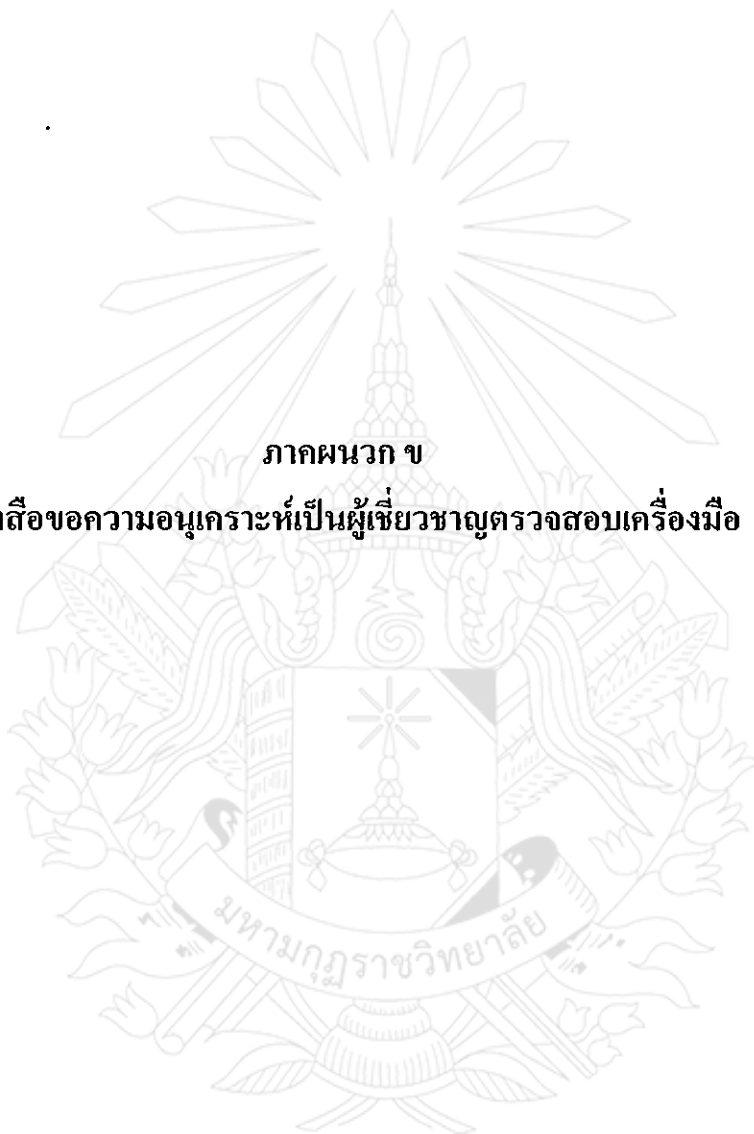
2. นางสาวมายณี ช.บุญพันธ์

การศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมา โศกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา

3. นายณรงค์ ยงณรงค์เดชกุล

การศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้บัญชาการเรือนจำกลางสงขลา
เรือนจำกลางสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

กำหนด

ที่ ศร ๖๐๑๔(๒.๒)/๗๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา

วัดมณีมาวาสวรวิหาร ถ.ไทรบุรี ตำบลบ่อยาง

อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร อาจารย์บุญส่ง ทองเอียง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

๒. โครงร่างสารนิพนธ์

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายประจักษ์ เศรษฐพงศ์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา โดยมี ผศ.ดร. คีสิน กุสสถานภาพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.เดชชาติ ตริทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า อาจารย์บุญส่ง ทองเอียง ชำนาญการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในทางด้านภาษา เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์บุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษา ตรวจสอบโครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาร่างขึ้น เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าว และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

๒๐๔

(พระครูนิพิฐฐิตมาจาร(ดร.))

หัวหน้าศูนย์การศึกษาสงขลา

ศูนย์การศึกษาสงขลา

โทร. ๐-๗๕๓๒-๔๕๔๓ โทรสาร ๐-๗๕๓๒-๔๕๔๔ คอ ๑๐๘

ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๒)/๗๕๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา
วัดมณีมาวาสวิหาร ถ.โทรบุรี ตำบลบ่อยาง
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร อาจารย์ชายনী ย.บุญพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

๒. โครงร่างสารนิพนธ์

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายปราชญ์ เสรษัฐพงศ์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา โดยมี ผศ.ดร. กิสิณ กุสสถานภาพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า อาจารย์ชายনী ย.บุญพันธ์ชำนาญการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในทางด้านรัฐศาสตร์ เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์บุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านรัฐศาสตร์ ตรวจสอบโครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าว และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

๙๙

(พระครูนิพิฐสมาจาร(คร.))

หัวหน้าศูนย์การศึกษาสงขลา

ศูนย์การศึกษาสงขลา

โทร. ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๓ โทรสาร ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๔ ต่อ ๑๐๘

สำเนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา
วัดมณีมาวาสวรวิหาร ถ.ไทรบุรี ตำบลบ่อทราย
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๕๐๐๐๐

ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๒)/๗๔๕

๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นายณรงค์ ยงณรงค์เดชกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

๒. โครงร่างสารนิพนธ์

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายปราชญ์ เศรษฐพงษ์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา โดยมี ผศ.ดร. ศีลิน กุสสถานภาพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.เดชชาติ ตริทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า นายณรงค์ ยงณรงค์เดชกุล ชำนาญการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในทางด้านดังกล่าว เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์บุคคลากรดังกล่าวเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเนื้อหา ตรวจสอบ โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าว และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

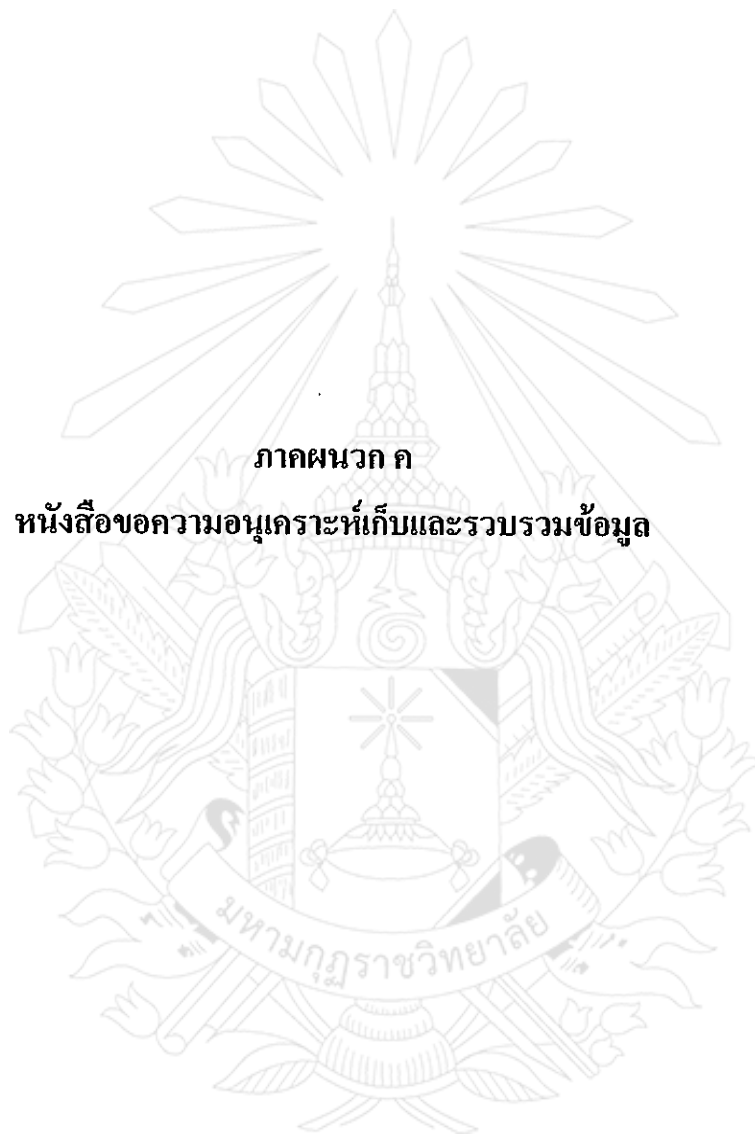
๒๕๕

(พระครูนิพิฐฐ์สมาจาร(ดร.))

หัวหน้าศูนย์การศึกษาสงขลา

ศูนย์การศึกษาสงขลา

โทร. ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๓ โทรสาร ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๔ ต่อ ๑๐๘

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บและรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายพัฒนาปฏิบัติ เรือนจำกลางสงขลา

ที่ วันที่ 17 กันยายน 2551

เรื่อง ขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลจากผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย เพื่อประโยชน์ในการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำกลางสงขลา

กระผม นายปราชญ์พงศ์ เศรษฐพงศ์ ตำแหน่ง นักทัณฑ์หาวิชา 7 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายพัฒนาปฏิบัติ ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในภาคการศึกษาสุดท้าย จะต้องทำการศึกษาภาคนิพนธ์ จำนวน 1 เรื่อง ซึ่งกระผมได้กำหนดหัวข้อ เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา เพราะเห็นว่าในปัจจุบันปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เป็นปัญหาสำคัญในงานควบคุม ที่ทวีความรุนแรง เพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ และเรื่องดังกล่าว เกี่ยวข้อง โดยตรงกับงานในหน้าที่ เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาครั้งนี้ เสนอแนะแนวทางในการป้องกัน แก้ไข ยับยั้งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ กระผมได้สร้างเครื่องมือ(แบบสอบถาม) จำนวน 1 ชุด เป็นคำถามปลายเปิด ให้เลือกตอบ 3 ตอน และคำถามปลายเปิด ให้ผู้ต้องขังแสดงความคิดเห็น 1 ตอน เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เครื่องมือที่สร้างขึ้น มีความถูกต้อง สอดคล้อง ตรงตามหัวข้อการวิจัย ตามระเบียบของการวิจัย

จึงขออนุญาตส่งแบบสอบถามมาเพื่อโปรดพิจารณา และขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลจากผู้ต้องขัง ที่กระทำผิดวินัย ภายในเรือนจำกลางสงขลา จำนวน 175 คน ต่อไป

(นายปราชญ์พงศ์ เศรษฐพงศ์)

นายณรงค์ ขอนรงค์เพ็ญกุล
ผู้บัญชาการเรือนจำกลางสงขลา

ภาคผนวก ง
พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479
กฎหมาย และระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479

หมวด 8

วินัย

มาตรา 31 ผู้ต้องขังจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของเรือนจำ

มาตรา 32 นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นความประพฤติดี มีความอดุสสาหะ

ความก้าวหน้าในการศึกษาและทำการงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับ ประโยชน์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(1) ให้ความสะดวกในเรือนจำตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ

(2) เลื่อนชั้น

(3) ตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ

(4) ลาไม่เกินสี่วันในคราวหนึ่ง โดยไม่รวมเวลาที่ต้องใช้ในการเดินทางเข้าด้วย เมื่อมีความจำเป็นเห็นประจักษ์เกี่ยวกับกิจธุระสำคัญหรือกิจการในครอบครัว แต่ห้ามมิให้ออกไป นอกราชอาณาจักรสยาม และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีได้กำหนดไว้ ระยะเวลาที่อนุญาตให้ลาครั้งนี้ให้หักออกจากการคำนวณกำหนดโทษ

(5) พักการลงโทษภายใต้บังคับเงื่อนไขตามที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ แต่การพักลงโทษนี้จะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตาม หมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและระยะเวลาที่ต้อง ปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นให้กำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินกว่ากำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่

(6) ลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวันตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษ จำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุก ตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา

* (7) ในการลดวันต้องโทษตาม (6) ให้มีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนของกรมราชทัณฑ์ กรมตำรวจ กรมอัยการ กรมประชาสงเคราะห์ และจิตแพทย์จากกรมการแพทย์ เป็นผู้พิจารณาโดยมติเสียงส่วนมาก

(8) นักโทษเด็ดขาดที่ส่งออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำตามมาตรา 22 ทวิ ให้ได้ลดวันต้องโทษจำคุกลงอีกไม่เกินจำนวนวันที่ทำงานสาธารณะนั้นและอาจได้รับรางวัลด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 33 ให้ผู้ต้องขังได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อจากบุคคลภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากทนายตามความที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้ ภายใต้ข้อบังคับที่อธิบดีวางไว้

มาตรา 34 ภายใต้บังคับบทบัญญัติในภาค 7 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยข้อข้อยกโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษ ผู้ต้องขังยังมีสิทธิในอันที่จะยื่นคำร้องทุกข์ หรือ เรื่องราวใดๆ ต่อเจ้าหน้าที่เรือนจำ อธิบดี รัฐมนตรี หรือตุลาการฯ ถวายฎีกาต่อพระมหากษัตริย์ได้ ตามที่รัฐมนตรีกำหนดไว้

มาตรา 35 เมื่อผู้ต้องขังคนใดกระทำผิดวินัย ให้เจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีหน้าที่ พิจารณาโดย ต่อทันที แล้วลงโทษสถานหนึ่งสถานใด หรือหลายสถานดังต่อไปนี้

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนดเวลา
- (3) ลดชั้น
- (4) ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อไม่เกินสามเดือน เว้นไว้แต่ใน กรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- (5) ลดหรืองดประโยชน์และรางวัลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนบางอย่าง
- (6) ขังเดี่ยวไม่เกินสามเดือน
- (7) ขังห้องมืดไม่มีเครื่องหลับนอนไม่เกินสองวันในสัปดาห์หนึ่ง โดยความ เห็นชอบของแพทย์
- (8) เข็มยกราวหนึ่ง ไม่เกินยี่สิบที ในความควบคุมของแพทย์ แต่ห้ามเข็มยกราวต่อไป เว้นแต่จะล่วงพ้นเวลาสามสิบวันจากวันเข็มยกราวที่แล้ว ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิงห้ามเข็มยกราว
- (9) ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา 32 (6)

ในกรณีและเงื่อนไขอย่างใดจะลงโทษดังระบุไว้ข้างต้นให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา 36 ถ้าปรากฏว่าผู้ต้องขังที่จะได้รับโทษดังกล่าวในมาตราก่อนนั้นป่วยเจ็บ หรือมีเหตุอันควรอย่างอื่นใดซึ่งจะต้องยกขึ้นพิจารณา จะงดการลงโทษนั้นไว้ก่อนก็ได้

อนึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนการลงโทษอย่างใดๆ เสียได้เมื่อมีเหตุสมควร แต่ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ

มาตรา 37 ในกรณีที่ผู้ต้องขังได้กระทำความผิดอาญาขึ้นภายในเรือนจำ และความผิด นั้น เป็นเพียงลหุโทษ หรือความผิดต่อมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ ทรัพย์สินของเรือนจำก็ดี ฐานพยายามหลบหนีก็ดี แทนที่จะนำเรื่องขึ้นเสนอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

เพื่อดำเนินการสอบสวนหรือฟ้องร้องตามกฎหมาย ให้ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจวินิจฉัยลงโทษ
ฐานผิดวินัยตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

ข้อความตามมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิของเอกชนที่จะเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่ง ดัง
บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความใน มาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์

พุทธศักราช 2479

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 7

วินัยของผู้ต้องขัง

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 81 การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดนั้นให้กระทำในวันสิ้นเดือนกันยายนครั้งหนึ่ง และวันสิ้นเดือนมีนาคมครั้งหนึ่ง ในกรณีมีเหตุพิเศษจะเลื่อนชั้นก่อนเวลาในวรรคก่อนก็ได้ แต่ต้องให้อธิบดีอนุมัติ

ข้อ 82 ให้เลื่อนหรือลดได้ตามลำดับครั้งละชั้น ในกรณีมีเหตุพิเศษจะข้ามชั้นก็ได้ แต่การเลื่อนข้ามชั้นต้องให้อธิบดีอนุมัติ

ข้อ 83 ภายได้บังคับแห่งข้อก่อน การเลื่อนหรือลดชั้นเป็นอำนาจผู้บัญชาการเรือนจำ

หมวด 2

ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ

ข้อ 84 ในกรณีมีเหตุพิเศษที่จะต้องใช้นักโทษเด็ดขาด ซึ่งไม่อยู่ในชั้นที่จะแต่งตั้งให้ มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานนั้น ผู้บัญชาการเรือนจำจะแต่งตั้งเป็นพิเศษก็ได้ แต่ในกรณีเช่นนี้ จะให้นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นมีตำแหน่งหน้าที่ได้เพียงชั่วเวลาที่จำเป็นเท่านั้น และไม่ถือว่าเป็นการให้ประโยชน์ตามกฎหมาย

หมวด 3

การลา

ข้อ 85 การอนุญาตให้ลานั้น จะกระทำได้อต่อเมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้พิจารณาแล้ว เห็นความจำเป็น และได้รับอนุมัติจากอธิบดี

ข้อ 86 เมื่อได้ออนุญาตให้ลาได้ ผู้บัญชาการเรือนจำจ้กต้องทำหนังสือสำคัญมอบให้ผู้ได้รับอนุญาตติดตัวไป และผู้ได้รับอนุญาตจะต้องแสดงหนังสือสำคัญนี้ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ที่จะไปนั้นภายในกำหนดเวลา 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาไปถึง ถ้าไม่ไปแสดงหนังสือสำคัญ เช่นนี้ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับส่งเรือนจำ

ข้อ 87 โดยปกติ ถ้าผู้ได้รับอนุญาตให้ลายังมีกำหนดเวลาที่จะต้องจำคุกอยู่ต่อไปอีก ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ต้องจัดให้มีเจ้าพนักงานควบคุมไปด้วย ถ้ากำหนดเวลาที่ซึ่งจะต้องจำคุกอยู่อีก ต่อไปนั้น น้อยกว่า 6 เดือน ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาดู หากไม่เป็นที่ไว้วางใจ ก็ให้จัดเจ้าพนักงานไปควบคุมดังกล่าวแล้วคูกัน

ข้อ 88 ในกรณีที่จะจัดให้มีเจ้าพนักงานควบคุมไปด้วยกับผู้ได้รับอนุญาตให้ลา ถ้าหากผู้ได้รับอนุญาตให้ลานั้นเป็นผู้มีทรัพย์สินพอสมควร ก็ให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ลานั้นเสียค่าเบียดเบียนวันละ 50 สตางค์ และค่าพาหนะเท่าที่จ่ายจริงแก่เรือนจำสำหรับเจ้าพนักงานที่ไปด้วย

ข้อ 89 ในส่วนค่าเบียดเบียนและค่าพาหนะสำหรับตัวผู้ได้รับอนุญาตให้ลานั้น ผู้ได้รับอนุญาตให้ลาต้องจัดเสียเองโดยตลอด

ข้อ 90 ในกรณีที่การอนุญาตให้ลานั้นมิได้จัดเจ้าพนักงานไปด้วยเพื่อควบคุมให้ผู้บัญชาการเรือนจำแจ้งแก่ตำรวจสันติบาลหรือข้าหลวงประจำจังหวัดแห่งท้องที่ที่ผู้ได้รับอนุญาตให้ลาไป นั้นแล้วแต่กรณี

หมวด 4

พักการลงโทษ

ข้อ 91 จะพักการลงโทษได้ต่อเมื่อคณะกรรมการต่อไปเห็นชอบ และอธิบดีอนุมัติ

(ก) คณะกรรมการสำหรับเรือนจำภูมิภาค ให้ประกอบด้วย ผู้บัญชาการเรือน จำเป็น
ประธาน และข้าราชการชั้นประจำแผนกขึ้นไปที่ข้าหลวงประจำจังหวัด ตั้งขึ้นอีก 2 นาย

(ข) คณะกรรมการสำหรับเรือนจำกลางประกอบด้วย ข้าราชการชั้นหัวหน้า แผนกที่อธิบดี
ตั้งขึ้นไม่น้อยกว่า 3 นาย

ข้อ 92 ในกรณีมีเหตุพิเศษ จะพักการลงโทษมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 46 ก็ได้ แต่
คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยข้าราชการต่อไปได้อนุมัติอีกชั้นหนึ่งแล้ว

(1) ปลัดกระทรวงมหาดไทย ประธานกรรมการ

(2) ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ กรรมการ

(3) ผู้แทนกรมตำรวจ กรรมการ

(4) ผู้แทนกรมมหาดไทย กรรมการ

(5) ผู้แทนกรมอัยการ กรรมการ

ข้อ 93 เงื่อนไขในระหว่างพักการลงโทษกำหนดดังต่อไปนี้

(1) ให้ละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

(2) ให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

(3) ให้ละเว้นและให้กระทำการตามหมายเลข (1) และ (2) ข้างต้น

ข้อ 94 เงื่อนไขละเว้นการกระทำนั้น มีดังต่อไปนี้

(ก) ละเว้นไม่กระทำผิดอาญาขึ้นอีก

(ข) ละเว้นไม่เข้าไปในเขตท้องที่ที่กำหนดไว้

(ค) ละเว้นไม่ประพฤติตนในทางเสื่อมเสียเช่น เสพผิด เล่นการพนัน เป็นต้น

ข้อ 95 เงื่อนไขให้กระทำการนั้น มีดังต่อไปนี้

(ก) ให้ไปรายงานตนต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแห่งท้องที่ซึ่งไปอยู่ หรือเจ้า
พนักงานเรือนจำตามกำหนดเวลาเดือนละหนึ่งครั้ง

(ข) ให้กระทำการหาเลี้ยงชีพตามที่เจ้าพนักงานจัดหาให้

(ค) ให้กระทำการหาเลี้ยงชีพในกิจการงานซึ่งผู้นั้นมีอยู่แล้วหรือญาติมิตรจัดหาให้

(ง) ให้ปฏิบัติกรทางศาสนา

ข้อ 96 เงื่อนไขนั้นจะกำหนดไว้แต่ข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสม แก่
ลักษณะของบุคคลและพฤติกรรม

ข้อ 97 เมื่อมีอนุมัติพักการลงโทษแล้ว ให้ผู้บัญชาการเรือนจำออกหนังสือสำคัญให้รับ ไป เป็นคู่มือ และถ้ามีเงื่อนไขให้รายงานตัวต่อตำรวจหรืออำเภอให้มีหนังสือแจ้งต่อตำรวจหรืออำเภอ ตามที่กำหนดไว้ในเรื่องการอนุญาตให้ลาโดยอนุโลม

ข้อ 98 หนังสือสำคัญออกให้ตามข้อก่อนต้องระบุเงื่อนไขที่กำหนดให้ไว้ด้วยเป็นหน้าของ ผู้ได้รับการพักการลงโทษจะต้องแสดงหนังสือสำคัญแก่พนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำเมื่อมีการขอดู หากหนังสือสำคัญนั้นหายไปรีบ แจ้ง ต่อนายอำเภอท้องที่ และขอรับฉบับแทนถ้า ไม่แสดงหนังสือสำคัญตามวรรคสองข้างต้น พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะ จับส่งเรือนจำก็ได้

หมวด 5 การลงโทษฐานผิดวินัย

ข้อ 99 ก่อนที่จะลงโทษแก่ผู้ต้องขังฐานผิดวินัย จักต้องให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังได้ชี้แจง ว่าตน มีข้อแก้ตัวอย่างไรหรือไม่

ข้อ 100 พักดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่งมีอำนาจลงโทษฐานผิดวินัยดังต่อไปนี้

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน
- (3) งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน 6 เดือน
- (4) ขังเดี่ยวไม่เกิน 1 เดือน

พักดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยเฉพาะมีอำนาจลงโทษดังต่อไปนี้

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) ตัดการอนุญาตให้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อกันไม่เกิน 1 เดือน
- (3) งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน 3 เดือน

ข้อ 101 สารวัตรเรือนจำมีอำนาจลงโทษเช่นเดียวกับพักดีเรือนจำโดยตำแหน่ง

ข้อ 102 เมื่อพักดีหรือสารวัตรเรือนจำได้ลงโทษตามอำนาจแล้ว ให้รับรายงานผู้บัญชาการเรือนจำ ส่วนการลงโทษนั้นให้ดำเนินไปได้ ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจสั่งให้ยกการลงโทษ หรือลด หรือเพิ่มโทษได้หากจะมีการ สั่งแก้ไขดังกล่าวนี้ ต้องสั่งภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน พันกำหนดนี้แล้วให้ถือว่าไม่แก้ไข ถ้าได้ดำเนินการลงโทษไปก่อนแล้ว คำสั่งแก้ไขมีผลเพียงในส่วนที่จะดำเนินต่อไป

ข้อ 103 ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจลงโทษทุกสถานตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2579

ข้อ 104 การภาคทัณฑ์นั้นพึงกระทำเมื่อ

- (ก) ความผิดที่ผู้ต้องขังกระทำไปไม่ร้ายแรง และ
- (ข) ผู้ต้องขังก็ได้สำนึกตัวถึงความผิดที่ได้กระทำไปนั้นแล้ว

ข้อ 105 การลงโทษภาคทัณฑ์ให้กระทำโดยวิธีเรียกตัวมาว่ากล่าว สั่งสอนให้พยายามประพฤติตัวอยู่ในวินัยในกาลต่อไป

ข้อ 106 ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อกับบุคคลภายนอกนั้นพึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(1) ประพฤติผิดระเบียบหรือข้อบังคับ อันมิไว้สำหรับการเขียนเขียนหรือติดต่อ กับบุคคลภายนอก

(2) พยายามหลบหนีหรือได้หลบหนีไปแล้ว แต่ได้ตัวคืนมา

(3) นำเข้ามาหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ

(4) นำสิ่งของซึ่งมิใช่ของคนออกจากเรือนจำ โดยมิได้รับอนุญาต

ข้อ 107 งดการเลื่อนขั้นนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(1) ทำผิดตามที่ระบุไว้ในข้อก่อนหมายเลข (1) หรือ (3) หรือ (4)

(2) ทำให้ทรัพย์สินของหลวงหรือของผู้อื่นเสียหายโดยประมาท

(3) กระทำการให้เกิดเหตุขัดข้องในการงานของผู้ต้องขังอื่น โดยประมาท

ข้อ 108 ลดชั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(1) กระทำให้เกิดเหตุตามข้อก่อนหมายเลข (2) หรือ (3) โดยเจตนาแต่ไม่เกิดผลเสียหาย

ร้ายแรง

(2) กระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งต่ำกว่าพัศดีลงมา

(3) ก่อการวิวาทขึ้นกับผู้ต้องขังอื่น แต่ไม่ถึงมีเหตุร้ายแรง

(4) เล่นการพนัน

(5) ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพของเมาอื่น ๆ

(6) คำสั่งของต้องห้าม

ข้อ 109 ลดรางวัลนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(1) ทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย

(2) ก่อการวิวาทกับผู้อื่นในขณะที่ทำการงาน

(3) ละทิ้งหรือเพิกเฉยต่อการทำงานอันเป็นหน้าที่

การลดรางวัลนั้น พึงลดลงตามส่วนที่เห็นสมควรแก่ความคิด

ข้อ 110 งดรางวัลนั้น พึงกระทำในกรณีดังกล่าวไว้ในข้อก่อนเมื่อเกิดผลเสียหายขึ้น

และผู้ต้องขังกระทำผิดในกรณีที่กำหนดคนนั้น โดยจงใจจะให้มีการเสียหายเกิดขึ้น

ข้อ 111 ขังเดี่ยวนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(1) กระด้างกระเดื่องต่อเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาตั้งแต่ชั้น พิศดีขึ้นไป

(2) วิวาทกับผู้ต้องขังอื่นตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป

(3) เป็นเจ้ามือเล่น การพนัน หรือสมคบกับผู้ต้องขังอื่นเล่นการพนันแต่ 2 ครั้งขึ้นไป

(4) ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพของเมาอย่างอื่นแต่ 2 ครั้งขึ้นไป

(5) มีของต้องห้ามในจำพวกที่เป็นเครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี

(6) คำสั่งของต้องห้าม

ข้อ 112 ชังห้องมีคนนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

- (1) ก่อการวิวาทกับผู้ต้องชังอื่นเนื่อง ๆ
- (2) พยายามหรือทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน
- (3) ก่อการรบกวนวาย แต่ไม่ร้ายแรง
- (4) จงใจหลีกเลี่ยงการงาน
- (5) จงใจขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา

(6) พยายามหลบหนี

ข้อ 113 เชื้อนพึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

- (1) สวมคบกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น
- (2) พยายามหรือทำร้ายเจ้าพนักงาน
- (3) พยายามหลบหนี
- (4) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งหน้า
- (5) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่น หรือกิจการของเรือนจำและได้เกิดความเสียหายขึ้น

ข้อ 114 ถ้ามีการกระทำผิดวินัยในกรณีอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในหมวดนี้ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาลงโทษ สถานใดสถานหนึ่งที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่ใช่โทษเชี่ยน

ข้อ 115 ในกรณีที่ผู้ต้องชังซึ่งจะต้องรับโทษเป็นคนมีลักษณะคือด้าน โดยได้เคยรับโทษทางวินัยของเรือนจำมากกว่า 2 ครั้งแล้ว ยังประพฤติผิดอีก และโทษสำหรับความผิดทั้ง 3 ครั้ง อยู่ในกำหนด 9 เดือน นับแต่วันต้องโทษครั้งแรก หรือขัดคำสั่งเจ้าพนักงานเรือนจำโดยจงใจมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้งภายในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันต้องโทษครั้งก่อน หรือปรากฏว่าเป็นคนเคย ต้องคำพิพากษาให้จำคุก นอกจากฐานประมาทและลหุโทษมากกว่า 3 ครั้งแล้ว และได้ประพฤติผิดวินัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้งภายใน 6 เดือนนับแต่วันต้องโทษทางวินัยครั้งก่อน ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจสั่งให้ลงโทษเชี่ยน และเพิ่มโทษสถานอื่นตามที่เห็นสมควร

ข้อ 116 ในกรณีที่การกระทำอันหนึ่งเป็นความผิดจะต้องรับโทษหลายสถานนั้น ห้ามมิให้ลงโทษสำหรับความผิดนั้นเกินกว่า 3 สถาน

ข้อ 117 การลงโทษเชี่ยนตามกฎหมายนี้พึงลงได้แต่เฉพาะนักโทษเด็ดขาดเท่านั้น และให้คำนึงถึงลักษณะของความผิดที่เกิดขึ้นและลักษณะของบุคคลผู้จะรับโทษกับสภาพการณ์แห่งเรือนจำ และให้เชี่ยนรวดเดียวสำหรับความผิดซึ่งต้องเชี่ยนนั้น โดยปกติผู้บัญชาการเรือนจำหรือผู้แทน ซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ชั้นหรือเทียบชั้นประจำ แผนก ขึ้นไปมาเป็นประธานผู้ทำการเชี่ยน จะต้องเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ และต้องไม่เคยมีสาเหตุอยู่กับผู้จะต้องรับ โทษเป็นส่วนตัว ผู้ทำการ

เข็มนจะต้องบันทึกข้อ ไม่มีสาเหตุนี้ไว้เป็นหลักฐานการเข็มนั้นให้คว่าเข็มน และให้เข็มนที่ขา
ท่อนบนพยายามอย่าให้ซ้ำแนวกันให้ใช้หวาย เข็มน และหวายนั้นต้องมีขนาดวัดผ่าศูนย์กลาง
ประมาณ ๑ เซนติเมตร เมื่อแพทย์เห็นว่าผู้รับโทษจะทนการเข็มนไม่ได้ให้แจ้งต่อประธาน และ
ประธานต้องสั่งให้ พักการเข็มนทันที เมื่อเข็มนแล้ว ให้แพทย์ตรวจร่างกายผู้รับโทษและหาก
เห็นสมควรให้ใส่ยาและสั่ง รักษาพยาบาล

ข้อ 118 การขังเดียนั้น ให้กระทำโดยวิธีแยกผู้ต้องรับ โทษจากผู้ต้องขังอื่นและคุมขังไว้ใน
ที่ซึ่งจัดขึ้นเป็นพิเศษ ห้ามการติดต่อหรือพูดจากับผู้อื่นทั้งสิ้น ให้พัศดีจัดให้มีผู้คอยตรวจรักษา การ
ขังเดียนให้เป็นไปตามวรรคก่อน และสังเกตเมื่อมี อาการป่วยเจ็บซึ่งต้องมีการรักษาพยาบาล

ข้อ 119 ห้องมืดซึ่งจะใช้เป็นที่ขังลงโทษนั้นต้องให้แพทย์ได้ตรวจเห็นชอบด้วยว่าไม่ผิด
อนามย์อย่างร้ายแรง

หมวด 6

การร้องทุกข์ ยื่นเรื่องราวและถวายฎีกาของผู้ต้องขัง

ข้อ 120 การร้องทุกข์นั้น อาจกระทำด้วยวาจาหรือด้วยการยื่นเป็นหนังสือถ้ากระทำด้วยวาจา ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับคำร้องทุกข์บันทึกคำร้องทุกข์ไว้ บันทึกคำร้องทุกข์หรือหนังสือร้องทุกข์ นั้นต้องลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์และเจ้าพนักงานที่ได้รับคำร้องทุกข์ไว้ด้วย

ข้อ 121 การร้องทุกข์ การยื่นเรื่องราว การถวายฎีกานั้น หากผู้ต้องขังไม่สามารถจัดหาเครื่องเขียนส่วนตัวได้ให้จัดหาให้ การเขียนคำร้องทุกข์ เรื่องราว หรือฎีกา ผู้ต้องขังต้องเขียนเอง เว้นแต่ไม่สามารถเขียนเองได้ การเขียนดังกล่าวในวรรคก่อน ต้องเขียนในที่ซึ่งทางการเรือนจำจัดให้ ในกรณีที่ผู้ต้องขังขอสงวนข้อความลับ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานเรือนจำอยู่ใกล้ในระยะที่ อาจอ่านเข้าใจข้อความที่เขียนหรือขออ่าน หรือยอมให้ผู้อื่นมีโอกาสเช่นนั้นนอกจากบุคคลที่ผู้ต้องขังนั้นยินยอม

ข้อ 122 หนังสือร้องทุกข์หรือเรื่องราว หรือฎีกานั้นให้ผู้ต้องขังยื่นต่อพัศดี หรือจะใส่ลงในที่ซึ่งจัดไว้เพื่อการนั้นก็ได้

ข้อ 123 เจ้าพนักงานเรือนจำทุกคนต้องเปิด โอกาสให้ผู้ต้องขังร้องทุกข์ หรือนำคำร้องทุกข์ เรื่องราว หรือฎีกาไปยื่นตามข้อก่อน

ข้อ 124 เมื่อพัศดีได้รับหนังสือดังกล่าวในข้อก่อน หากมิใช่เป็นกรณีดังกล่าวในข้อต่อไป ให้เปิดซองตรวจดูข้อความ และปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) สอบข้อเท็จจริง
- (2) แก้ไขหรือช่วยเหลือตามคำร้องขอตามสมควรแก่กรณี
- (3) เสนอต่อไปยังผู้บัญชาการเรือนจำ พร้อมกับรายงานชี้แจงการปฏิบัติที่กล่าวแล้ว

ข้อ 125 ข้อความในหนังสือร้องทุกข์ เรื่องราวและฎีกานั้น ผู้ต้องขังจะขอรักษาเป็น ความลับก็ได้ ในกรณีนั้น ให้สอดหนังสือไว้ในซองและผนึกเสีย หน้าของให้เขียนว่า "ลับ" ถ้าผู้ต้องขังไม่ได้เขียนคำนี้ไว้ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำเขียนเมื่อทราบความประสงค์หนังสือเช่นนั้นห้ามมิให้เจ้าพนักงานเรือนจำอ่าน แต่มีหน้าจัดส่งไปยังผู้รับ หากเป็นหนังสือมีถึงรัฐมนตรีหรือทูตเกล้าฯ ถวาย ให้ส่งไปยังอธิบดีดำเนินการต่อไปตามสมควร

ข้อ 126 คำสั่งหรือคำชี้แจงตอบคำร้องทุกข์ เรื่องราวหรือฎีกา ต้องแจ้งให้ผู้ยื่นทราบและจัดให้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ส่วนที่ 8
ทรัพย์สินของผู้ต้องขัง

หมวด 1
สิ่งของต้องห้าม

ข้อ 127 สิ่งของต่อไปนี้ ห้ามมิให้นำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ

- (1) ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหย
- (2) สุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (3) อุปกรณ์สำหรับเล่นการพนัน
- (4) เครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี
- (5) อาวุธ เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
- (6) ของเน่าเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย
- (7) น้ำมันเชื้อเพลิง
- (8) สัตว์มีชีวิตร
- (9) เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น รวมทั้งอุปกรณ์ สำหรับสิ่งของ

ดังกล่าว

(10) วัตถุ เอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือ เสื่อมเสียต่อ ศีลธรรมอันดีของประชาชน

เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังคนใดนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำซึ่งสิ่งของ ต้องห้าม ให้ รายงานผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาสั่งการ

หมวด 2

สิ่งของที่อนุญาต

ข้อ 128 สิ่งของต่อไปนี้ถ้ามีจำนวนไม่มากเกินไปจนสมควรอนุญาตให้ผู้ต้องขังนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ

- (1) เครื่องที่เกี่ยวกับการรักษาอนามัย เช่น แปร่งสีฟันยาสีฟัน วี สะบู่ ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น
- (2) อาหารที่ปรุงแล้วเสร็จ ซึ่งยอมให้ผู้ต้องขังรับประทานได้ตามที่กำหนดไว้ ในเรื่องการเลี้ยงอาหาร การนำเข้ามาและเก็บรักษาไว้ในเรือนจำซึ่งสิ่งของที่อนุญาตตั้งระบุนไว้ในวรรคก่อนต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในเรื่องนั้น

หมวด 3

สิ่งของอย่างอื่น

ข้อ 129 บรรดา สิ่งของ ซึ่งมีใช่เป็นสิ่งของต้องห้ามและซึ่งมิใช่เป็นสิ่งของที่อนุญาตหากผู้ต้องขังมีติดตัวมาให้เจ้าพนักงานเรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังมอบหมายไว้กับญาติมิตรหรือบุคคลอื่น ที่อยู่นอกเรือนจำ หรือจำหน่ายเสีย หากไม่อาจกระทำดังกล่าวแล้วได้ หรือถ้าเป็นเงินให้เจ้าพนักงานเรือนจำรับเก็บรักษาไว้ในฐานรับฝากตามระเบียบข้อบังคับและในที่ซึ่งทางการกำหนดไว้

ข้อ 130 สิ่งของซึ่งมีขนาด น้ำหนัก หรือสภาพอันจะเก็บรักษาไว้ในเรือนจำไม่ได้ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังจัดการจำหน่ายหรือมอบหมายไว้แก่ผู้อื่นนอกเรือนจำ หากผู้ต้องขังไม่จัดการหรือจัดไม่สำเร็จเกินเวลาที่กำหนดให้ถึง 2 คราวแล้ว ให้รายงานผู้บัญชาการเรือนจำสั่งการ สิ่งของต้องห้ามให้ถือว่ามิสภาพอันจะเก็บรักษาไว้ในเรือนจำไม่ได้

ข้อ 131 สิ่งของซึ่งเข้าใจว่าจะได้มาจากการกระทำผิดกฎหมายหรือการถือ หรือมีไว้เป็นการผิดกฎหมายให้รับรายงานผู้บัญชาการเรือนจำ

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2521)
ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์
พุทธศักราช 2479

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 (6) และมาตรา 35 (9) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2520 และ มาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 นักโทษเด็ดขาดอาจได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามชั้นของนักโทษเด็ดขาดและ ตามจำนวนวัน ดังต่อไปนี้

- (ก) ชั้นเยี่ยม เดือนละห้าวัน
- (ข) ชั้นดีมาก เดือนละสี่วัน
- (ค) ชั้นดี เดือนละสามวัน

ข้อ 2 เมื่อเห็นสมควรลดวันต้องโทษจำคุกให้แก่นักโทษเด็ดขาดให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เสนอให้คณะกรรมการตามมาตรา 32 (7) เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ให้นำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพักการลงโทษตามที่กำหนดไว้ในข้อ 93 ข้อ 94 ข้อ 95 ข้อ 96 ข้อ 97 และข้อ 98 ในหมวด 4 ของส่วนที่ 7 แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 มาใช้บังคับแก่นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวไปเพราะเหลือโทษจำคุกต่อไปเท่ากับจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก โดยอนุโลม

ข้อ 4 นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกแล้วอาจถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ดังต่อไปนี้

(1) ไม่เกินหกสิบวันแต่ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างหนึ่ง อย่างไม่ ดังต่อไปนี้

- (ก) สมคบกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น
- (ข) ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่
- (ค) พยายามหลบหนี หรือได้หลบหนีไปแล้วแต่ได้ตัวคืนมา
- (ง) ขัดคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งหน้า

ขึ้น

(จ) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำ และได้เกิดความเสียหาย

(ฉ) กระทำความคิดในส่วนที่เกี่ยวกับเงินหรือสิ่งของต้องห้าม

(2) ไม่เกินสามสิบวันแต่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันสำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างหนึ่ง อย่างไม่
ดังต่อไปนี้

(ก) ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นเนื่อง ๆ

(ข) ก่อความวุ่นวายแต่ไม่ร้ายแรง

(ค) จงใจหลีกเลี่ยงการงาน

(ง) ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายผู้อื่น

ขึ้น

(จ) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำ แต่ไม่เกิดความเสียหาย

(3) ไม่เกินสิบห้าวัน สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) กระด้างกระเดื่องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

(ข) วิวาทกับผู้ต้องขังอื่น

(ค) เล่นการพนัน

(ง) ผ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำ

ในกรณีที่นักโทษเด็ดขาดผู้กระทำความผิดวินัยผู้ใดมีวันลดวันต้องโทษจำคุกไม่ถึง สามสิบวัน สำหรับกรณีตาม (1) หรือไม่ถึงสิบห้าวันสำหรับกรณีตาม (2) ให้ตัดวันลดวันต้องโทษ จำคุกที่มีอยู่ ทั้งหมดและจะลงโทษฐานผิดวินัยสถานอื่นอีกด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะแก่ความหนักเบา ของ การกระทำผิดวินัยนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2521

คำริ น้อยมณี

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 32 (6) และมาตรา 35 (9) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2520 จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ระเบียบกรมราชทัณฑ์
ว่าด้วยการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด
พ.ศ. 2536

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกรมราชทัณฑ์ ที่ 2/2500 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2500 เรื่องการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และรวบรวมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้เป็นระเบียบเดียวกัน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติ ยิงขึ้น อาศัยอำนาจตามนัย ข้อ 45 วรรค 2 แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 กรมราชทัณฑ์จึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด พ.ศ. ๒๕๓๖”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2536 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกรมราชทัณฑ์ที่ 2/2500 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2500 เรื่อง การเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด บรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นใด ที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับ ระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“นักโทษเด็ดขาด” หมายถึง บุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามหมายจำคุก ภายหลังจากพิพากษาถึงที่สุด และให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้ลงโทษด้วย

“เรือนจำ” ให้หมายความรวมถึง ทณฑสถานด้วย

“ผู้บัญชาการเรือนจำ” ให้หมายความรวมถึง ผู้อำนวยการและผู้ปกครองทณฑสถาน

“กฎกระทรวง” หมายถึง กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

หมวด 2

การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีปกติ

ข้อ 5 นักโทษเด็ดขาดแต่ละชั้นจะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเมื่อถึงกำหนดเวลาเลื่อน ชั้นตามปกติ คือ ในวันสิ้นเดือนมิถุนายนครั้งหนึ่ง และสิ้นเดือนธันวาคมครั้งหนึ่ง ดังนี้

(1) ถ้าเดิมเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นกลาง จะเลื่อนชั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาด

ชั้นเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน เฉพาะกรณีมิได้ถูกลดชั้น ถ้าเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นกลางมาแล้ว น้อยกว่าสามเดือน แต่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน ก็ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นตามข้อนี้ได้

ถ้าเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นดีขึ้นไปจะเลื่อนชั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดในชั้น เดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน

(2) ถ้าเดิมเป็นนักโทษเด็ดขาดต่ำกว่าชั้นกลาง จะเลื่อนชั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดในชั้นเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เฉพาะกรณีมิได้ถูกลดชั้น ถ้าเป็นนักโทษเด็ดขาดต่ำกว่า

ชั้นกลางมาแล้วน้อยกว่าหนึ่งปี แต่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีหกเดือน ก็ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นตามข้อนี้ได้

(3) นอกจากที่กล่าวไว้ใน (1) และ (2) แล้ว ถ้านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องเพิ่มหรือลดกำหนดเวลาดังกล่าวไว้ในตารางท้ายระเบียบนี้ด้วยแล้ว ก็ให้เพิ่มเวลาขึ้น หรือลดลง ตามกำหนดในตารางท้ายระเบียบนี้ด้วย เฉพาะผู้ที่เป็่นนักโทษเด็ดขาดชั้นกลางมาแล้วน้อยกว่า 3 เดือน ถ้าต้องเพิ่มกำหนดเวลาตามตารางต่อท้ายระเบียบนี้ ก็ให้เริ่มนับระยะเวลาที่ต้องเพิ่มถัดจากวันที่ถึง กำหนดพิจารณาเลื่อนชั้นตามปกติในข้อ 5 ส่วนนักโทษเด็ดขาดต่ำกว่าชั้นกลางตามข้อ (2) ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกันโดยอนุโลม

(4) เมื่อกำหนดเวลาการพิจารณาเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด ตามข้อ 5 หาก เรือนจำใดไม่ได้มีการพิจารณาเลื่อนชั้นให้รายงานเหตุผล ไปให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

ข้อ 6 ให้ผู้บัญชาการเรือนจำ แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอย่างน้อย 2 คน โดยแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป ซึ่งสังกัด เรือนจำนั้นๆ ทำการตรวจสอบพิจารณาว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดควรหรือไม่ควรเลื่อนชั้น เพราะเหตุใด

ข้อ 7 ภายในเวลาสองเดือนก่อนถึงกำหนดวันเลื่อนชั้น ให้เจ้าพนักงานเรือนจำสำรวจนักโทษเด็ดขาดที่เข้าเกณฑ์จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้น ตามข้อ 5 จัดทำบัญชีพร้อมทั้งรวบรวมเอกสารหลักฐานต่างๆ เสนอคณะกรรมการตามข้อ 6

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบบัญชีรายชื่อ รวมทั้งเอกสารหลักฐาน ต่างๆ แล้ว ทำความเห็นเสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อพิจารณาสั่งเลื่อนหรือไม่เลื่อนชั้น โดยเร็ว

ข้อ 9 การพิจารณาดำเนินการตามข้อ 7 และข้อ 8 ให้คำนึงถึงว่าการที่นักโทษเด็ดขาด คนใด จะได้เลื่อนชั้นสูงขึ้นนั้น จะก่อให้เกิดผลดีแก่การปกครองบังคับบัญชาและการรักษาวินัยของ เรือนจำ ตลอดทั้งเป็นประโยชน์แก่การขัดเกลานิคมัย ความประพฤติ พฤติกรรม ของนักโทษเด็ดขาด ผู้นั้น ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี โดยประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) มีความประพฤติเรียบร้อย ตั้งตนอยู่ในระเบียบวินัยของเรือนจำ

(2) ตั้งใจรับการศึกษาอบรมทั้งวิชาสามัญ วิชาชีพ ศิลปกรรม และวัฒนธรรม มาด้วยดี เป็นต้นว่า หากเป็นนักโทษเด็ดขาดที่นับถือศาสนาพุทธ ต้องจำเบญจศีล เบญจธรรมได้ เว้นแต่ ผู้ที่นับถือลัทธิศาสนา อื่น ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำที่จะพิจารณากำหนด โดยเทียบเคียง กับกรณีที่กำลังมา ข้างต้น และถ้าเป็นผู้มีสัญชาติไทยต้องมีความเข้าใจในหน้าที่พลเมืองดี ตามควรแก่ ชั้นที่จะเลื่อนขึ้นไป อีกด้วย

(3) มีความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร มานะอดทน ทำการงานบังเกิดผลดี แก่ทาง ราชการและส่วนรวม

ข้อ 10 นักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยอาจได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นในกรณีปกติด้วย ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ

หมวด 3

การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีมีเหตุพิเศษ

ข้อ 11 ในกรณีมีเหตุพิเศษ จะขออนุมัติเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดที่มีความชอบแก่ ราชการ เป็นพิเศษ ตามนัยข้อ 48 หรือเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดก่อนกำหนดเวลา ตามนัยข้อ 81 วรรค 2 หรือเลื่อนข้ามชั้นนักโทษเด็ดขาด ตามนัยข้อ 82 แห่งกฎกระทรวงก็ได้ กรณีตามวรรคแรก ให้ผู้บัญชาการเรือนจำตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ซึ่งมี คุณสมบัติทำนองเดียวกับที่ระบุไว้ในข้อ 6 ทำการสอบสวนพิจารณาเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการ เรือนจำ และเมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับรายงานดังกล่าวแล้วพิจารณาเห็นว่า สมควรเลื่อนชั้นเป็น กรณีพิเศษให้ส่ง เอกสารการสอบสวน พร้อมความเห็น ไปให้กรมราชทัณฑ์พิจารณา เมื่อ ได้รับอนุมัติ จากกรมราชทัณฑ์ แล้วให้ผู้บัญชาการเรือนจำสั่งให้เลื่อนชั้นได้

ข้อ 12 การพิจารณาเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด ตามข้อ 11 นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความ ประพฤติดี มีความอดสาหะ มีความก้าวหน้าในการศึกษาอบรมและทำงานบังเกิดผลดีแล้ว จะต้อง ปรากฏข้อเท็จจริงว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นได้ประกอบคุณงามความดี หรือทำความชอบแก่ทาง ราชการ ดีเด่นเป็นพิเศษอีกด้วย อาทิเช่น เข้าต่อสู้ขัดขวางป้องกันการแหกหักเรือนจำ หรือช่วยเหลือ เจ้าพนักงานเรือนจำหรือผู้อื่นขณะตกอยู่ในภาวะอันตราย หรือเสี่ยงอันตรายเข้าทำการป้องกัน จับกุม ผู้ต้องขังที่ก่อการจลาจล หรือก่อเหตุร้ายขึ้นภายในเรือนจำ หรือทำการดับเพลิงในกรณีที่เกิด เพลิงไหม้ อาคารสถานที่ของเรือนจำ หรือเหตุอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ข้อ 13 เมื่อได้สั่งเลื่อนชั้นแล้วให้ประชุมชี้แจงให้ผู้ต้องขังทั้งหมดทราบผลการ เลื่อนชั้นและเหตุผลที่มีการเลื่อนชั้น แล้วปิดประกาศรายชื่อนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการเลื่อนชั้นไว้ โดยเปิดเผยตามที่ผู้บัญชาการเรือนจำเห็นสมควร

หมวด 4 การลดชั้นนักโทษเด็ดขาด

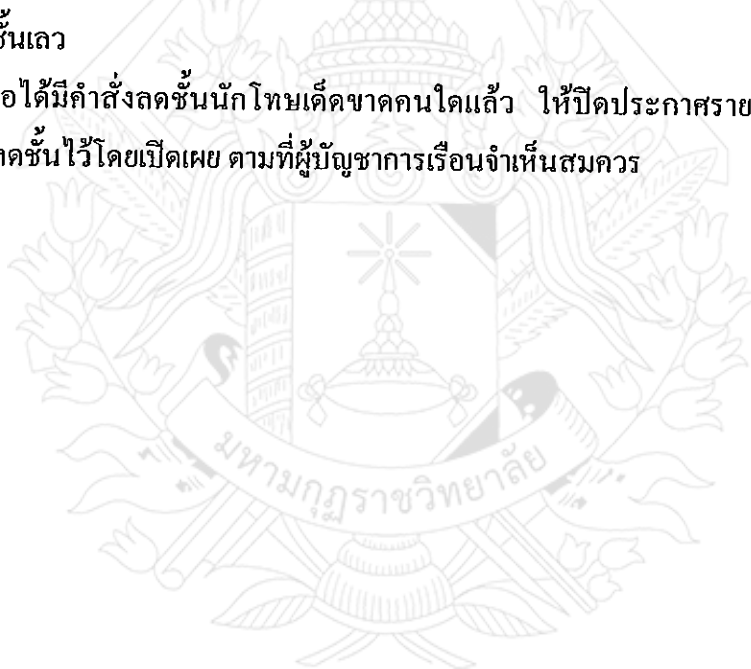
ข้อ 14 การลดชั้นนักโทษเด็ดขาด นอกจากจะดำเนินการได้ในกรณีที่กำหนดไว้ตาม นัยข้อ ๑๐๘ และข้อ ๑๑๔ แห่งกฎกระทรวงแล้ว ให้ดำเนินการลดชั้นนักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดดังต่อไปนี้ คือ

(1) กรณีหลบหนีไปจากการควบคุม และได้ตัวกลับมาไม่ว่านักโทษเด็ดขาด คนนั้นก่อนหลบหนีจะเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นใด ให้ลดชั้นเป็นชั้นเลวมากทุกราย

(2) กรณีประพฤติผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติ ไม่ว่านักโทษเด็ดขาดคนนั้น ขณะได้รับการปล่อยตัวเพื่อคุมประพฤติ จะเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นใด เมื่อได้ตัวกลับมาให้ลดชั้นเป็น ชั้นเลวทุกราย

(3) กรณีนักโทษเด็ดขาดซึ่งต้องโทษในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ระหว่างต้องโทษได้กระทำความผิดในเรื่องดังกล่าวอีก ให้ลดชั้นไม่น้อยกว่า ๒ ชั้น เว้นแต่นักโทษเด็ดขาดคนนั้น เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเลว

ข้อ 15 เมื่อได้มีคำสั่งลดชั้นนักโทษเด็ดขาดคนใดแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อนักโทษเด็ดขาดที่ถูกลดโทษลดชั้นไว้โดยเปิดเผย ตามที่ผู้บัญชาการเรือนจำเห็นสมควร

หมวด 5

ข้อความเบ็ดเตล็ด

ข้อ 16 การจัดชั้นนักโทษเด็ดขาดเข้าใหม่ให้ถือปฏิบัติตามข้อ 45 แห่ง กฎกระทรวง เฉพาะผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษมาแล้วให้ใช้หลักฐานตามหมายแดงแจ้งโทษที่มีมาตรา 92 หรือ 93 แห่งประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2449 หรือมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522 หรือหลักฐานจากทะเบียนรายตัว หรือหลักฐานจากศูนย์ข้อมูลกรมราชทัณฑ์ หรือหลักฐานจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ ประกอบในการพิจารณาจัดชั้นนักโทษเด็ดขาดคนนั้น

ข้อ 17 กรณีนักโทษเด็ดขาดกระทำความผิดหลายคดี เมื่อคดีใดคดีหนึ่งเสร็จเด็ดขาด แล้วให้ เรือนจำพิจารณาจัดชั้นให้นักโทษเด็ดขาดคนนั้นตามข้อ 45 แห่งกฎกระทรวง และนักโทษเด็ดขาดคนนั้นอาจได้รับการพิจารณาเลื่อนหรือลดชั้นตามระเบียบนี้ แม้อคดีอื่นๆ จะยังไม่เสร็จเด็ดขาดก็ตาม

ข้อ 18 การจัดชั้น เลื่อนชั้น หรือลดชั้น นักโทษเด็ดขาด ให้ทำเป็นคำสั่งของเรือนจำ

ข้อ 19 เมื่อได้มีคำสั่งให้เลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาดแล้ว ให้จัดทำบัญชีการ เลื่อนชั้นหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด ตามตัวอย่างทำระเบียบนี้ รายงานไปกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

- (1) การเลื่อนชั้นงวดเดือนมิถุนายน ให้รายงานไปกรมราชทัณฑ์ภายในเดือนกรกฎาคม
- (2) การเลื่อนชั้นงวดเดือนธันวาคม ให้รายงานไปกรมราชทัณฑ์ภายในเดือนมกราคม
- (3) การลดชั้นให้รายงานโดยเร็ว

ข้อ 20 หากมีเหตุขัดข้องในทางปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบนี้ ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นผู้ วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2536

พันโท กมล ประจวบเหมาะ

(กลม ประจวบเหมาะ)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

**ระเบียบกรมราชทัณฑ์
ว่าด้วยการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด (ฉบับที่ 2)**

พ.ศ. 2551

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเลื่อนและลดชั้น นักโทษเด็ดขาด พ.ศ.2536 ให้มีความเหมาะสม เพื่อป้องกันการก่อความรุนแรงของผู้ต้องขังให้ สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารของกรมราชทัณฑ์โดยรวม อาศัยอำนาจตามข้อ 45 วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความใน มาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 อธิบดีกรมราชทัณฑ์จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ แห่งระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด พ.ศ. 2536 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 14 การลดชั้นนักโทษเด็ดขาด นอกจากจะดำเนินการได้ในกรณีที่กำหนดไว้ตามนัย ข้อ 108 และข้อ 114 แห่งกฎกระทรวงแล้ว ให้ดำเนินการลดชั้นนักโทษเด็ดขาดที่กระทำ ความผิดดังต่อไปนี้ คือ

(1) กรณีการหลบหนีไปจากการควบคุมและได้ตัวคืนมา ไม่ว่านักโทษเด็ดขาด คนนั้นก่อนหลบหนีจะเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นใด ให้ลดชั้นเป็นชั้นเลวมากทุกราย

(2) กรณีประพฤติผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติ ไม่ว่านักโทษเด็ดขาดคนนั้น ขณะได้รับการปล่อยตัวเพื่อคุมประพฤติ จะเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นใด เมื่อได้ตัวคืนมา ให้ลดชั้นเป็นชั้น เลวทุกราย

(3) กรณีนักโทษเด็ดขาดซึ่งต้องโทษในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ระหว่างต้องโทษ ได้กระทำความผิดในเรื่องดังกล่าวอีก ให้ลดชั้นไม่น้อยกว่า ๒ ชั้น เว้นแต่นักโทษเด็ดขาด คนนั้นเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเลว

(4) กรณีฆ่าผู้อื่น ก่อการทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น ให้ลดชั้นนักโทษเด็ดขาด ดังนี้

ก. ฆ่าผู้อื่น หรือก่อการทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนเป็นเหตุ ให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ให้ลดเป็นชั้นเลวมาก

ข. ก่อการทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ให้ลดชั้น 2 ชั้น เว้นแต่นักโทษเด็ดขาดนั้นเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเลวให้ลดเป็นชั้นเลวมาก

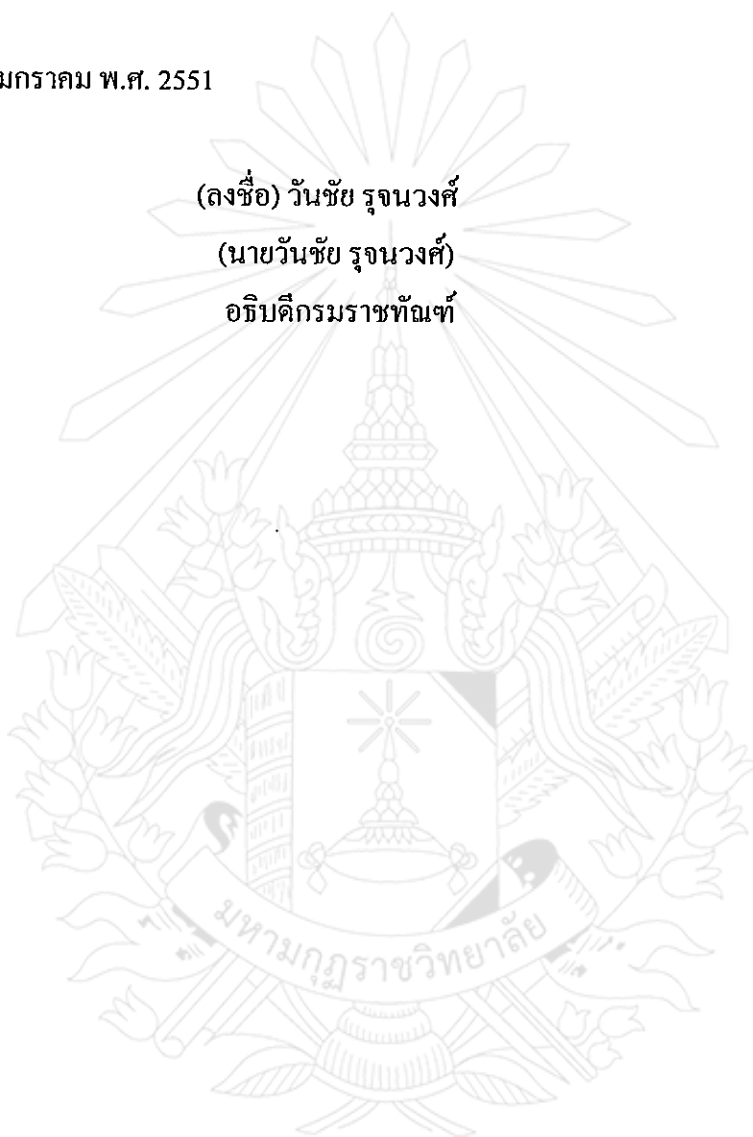
ค. ก่อการทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กาย ให้ลดชั้น 1 ชั้น”

ประกาศ ณ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2551

(ลงชื่อ) วันชัย รุจนวงศ์

(นายวันชัย รุจนวงศ์)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ระเบียบกรมราชทัณฑ์ (ฉบับที่ 20)
เรื่อง การทำความเคารพของผู้ต้องขัง

การทำความเคารพ ของผู้ต้องขังเท่าที่ปฏิบัติอยู่เวลานี้ยังไม่สมบูรณ์พอ สมควรจะต้องปรับปรุงให้ได้ผลยิ่งขึ้น ความมุ่งหมายของการกระทำความเคารพนั้นก็เพื่อประโยชน์ คือ

ก. เป็นการสมานความสามัคคีในระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ต้องขัง เมื่อแลเห็นกันก็จักต้องทำความเคารพด้วยอัธยาศัยไมตรี มิใช่ต่างคนต่างอยู่ไม่เกี่ยวข้องกับซึ่งกันและกันหามิได้

ข. เป็นการฝึกมารยาทอุปนิสัยอันดีงามแก่ผู้ต้องขัง ให้รู้จักหน้าที่พลเมืองที่อยู่เสมอ

ค. เป็นแนวทางสำหรับสังเกตว่า ผู้ต้องขังมีวินัยดีหรือไม่ เพราะผู้มีวินัยดีพร้อมด้วยมารยาทอันงามต้องไม่เหม่อหรือใจลอย คอยแสดงความเคารพอยู่เสมอ

ณ. เพื่อให้ผู้ต้องขังรู้จักว่า ใครเป็นผู้บังคับบัญชาเหนือตน จึงได้วางระเบียบปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ต้องขังต้องแสดงความเคารพต่อบุคคลหรือสิ่งตามความหมายต่อไปนี้

ก. บุคคล หมายถึง ผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งบังคับบัญชาเหนือตน ได้แก่ เจ้าพนักงานที่รับราชการในทัณฑสถานซึ่งรวมอยู่กับผู้ต้องขังถูกควบคุมอยู่ และข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ซึ่งมีหน้าที่ตำแหน่งบังคับบัญชา

ข. สิ่งนั้น หมายถึง ธงชาติ ธงเกียรติยศ ตลอดจนพระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัฐธรรมนูญ หรือสิ่งอื่นซึ่งมีเกียรติยศที่ต้องเคารพ

ข้อ ๒ วิธีทำการเคารพมี 2 ประเภท คือ

1. การเคารพเมื่ออยู่ตามลำพัง
2. การเคารพเมื่ออยู่ในการควบคุม

ข้อ ๓. การเคารพเมื่ออยู่ตามลำพังแบ่งออกเป็น 4 วิธี

1. ผู้ต้องขังอยู่กับที่ เวลาจะแสดงความเคารพเมื่อนั่งอยู่ให้ยืนขึ้นในท่าตรง ถ้ายืนอยู่ก็ให้ทำท่าตรง หันหน้าตรงไปทางผู้รับความเคารพ

2. ผู้ต้องขังเดินสวนหรือผ่านผู้รับความเคารพ เมื่อถึงระยะ 3 ก้าวจากผู้รับความเคารพ ให้หยุดทำวาทหรือซ้ายหัน แล้วหันไปทางผู้รับความเคารพ ตามผู้รับความเคารพ เมื่อผู้รับความเคารพผ่านไปแล้ว 2 ก้าว ให้ทำวาทหรือซ้ายหันแล้วเดินต่อไป

3. ผู้ต้องขังกำลังไปพบบุคคลซึ่งจักต้องแสดงความเคารพ โดยผู้รับความ เคารพอยู่กับที่ ผู้ต้องขังทำเลขวาทหรือซ้ายเดินเรื่อยไปไม่ต้องหยุด เมื่อเดินผ่านพ้นผู้รับความเคารพ ไปแล้ว 2 ก้าว

ให้หันหน้าเดินตรงต่อไป การทำความเคารพในเวลาเคลื่อนที่ไม่ต้องแกว่งมือ ให้ฝ่ามือ ติดอยู่กับขา ทั้ง 2 ข้าง

4. ผู้ต้องขังอยู่ล้าลองหรืออยู่ในความควบคุม แต่กระจัดกระจายกันอยู่ไม่เป็นหมวดหมู่ ให้ผู้ต้องขังต่างคนต่างทำความเคารพโดยลำพังเพื่อให้ผู้ต้องขังระมัดระวังการเคารพอยู่เสมอ เมื่อผู้ต้องขังคนใดเห็นผู้จะต้องทำความเคารพ ให้ผู้นั้นบอก “ตรง” ผู้ต้องขังอื่น ได้ยินให้ยืนขึ้นในท่าตรง หันหน้าไปทางผู้รับความเคารพ

ข้อ 4 การทำความเคารพเมื่ออยู่ในความควบคุมแบ่งออกเป็น 2 วิธี .

1. เวลาจะทำความเคารพ ถ้าผู้ต้องขังกำลังทำงานอยู่ให้หยุดงานแล้วทำความเคารพ เว้นแต่ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร เครื่องกล ในขณะที่คุมเครื่องเดินเครื่อง หรือกำลังแบกหาม ของหนักหรือทำงานอื่นใด เมื่อหยุดอาจเกิดการเสียหายขึ้นได้ดังนี้ ไม่ต้องทำการเคารพ ถ้าผู้ต้องขัง แบกหามหรือถือสิ่งของอย่างใดอยู่ ถ้าสามารถจะวางได้โดยไม่เกิดความเสียหายหรือสภาพความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง ก็วางเสียก่อน หรือผู้ต้องขังสวมหมวก โปกผ้า ห้อยผ้าที่ไหล่ ให้ถอดหมวก ลดผ้าลงก่อนแล้วทำความเคารพ

2. ผู้ต้องขังอยู่ในความควบคุมเป็นหมวดหมู่หรืออยู่ในห้องเรียนห้องประชุม ในโรงงานอุตสาหกรรม ให้เจ้าพนักงานผู้ควบคุมหรือครูผู้อบรมสั่งสอนเป็นผู้บอกให้ทำความเคารพ

ข้อ 5 ให้ผู้ต้องขังทำความเคารพเจ้าพนักงานทุกตำแหน่ง เว้นแต่อยู่ในความควบคุม ของเจ้าพนักงานหรือครูเป็นหมวดหมู่ หรืออยู่ในห้องเรียนห้องประชุม ก็ให้เจ้าพนักงานผู้ควบคุมหรือครูผู้อบรมสั่งสอนนั้นๆ บอกให้ทำความเคารพแก่เจ้าพนักงานที่มีตำแหน่งสูงกว่าตนแต่ชั้นพัศดี หรือ ผู้รักษาการแทนขึ้นไป ถ้าต่ำกว่าชั้นพัศดีให้ผู้ควบคุมหรือผู้อบรมนั้นเป็นผู้ทำความเคารพแต่ผู้เดียว โดยไม่ต้องบอกให้ผู้ต้องขังทำความเคารพ

ข้อ 6 ในกรณีที่ผู้ต้องขังไม่สามารถจะทำความเคารพดังกล่าวข้างต้นด้วยประการใด ๆ ก็ตาม หรือเป็นผู้เจ็บป่วยอยู่ในที่รักษาพยาบาล หรืออยู่ในห้องขัง ไม่ต้องทำความเคารพดังกล่าวข้างต้น ให้สงบอยู่ในอิริยาบถตามสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้น จนกว่าผู้รับความเคารพจะพ้นไป แต่เมื่อ ผู้รับความเคารพพูดด้วย ก็ให้ยืนขึ้นในท่าตรง ถ้ายืนไม่ได้โดยจะเป็นอันตราย ก็ให้นั่งหรือนอนอยู่ใน ความสงบดังกล่าวแล้ว

ข้อ 7 เมื่อผู้ต้องขังอยู่ตามล้าลองได้ยินเสียงแตรเป่าบรรเลงเพลงชาติหรือบรรเลง เพลงสรรเสริญพระบารมี หรือในขณะที่เห็นธงชาติชักขึ้นหรือลดลง มีผู้เชิญธงผ่าน เมื่อผู้ต้องขังอยู่ กับที่ตามลำพังให้ทำท่าตรง ถ้าเดินอยู่ให้หยุดทำท่าตรง เมื่ออยู่ในความควบคุม ให้ผู้ควบคุมบอกทำความเคารพ ถ้าผู้ต้องขังโดยสารอยู่ในยานพาหนะใดไม่สามารถจะบังคับให้หยุดได้ ให้สำรวมกิริยา วาจาอยู่ในลักษณะสงบ

ข้อ 8 การแสดงความเคารพของผู้ต้องขังหญิง ไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว แล้ว แต่ให้ผู้ต้องขังหญิงกระทำความเคารพต่อสิ่งโดยขึ้นนั่งในความสงบ หรือต่อบุคคลโดยนั่งไหว้ หรือโค้งตัวไหว้ตามสภาพเป็นอยู่ในขณะนั้น

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย

สั่งมา ณ วันที่ 25 ธันวาคม พุทธศักราช 2482

(ลงนาม) ศรีศรากร

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ข้อบังคับกรมราชทัณฑ์
ว่าด้วยการเยี่ยมการติดต่อของบุคคลภายนอกต่อผู้ต้องขัง
และการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการงานกับเรือนจำ
พ.ศ. 2547

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 239 บัญญัติรับรองให้ผู้ต้องขังมีสิทธิ พบ และปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัวและได้รับการเยี่ยมตามสมควร และโดยที่ข้อบังคับอธิบดี กรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 24 มีนาคม 2479 เรื่อง การเยี่ยมเยียน และติดต่อของบุคคล ภายนอก ต่อผู้ต้องขัง ข้อบังคับอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2480 เรื่อง การเข้าดู กิจการ หรือติดต่อกับการงานของเรือนจำ และกงสุลเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง และข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ ว่า ด้วย การ ติดต่อกับผู้ต้องขังป่วยทางโทรศัพท์ และการเยี่ยมแบบใกล้ชิด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2537 ได้ใช้ บังคับมาเป็น เวลานาน ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการ ดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสมกับ สถานการณ์ปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 อธิบดีกรมราชทัณฑ์จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการเยี่ยม การติดต่อของ บุคคล ภายนอกต่อผู้ต้องขังและการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการงานกับเรือนจำ พ.ศ. 2547”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“เรือนจำ” หมายความว่ารวมถึงทัณฑสถาน

“ผู้บัญชาการเรือนจำ” หมายความว่ารวมถึงผู้อำนวยการทัณฑสถาน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายถึง ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดกรมราชทัณฑ์

“เจ้าหน้าที่พยาบาล” หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค เจ้าหน้าที่พยาบาล หรือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่พยาบาลประจำสถานพยาบาล

ข้อ 4 ให้ยกเลิก

(1) ข้อบังคับอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 24 มีนาคม 2479 เรื่อง การเยี่ยมเยียน และติดต่อของบุคคลภายนอกต่อผู้ต้องขัง

(2) ข้อบังคับอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2480 เรื่อง การเข้าดูกิจการหรือติดต่อกับการงานของเรือนจำและกงสุลเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง

(3) ข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการติดต่อผู้ต้องขังป่วยทางโทรศัพท์และ การเยี่ยมแบบใกล้ชิด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2537

ข้อ 5 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ 6 ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด 1

บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมหรือติดต่อผู้ต้องขัง

ข้อ 7 บุคคลภายนอกจะเข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการเรือนจำหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการเรือนจำ จึงจะเข้าเยี่ยมหรือติดต่อได้ ในการเข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง บุคคลภายนอกต้องนำบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรที่ออกโดยทางราชการที่ปรากฏภาพถ่าย ไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และให้พนักงาน เจ้าหน้าที่จดบันทึกข้อมูลบุคคลภายนอกผู้เข้าเยี่ยมไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 8 บุคคลภายนอกจะเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขังได้แต่เฉพาะผู้ต้องขังที่ได้รับ โอกาสให้ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับบุคคลภายนอกและต้องเข้าเยี่ยมหรือติดต่อในวันและเวลาที่ทางเรือนจำกำหนดไว้

ข้อ 9 บุคคลภายนอกที่ได้รับอนุญาตให้เยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขังจะนำสิ่งของใด ๆ เข้ามาหรือนำออกจากเรือนจำ ส่งมอบให้หรือรับจากผู้ต้องขัง โดยมีได้รับอนุญาตจากพนักงาน เจ้าหน้าที่ไม่ได้ กรณีที่บุคคลภายนอกประสงค์จะมอบเงินให้กับผู้ต้องขังให้นำฝากไว้กับพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่ทางเรือนจำจัดไว้ให้เพื่อการนั้น

ข้อ 10 ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่า บุคคลภายนอกที่มาขออนุญาต หรือได้รับอนุญาต ให้เยี่ยมหรือติดต่อแล้ว มีสิ่งของที่ขัง ไม่ได้รับอนุญาตตามข้อ 9 หรือเงิน หรือสิ่งของต้องห้ามตาม กฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขอตรวจหรือขอตรวจค้นได้ หากบุคคลภายนอก นั้นเป็นชาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ชายเป็นผู้ทำการตรวจค้น หากเป็นหญิงให้พนักงานเจ้าหน้าที่หญิงเป็นผู้ทำการตรวจค้นหรือให้ผู้นั้นแสดงเอง หรือจัดให้ชายหรือหญิงอื่นที่ควรเชื่อถือทำการตรวจค้นแทนก็ได้

ข้อ 11 บุคคลภายนอกที่ได้รับอนุญาตให้เยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง จะต้องอยู่ในเขต ที่ทางการเรือนจำกำหนดให้เป็นที่เยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง

ข้อ 12 ห้ามมิให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง แนะนำ ชักชวน แสดงกริยาหรือให้อาณัติสัญญาณอย่างใด ๆ แก่ผู้ต้องขัง เพื่อกระทำความผิดกฎหมายหรือวินัยผู้ต้องขัง

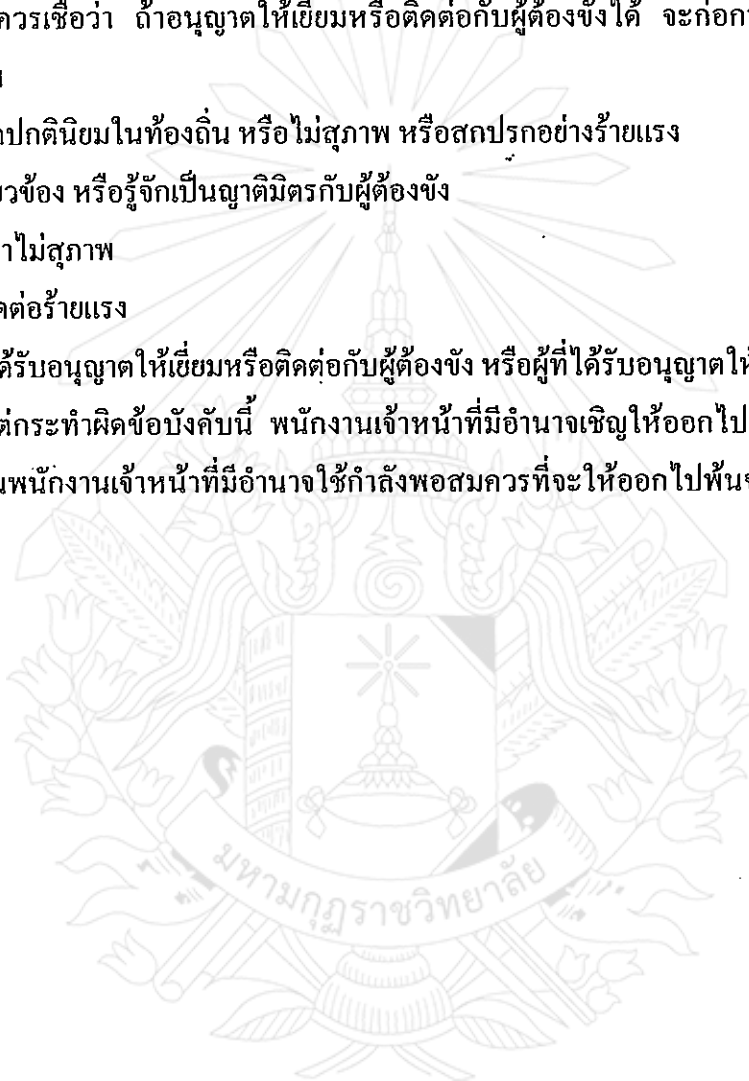
ข้อ 13 ผู้ได้รับอนุญาตให้เยี่ยม หรือติดต่อกับผู้ต้องขัง ต้องพูดภาษาไทย และออกเสียง ให้ดังพอที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมอยู่ ณ ที่นั้น ได้ยิน จะพูดภาษาอื่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีเรือนจำจัดให้เยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง โดยการพูดคุยผ่านเครื่องมือสื่อสาร

ผู้ได้รับอนุญาตให้เยี่ยมหรือติดต่อก็ต้องยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ฟังการสนทนา บันทึกเสียง และ ตัดการสื่อสาร หากเห็นว่าข้อความที่สนทนาเป็นไปโดยไม่เหมาะสม

ข้อ 14 ผู้ที่มาขอเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง หากมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ จะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง

1. มีอาการมีนเมาหรือเมาสุรา น่าจะก่อความเดือดร้อนรำคาญหรือความไม่เรียบร้อย
2. มีเหตุอันควรเชื่อว่า ถ้าอนุญาตให้เยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขังได้ จะก่อการร้ายหรือกระทำผิดกฎหมายขึ้น
3. แต่งกายผิดปกตินิยมในท้องถิ่น หรือไม่สุภาพ หรือสกปรกอย่างร้ายแรง
4. ไม่มีกิจเกี่ยวข้อง หรือรู้จักเป็นญาติมิตรกับผู้ต้องขัง
5. มีกิริยาวาจาไม่สุภาพ
6. เป็นโรคติดต่อร้ายแรง

ข้อ 15 ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เยี่ยม หรือติดต่อกับผู้ต้องขัง แต่กระทำผิดข้อบังคับนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเชิญให้ออกไปจากบริเวณเรือนจำได้ หากขัดขืนพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้กำลังพอสมควรที่จะให้ออกไปพ้นจากเรือนจำได้

หมวด 2

ทนายความเข้าพบผู้ต้องขัง

ข้อ 16 ทนายความที่จะขอเข้าพบผู้ต้องขังเกี่ยวกับคดีจะต้องเป็นทนายความที่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ

ข้อ 17 ทนายความจะเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขังเกี่ยวกับคดี ต้องยื่นคำร้องขอพบ ผู้ต้องขัง ตามแบบที่กรมราชทัณฑ์กำหนด และจะเข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง ได้เฉพาะรายที่ผู้ต้องขัง นั้น ต้องการพบทนายเท่านั้น

ข้อ 18 ทนายสามารถเข้าเยี่ยมและติดต่อกับผู้ต้องขัง ได้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึง 16.00 น. เว้นแต่วันหยุดราชการ หากมีเหตุผลพิเศษจำเป็นต้องพบผู้ต้องขังนอกวันเวลาในวรรคก่อน ให้ขออนุญาตต่อ ผู้บัญชาการเรือนจำ แต่ต้องไม่ใช่ระหว่างเวลาที่เรือนจำได้นำผู้ต้องขังเข้าห้องขังแล้ว และยังมีได้นำออกจากห้องขัง

ข้อ 19 ทนายความที่ได้รับอนุญาตให้พบผู้ต้องขัง หากต้องการจะสงวนข้อความที่พูดกับผู้ต้องขังเป็นความลับ ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม อยู่ในระยะเวลาที่ไม่สามารถได้ยินข้อความการสนทนา

ข้อ 20 ให้นำความในข้อ 9, ข้อ 10, ข้อ 11, ข้อ 12, ข้อ 14 และข้อ 15 มาใช้บังคับ กับทนายความที่เข้าพบผู้ต้องขังโดยอนุโลม

หมวด 3

บุคคลภายนอกเข้าดูกิจการหรือติดต่อการงานกับเรือนจำ

ข้อ 21 บุคคลภายนอกจะเข้าดูกิจการเรือนจำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ

ข้อ 22 ผู้เข้าดูกิจการเรือนจำหรือติดต่อกับการงานของเรือนจำจะต้องปฏิบัติตนดังนี้

- 1) แต่งกายและมีกิริยาอันสุภาพ
- 2) ไม่ส่งสิ่งของหรือเงินให้แก่หรือรับจากผู้ต้องขัง เว้นแต่ปฏิบัติตามระเบียบในเรื่องนั้น ๆ
- 3) ไม่ส่งอาณัติสัญญาใด ๆ ให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อกระทำความผิดวินัย
- 4) ไม่พูดจากับผู้ต้องขัง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
- 5) ไม่ถ่ายภาพ หรือเขียนภาพ เกี่ยวกับผู้ต้องขังหรือเรือนจำ หรือเขียนแบบแปลน หรือแผนที่เรือนจำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากกรมราชทัณฑ์ และแจ้งให้ผู้บัญชาการเรือนจำทราบก่อนแล้ว
- 6) ต้องเข้าดูแต่ภายในอาณาเขต และกำหนดเวลาที่ทางการเรือนจำกำหนดให้ไว้

ข้อ 23 ผู้ที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าดูกิจการเรือนจำ หรือติดต่อกับการงานของเรือนจำในคราวหนึ่งจะมีจำนวนเท่าใด ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่สภาพการของเรือนจำนั้น ๆ

หมวด 4

เจ้าหน้าที่สถานทูตและกงสุลเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง

ข้อ 24 เจ้าหน้าที่สถานทูตและพนักงานกงสุลจะเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในสังกัดได้ ต่อเมื่อ ได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำแล้ว

ข้อ 25 เจ้าหน้าที่สถานทูตและพนักงานกงสุล ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องแต่งกายและมีกิริยาอันสุภาพ ทั้งไม่ออกไปนอกเขตที่ทางการเรือนจำกำหนดให้

ข้อ 26 ให้นำความในหมวด 1 มาใช้บังคับกับกรณีเจ้าหน้าที่สถานทูตหรือพนักงาน กงสุลเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังโดยอนุโลม

หมวด 5 การติดต่อทางโทรศัพท์

ข้อ 27 ผู้ต้องขังที่จะติดต่อกับญาติทางโทรศัพท์ จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ หรือผู้ได้รับมอบหมายแล้วเท่านั้น

ข้อ 28 ผู้ต้องขังที่จะได้รับอนุญาตให้ติดต่อหรือ ได้รับการติดต่อกับญาติภายนอกทางโทรศัพท์ได้ จะต้องมีความสมบัติ ดังนี้

- (1) ผู้ต้องขังป่วยและได้รับการรักษาตัวอยู่ในทัณฑสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์หรือสถานพยาบาลของเรือนจำ หรือสถานที่ควบคุมอื่นใดในสังกัดของกรมราชทัณฑ์
- (2) ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและนักโทษเด็ดขาดตั้งแต่ชั้นกลางขึ้นไป
- (3) ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกลงโทษทางวินัย หรือถูกลงโทษทางวินัยในรอบปีนั้น
- (4) ไม่เป็นนักโทษเด็ดขาดกำหนดโทษประหารชีวิต เจ็บไข้และหลักเกณฑ์การติดต่อทางโทรศัพท์ให้เป็นไปตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ข้อ 29 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ฟังและบันทึกเสียงการติดต่อทางโทรศัพท์ระหว่าง ผู้ต้องขังกับญาติภายนอก หากเห็นว่าข้อความที่สนทนากันนั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีหรือความปลอดภัยในการควบคุม ให้ระงับการติดต่อทันที และห้ามผู้ต้องขังรายนั้นได้รับการติดต่อทางโทรศัพท์กับญาติอีกต่อไป

หมวด 6 การเยี่ยมผู้ต้องขังป่วย

ข้อ 30 ผู้ต้องขังคนใดที่เจ็บป่วยอาการหนักและได้รับการรักษาตัวอยู่ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์หรือสถานพยาบาลของเรือนจำ หากผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ หรือผู้บัญชาการเรือนจำ จะอนุญาตให้ผู้ต้องขังนั้น ได้รับการเยี่ยมจากญาติภายในทัณฑสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์ หรือสถานพยาบาลของเรือนจำก็ได้แล้วแต่กรณี โดยพิจารณาจากรายงานของแพทย์หรือ เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานพยาบาลนั้น

ข้อ 31 ให้มีการเยี่ยมจากญาติผู้ต้องขังป่วยได้ในระหว่างวันและเวลาราชการตามปกติ โดยให้จัดเยี่ยมในทัณฑสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์หรือสถานพยาบาลของเรือนจำหรือสถานที่อื่นใดอันสมควร แต่ต้องเป็นสถานที่ที่ญาติและผู้ต้องขัง ได้สนทนากันอย่างใกล้ชิด และเยี่ยมได้ครั้งละไม่เกิน 30 นาที

ข้อ 32 ญาติที่จะเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังป่วยจะต้องถือปฏิบัติตามหมวด 1 โดยอนุโลม

ข้อ 33 ญาติต่อไปนี้เท่านั้นที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังป่วย

- (1) บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย
- (2) สามีนี หรือภรรยา
- (3) บุตร ธิดา หรือหลาน
- (4) พี่น้องร่วมบิดา มารดา หรือร่วมแต่บิดา หรือมารดาเดียวกัน
- (5) บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ต้องขังป่วยร้องขอ

หมวด 7

สิ่งของนำฝากให้กับผู้ต้องขัง

ข้อ 34 สิ่งของซึ่งผู้มาเยี่ยม หรือติดต่อกับผู้ต้องขังนำมาเพื่อส่งมอบให้ผู้ต้องขังนั้น ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจก่อน หากเป็นสิ่งของอนุญาตก็จะยอมจัดส่งมอบให้แก่ผู้ต้องขังหากเป็น สิ่งของซึ่งมิใช่สิ่งของต้องห้าม หรือเป็นสิ่งของที่อนุญาตให้ผู้ต้องขังนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ใน เรือนจำ แต่เป็นสิ่งของที่ทางการเรือนจำผ่อนผันยอมเก็บรักษาไว้ให้แก่ผู้ต้องขัง พนักงานเจ้าหน้าที่ จะรับเก็บรักษาไว้ให้แก่ผู้ต้องขัง หากเป็นสิ่งของที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าจะจัดส่งมอบแก่ ผู้ต้องขัง หรือรับเก็บรักษาไว้ให้แก่ผู้ต้องขังไม่ได้ ผู้นำมาจะต้องนำเอาสิ่งของนั้นออกไปจาก เรือนจำ ถ้าไม่นำ เอาออกไป พนักงานเจ้าหน้าที่จะนำเอาออกไปไว้นอกเรือนจำ และในกรณีนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ และ ทางการเรือนจำจะไม่รับผิดชอบแต่อย่างใด หรือกรณีเป็นสิ่งของอนุญาตที่ มีปริมาณมากเกินไป จำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งมอบแก่ผู้ต้องขังพอประมาณตามความจำเป็นก็ได้ นอกนั้นให้ส่งมอบ แก่ผู้ที่น่าขอมารับคืนไป กรณีการส่งมอบสิ่งของคืน หรือการให้ นำเอาสิ่งของออกไปจากเรือนจำตามวรรคก่อน พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้นำของ มาทราบด้วย สิ่งของที่ไม่ผ่านการตรวจค้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ห้ามส่งมอบให้ผู้ต้องขังโดย เด็ดขาด

หมวด 8 การร้องเรียนและร้องทุกข์

ข้อ 35 ผู้ต้องขัง บุคคลภายนอก ทนายความ เจ้าหน้าที่สถานทูตและกงสุลที่ได้รับ การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ หากเห็นว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติไม่ชอบตามข้อบังคับ ให้ร้องเรียนต่อ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือหากเห็นว่ายังไม่ได้รับความเป็นธรรมอีกให้ร้องเรียนต่อกรมราชทัณฑ์ ตามลำดับ

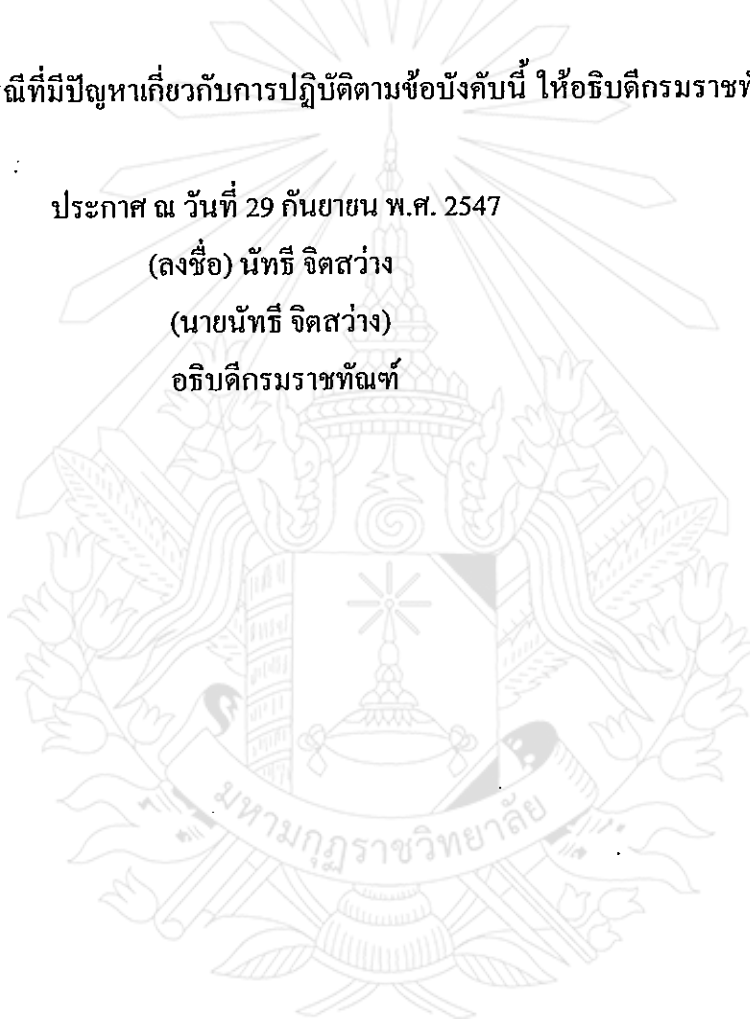
ข้อ 36 ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2547

(ลงชื่อ) นันทิ จิตสว่าง

(นาย นันทิ จิตสว่าง)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ข้อบังคับกรมราชทัณฑ์
ว่าด้วยการเยี่ยมการติดต่อของบุคคลภายนอกต่อผู้ต้องขัง
และการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการทำงานกับเรือนจำ
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเยี่ยมการติดต่อ ของบุคคลภายนอกต่อผู้ต้องขัง และการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการทำงานกับเรือนจำ พ.ศ. 2547 ให้มีความชัดเจนเหมาะสมมากยิ่งขึ้น อธิบดีกรมราชทัณฑ์จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเยี่ยมการติดต่อของบุคคลภายนอกต่อผู้ต้องขัง และการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการทำงานกับเรือนจำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในย่อหน้าที่สองของคำปรารภ แห่งข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเยี่ยมการติดต่อของบุคคลภายนอกต่อผู้ต้องขัง และการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการทำงานกับเรือนจำ พ.ศ. 2547 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสมกับ สถานการณ์ปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 ประกอบมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 อธิบดีกรมราชทัณฑ์จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้”

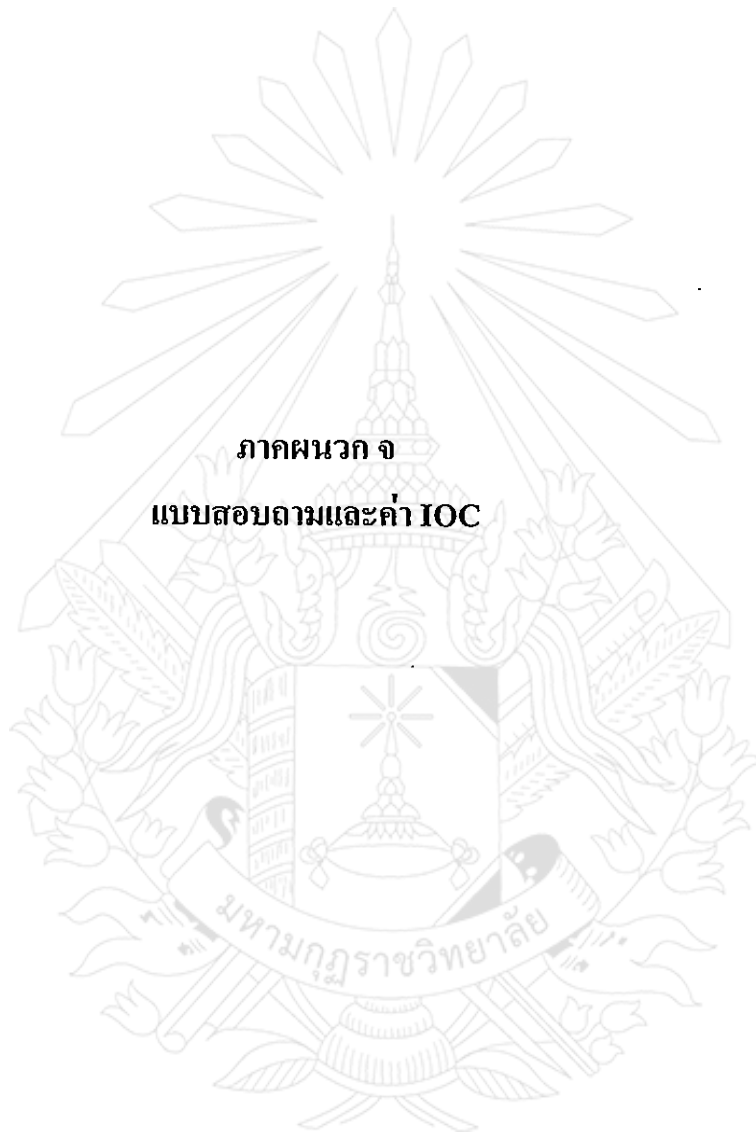
ข้อ 4 ให้ยกเลิกความใน (3) ของข้อ 28 แห่งข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเยี่ยมการติดต่อของบุคคลภายนอกต่อผู้ต้องขัง และการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการทำงานกับเรือนจำ พ.ศ. 2547 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(3) ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกลงโทษทางวินัย หรือถูกลงโทษทางวินัยในรอบปีนั้น”

ประกาศ ณ วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

(ลงชื่อ) นันทิ จิตสว่าง

(นาย นันทิ จิตสว่าง)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามและคำ IOC

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา ในหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช)

2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบคำถามความคิดเห็นของผู้ต้องขังเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และด้านกฎระเบียบและข้อบังคับ

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์ คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านเป็นการส่วนตัว โดยจะทำการประมวลผลออกมาในภาพรวม

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านเป็นอย่างสูง

นายปราชญ์พงศ์ เศรษฐพงษ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกรัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย/ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. อายุ

- 1. ต่ำกว่า 35 ปี
- 2. ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

- 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2. ปริญญาตรีขึ้นไป

3. สถานภาพ

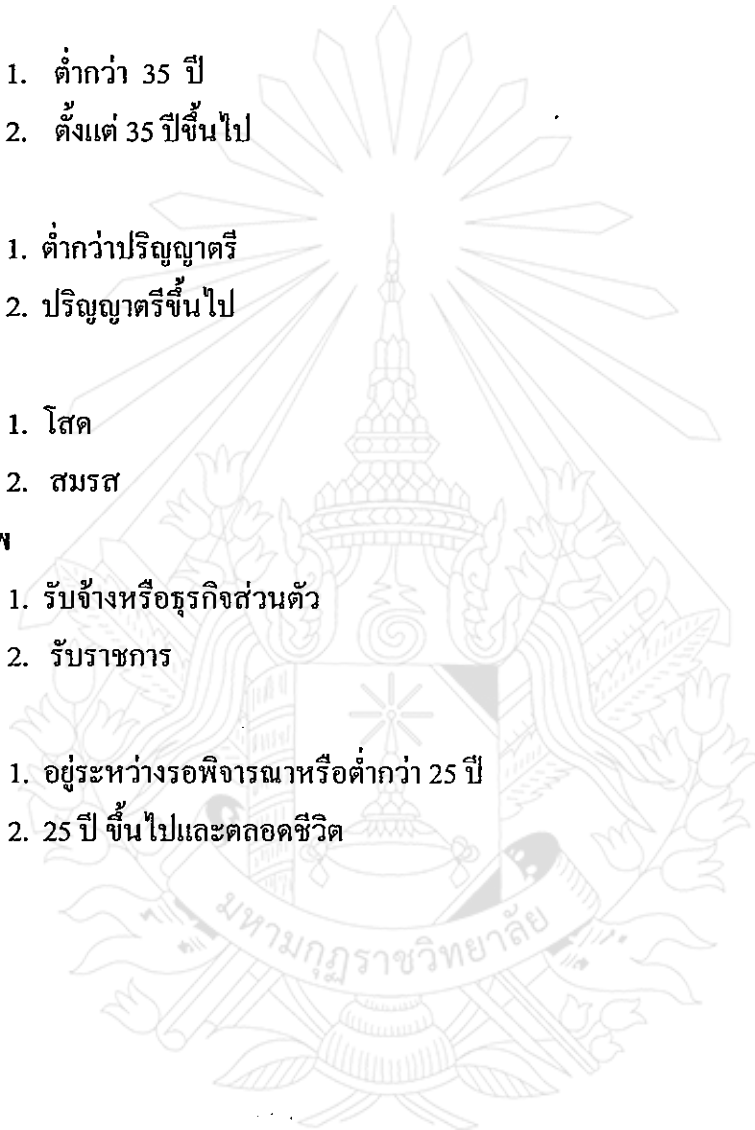
- 1. โสด
- 2. สมรส

4. การประกอบอาชีพ

- 1. รับจ้างหรือธุรกิจส่วนตัว
- 2. รับราชการ

5. การกำหนดโทษ

- 1. อยู่ระหว่างรอพิจารณาหรือต่ำกว่า 25 ปี
- 2. 25 ปี ขึ้นไปและตลอดชีวิต

ตอนที่ 2 เป็นแบบคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสงขลา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5) หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความทั้งหมด

ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย (4) หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความส่วนใหญ่

ระดับความคิดเห็น ไม่แน่ใจ (3) หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความบางส่วน

ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย (2) หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความส่วนใหญ่

ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง(1) หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความทั้งหมด

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
ด้านที่ 1 สภาพแวดล้อมทั่วไป					
1. สภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำ มีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย					
2. สวัสดิการที่ทางเรือนจำฯ จัดให้เพียงพอและเหมาะสมแล้ว					
3. บรรยากาศภายในเรือนจำ เหมาะต่อการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง					
4. ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียน การสอน และการฝึกวิชาชีพ ที่เรือนจำจัดให้					
5.การกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงพอแล้ว					

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางสงขลา	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
ด้านที่ 2 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน					
6. เจ้าพนักงานมีความยุติธรรมในการปฏิบัติ หน้าที่					
7. ความเขี้ยววคของเจ้าพนักงาน กัดดันทำให้ ท่านกระทำผิดวินัย					
8. เจ้าพนักงานไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังในเรือนจำ					
9. เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่ง ผู้ต้องขังเป็นพวกของตน					
10. เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขัง ไม่ทั่วถึง					
ด้านที่ 3 กฎระเบียบ และข้อบังคับ					
11. ท่านไม่เข้าใจในกฎระเบียบ ของทางเรือนจำ					
12. โทษทางวินัย มีความเหมาะสมแล้ว ผู้ต้องขัง ที่กระทำผิดควรถูกลงโทษ					
13. การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัว ไม่ กล้ากระทำผิด					
14. โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิด วินัยของผู้ต้องขังได้					
15. ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยจะไม่กระทำผิด วินัยซ้ำ					

ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัย	ผู้เชี่ยวชาญ		
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ
	สม +1	สม 0	ไม่แน่ใจ -1
ด้านที่ 1 สภาพแวดล้อมทั่วไป			
1. สภาพแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำ มีผลทำให้ท่านกระทำผิดวินัย	3		
2. สวัสดิการที่ทางเรือนจำฯ จัดให้เพียงพอ และเหมาะสมแล้ว	3		
3. บรรยากาศภายในเรือนจำ เหมาะต่อการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง	3		
4. ท่านพอใจกับหลักสูตรการเรียน การสอน และการฝึกวิชาชีพ ที่เรือนจำจัดให้	3		
5. การกีฬาและนันทนาการที่ทางเรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมเพียงพอแล้ว	3		
ด้านที่ 2 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน			
6. เจ้าพนักงานมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่	3		
7. ความเข้มงวดของเจ้าพนักงาน กดดันทำให้ท่านกระทำผิดวินัย	3		
8. เจ้าพนักงาน ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ	3		
9. เจ้าพนักงานมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกและแบ่งผู้ต้องขังเป็นพวกของตน	3		
10. เจ้าพนักงานมีจำนวนน้อยการดูแลผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง	3		

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัย	ผู้เชี่ยวชาญ		
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ
	+1	0	-1
ด้านที่ 3 กฎระเบียบ และข้อบังคับ			
11. ท่านไม่เข้าใจในกฎระเบียบ ของทางเรือนจำ	3		
12. โทษทางวินัย มีความเหมาะสมแล้ว ผู้ต้องขังที่กระทำผิด ควรถูกลงโทษ	3		
ด้านที่ 3 กฎระเบียบ และข้อบังคับ			
13. การลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังกลัวไม่กล้ากระทำผิด	3		
14. โทษทางวินัยสามารถยับยั้งการกระทำผิดวินัยของ ผู้ต้องขังได้	3		
15. ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัย จะไม่กระทำผิดวินัยซ้ำ	3		

ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นายปราชญ์พงศ์ เศรษฐพงศ์
วัน เดือน ปีเกิด : 31 พฤษภาคม 2501
ที่อยู่ปัจจุบัน : 94 หมู่ที่ 5 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

การศึกษา

พ.ศ. 2536 : (บริหารรัฐฯ) วิชาเอกบริหารงานทั่วไป
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน

พ.ศ. 2528 — ปัจจุบัน : ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 1 กรมราชทัณฑ์
กระทรวงมหาดไทย

